

Energa

GRUPA ORLEN

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY GRUPY ENERGA

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	IV	Aneks nr 1 ⁴⁶ z dnia 6 ⁶ ... 12 ¹²2022 roku z mocą obowiązywania od dnia 1 listopada 2022 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE	7
4. ROLE I ZADANIA W PROCESIE ZARZĄDZANIA BHP	8
5. CELE W OBSZARZE BHP	11
6. IDENTYFIKACJA WYMAGAŃ PRAWNYCH	11
7. OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO	11
8. NADZÓR NAD DOKUMENTACJĄ	11
9. SZKOLENIA W DZIEDZINIE BHP	12
10. MONITOROWANIE	12
11. GOTOWOŚĆ REAGOWANIA NA WYPADKI I AWARIE	12
12. ORGANIZOWANIE PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH	13
13. KOMUNIKACJA W OBSZARZE BHP	13
14. PROGRAMY MOTYWACYJNE	13
15. ZAKUPY	13
16. WYKONAWCY	14
17. ZARZĄDZANIE ZMIANĄ	14
18. KONSULTACJE SPOŁECZNE	14
19. DZIAŁANIA KORYGUJĄCE	14
20. MECHANIZMY KONTROLNE	14
21. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	15
22. AKTY PRAWNE I DOKUMENTY POWIĄZANE	15

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

Polityka BHP Grupy Energa jest rozwinięciem Deklaracji¹ Zarządu Energi SA stanowiącej załącznik do niniejszego dokumentu oraz kluczowym narzędziem wspierającym bezpieczne funkcjonowanie organizacji. Stanowi ona także nierozdzielną część odpowiedzialnie prowadzonego biznesu.

Podstawowym celem Polityki BHP jest sformułowanie wytycznych dla Spółek Grupy Energa odnośnie prowadzenia działań z zakresu BHP.

Celem nadrzędnym jest uzyskanie zgodności z regulacjami z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w Grupie Kapitałowej ORLEN, z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania Spółek Grupy Energa.

W realizację działań wynikających z Polityki BHP zaangażowani są wszyscy Pracownicy Spółek Grupy Energa oraz wszyscy Wykonawcy działający na zlecenie Spółek Grupy.

W odniesieniu do spółki ENERGA-OPERATOR SA pełniącej rolę Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD), niniejszą regulację stosuje się:

- z poszanowaniem niezależności, o której mowa w art. 9d ust. 1d i 1e ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- umożliwiając funkcjonowanie mechanizmów koordynacyjnych, o których mowa w art. 9d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne,
- z poszanowaniem Programu Zgodności ENERGA-OPERATOR SA.

2. DEFINICJE

Choroba zawodowa

choroba wymieniona w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem Czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w Środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Wykaz chorób zawodowych określony jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów (patrz: pkt 22.7).

Czynniki niebezpieczne

czynniki środowiska pracy, których działanie może spowodować wypadek przy pracy.

Czynniki szkodliwe

czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie może doprowadzić do wystąpienia schorzenia u Pracownika lub jego potomstwa. Działanie tych czynników przez dłuższy okres może spowodować obniżenie

¹ Deklaracja w sprawie polityki bezpieczeństwa i higieny pracy Grupy Energa została podpisana i przyjęta przez Zarząd Energa SA na posiedzeniu Zarządu Energa SA z dnia 13 czerwca 2017 r. W kontekście Deklaracji „polityka” występuje w znaczeniu „kierunków działań, strategii działania” i stanowi wstęp do niniejszej Polityki BHP.

Czynniki uciążliwe	sprawności fizycznej i psychicznej Pracownika lub zmiany w jego stanie zdrowia, a w ostateczności przyczynia się do Choroby zawodowej.
Działanie korygujące	czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie nie prowadzi do trwałego pogorszenia stanu zdrowia Pracownika, mogą jednak wywoływać złe samopoczucie lub nadmierne zmęczenie. Działanie tych czynników utrudnia pracę, przyczynia się do obniżenia zdolności Pracownika do wykonywania pracy, bądź wpływa w istotny sposób na zmniejszenie wydajności pracy.
Ergonomia	działanie podejmowane w celu wyeliminowania przyczyn wykrytej niezgodności lub innej sytuacji niepożądaney oraz zapobieżenia ich ponownemu wystąpieniu.
Identyfikacja zagrożenia	dziedzina nauki zajmująca się przystosowaniem maszyn, urządzeń, środowiska i warunków pracy do psychofizycznych właściwości budowy ciała człowieka, zapewniająca sprawne, wydajne i bezpieczne wykonywanie pracy.
Kadra kierownicza	proces rozpoznawania występowania Zagrożenia oraz określenie jego charakterystyk.
Koordinator PKN ORLEN	osoby zatrudnione w Spółkach Grupy na stanowisku, którego funkcją jest kierowanie pracą podporządkowanej komórki organizacyjnej, sprawowanie nadzoru nad realizacją powierzonych tej komórce zadań oraz ponoszenie odpowiedzialności wobec pracodawcy za ich prawidłową realizację.
Koordinator PKN ORLEN	koordynator merytoryczny z ramienia PKN ORLEN SA wskazany przez Dyrektora Biura BHP PKN ORLEN uczestniczący i wspierający działania zapewniające zgodność z regulacjami z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w Grupie ORLEN.

Niezgodność	niespełnienie wymagania, odstępstwo od procedur wewnętrznych lub wymagań prawnych.
Polityka BHP/ Polityka	niniejszy dokument.
Prace szczególnie niebezpieczne	prace określone jako szczególnie niebezpieczne w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji, a także inne prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane w utrudnionych warunkach, uznane przez pracodawcę jako szczególnie niebezpieczne.
Pracownik	osoba zatrudniona w Spółce Grupy Energa lub jednostce organizacyjnej działającej na prawach pracodawcy, na podstawie stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawnej, a także stażysta lub osoba odbywająca praktykę zawodową.
Przegląd	systematyczny, zaplanowany i udokumentowany proces mający na celu obiektywną ocenę spełniania przez sprawdzany obszar kryteriów określonych w procedurach i innych regulacjach wewnętrznych.
Służba bezpieczeństwa i higieny pracy, Służba BHP	wyspecjalizowana i wyodrębniona komórka organizacyjna pracodawcy powołana na mocy obowiązujących przepisów, której zadaniem jest organizowanie działalności profilaktycznej w celu zapobiegania Zagrożeniom zawodowym, uzyskiwanie poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontrolowanie wykonywania zadań i doradztwo pracodawcy w zakresie BHP.
Spółeczna inspekcja pracy	służba społeczna pełniona przez Pracowników, mająca na celu zapewnienie przez Spółki Grupy bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz ochronę uprawnień pracowniczych, określonych w przepisach prawa pracy.
Spółka Grupy / Spółka	Spółka Grupy Energa.

Stanowisko pracy	przeźren pracy wraz z wyposaeniem w Źrodki i przedmioty pracy, w ktorej Pracownik lub zespół Pracowników wykonuje pracę.
Środki ochrony indywidualnej	wszelkie Źrodki noszone lub trzymane przez Pracownika, w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą Zagrożeń związanych z występowaniem niebezpiecznych lub szkodliwych Czynników w Środowisku pracy, w tym również wszelkie akcesoria i dodatki przeznaczone do tego celu.
Środki ochrony zbiorowej	Źrodki przeznaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi i pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi Czynnikiami występującymi pojedynczo lub łącznie w Środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.
Środowisko pracy	warunki środowiska materialnego (określonego czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi), w którym odbywa się proces pracy.
Wizyta doradcza	spotkanie realizowane na terenie Spółki Grupy Kapitałowej ORLEN w celu zapoznania z rozwiązaniami, wymiany doświadczeń, prowadzone w ramach koordynacji prewencji przy udziale Służby BHP Energi SA, Koordynatora PKN ORLEN i Służb BHP Spółek Grupy Energa.
Wizyta prewencyjna	Przegląd w celu utrzymania ład i porządku, nadzór nad realizacją jednolitych standardów bezpieczeństwa, kontrola realizacji obowiązków wynikających z regulacji krajowych oraz regulacji wewnętrznych obowiązujących w Grupie Energa, realizowany w Spółkach zgodnie z opracowanym przez Służbę BHP Energi SA i Koordynatora PKN ORLEN harmonogramem.

Wizyta weryfikacyjna	weryfikacja realizacji rekomendacji po Wizytach prewencyjnych, Wizytach doradczych oraz weryfikacja jakości wdrożenia jednolitych standardów bezpieczeństwa, realizowana w Spółkach zgodnie z opracowanym przez Służbę BHP Energi SA i Koordynatora PKN ORLEN harmonogramem.
Wykonawca (dopuszczalne: Kontraktor)	podmiot zewnętrzny realizujący prace na rzecz Spółki Grupy Energa, niewchodzący w skład Grupy Energa, w oparciu o porozumienie lub umowę.
Wypadek przy pracy	zdarzenie nagle, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.
Zagrożenie	źródło potencjalnego urazu ciała lub utraty zdrowia.
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe	niebezpieczne zdarzenie związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia.
Zmiana	wszelkie modyfikacje bądź wprowadzenie elementów zastępczych w procesie pracy np. technologii (np. zmiana parametrów procesu), wyposażenia (o specyfikacjach inne niż projektowe), administracyjne (np. częstotliwości czy zakresu przeglądów) lub organizacyjne (modyfikacja struktury organizacyjnej), wymagające oceny skutków. Uwzględniają one etap identyfikacji potrzeb, przygotowania, akceptacji, komunikacji oraz dokumentacji.

Pojęcia zdefiniowane w Umowie o współpracy w Grupie Energa użyte zostały w Polityce BHP w takim samym znaczeniu, chyba, że wyraźnie zastrzeżono inaczej.

3. ZASADY OGÓLNE

- 3.1. Niniejszy dokument opisuje podstawowe wytyczne dla Spółek Grupy dotyczące podejmowanych działań w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa zarówno Pracowników jak i Wykonawców.
- 3.2. Spółki Grupy opracowują wewnętrzne regulacje w zakresie BHP, celem doszczegółowienia wymagań określonych w niniejszej Polityce oraz jej załącznikach, z uwzględnieniem specyfiki prowadzonej działalności, a także poziomu

zidentyfikowanych ryzyk w obszarze BHP oraz wymagań prawnych i innych obowiązujących daną Spółkę.

W przypadku wątpliwości co do stosowania poszczególnych wymagań określonych w Polityce BHP lub jej załącznikach, Spółki Grupy Energa mogą zwrócić się z wnioskiem o wydanie opinii w tym zakresie do Służby BHP Energi SA.

4. ROLE I ZADANIA W PROCESIE ZARZĄDZANIA BHP

4.1. Zarząd Energi SA:

- 4.1.1 Koordynuje i nadzoruje proces zarządzania BHP w Grupie Energa.
- 4.1.2 Określa cele strategiczne w obszarze BHP w Grupie Energa.

4.2 Zarząd Spółki Grupy:

- 4.2.1 Odpowiada za skuteczne wdrożenie zapisów niniejszej Polityki w Spółce.
- 4.2.2 Nadzoruje funkcjonowanie procesu zarządzania BHP w Spółce.
- 4.2.3 Wypełnia obowiązki z zakresu BHP nałożone na pracodawcę przez zewnętrzne wymagania prawne oraz Politykę BHP.
- 4.2.4 Zatwierdza cele oraz inicjatywy operacyjne w obszarze BHP, a także dokonuje w ustalonych odstępach czasowych przeglądów ich realizacji w Spółce.
- 4.2.5 Definiuje zakresy odpowiedzialności i uprawnień Pracowników w obszarze BHP na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Spółki.
- 4.2.6 Powołuje, tworzy struktury oraz określa zakres obowiązków, uprawnień, a także zadań Służby BHP w Spółce.
- 4.2.7 Zapewnia współpracę ze Społeczną inspekcją pracy oraz związkami zawodowymi.
- 4.2.8 Prowadzi współpracę z instytucjami zewnętrznymi, sprawującymi nadzór nad warunkami pracy.
- 4.2.9 Zapewnia odpowiednie zasoby i środki do realizacji Polityki oraz wewnętrznych procedur w zakresie BHP obowiązujących w Spółce.
- 4.2.10 Zatwierdza wewnętrzne programy motywacyjne mające na celu podniesienie poziomu postaw proaktywnych wśród Pracowników, w szczególności w zakresie zgłaszania zagrożeń bezpieczeństwa pracy oraz zdarzeń potencjalnie wypadkowych, a także skutecznego reagowania na ich wystąpienie.

4.3 Służba BHP w Enerdze SA:

- 4.3.1 Koordynuje funkcjonowanie obszaru BHP w Grupie Energa oraz realizację postanowień Polityki BHP.
- 4.3.2 Wdraża, utrzymuje i doskonali Politykę BHP.
- 4.3.3 Współpracuje z Zarządem Energi SA oraz Zarządami Spółek Grupy w zakresie realizacji Polityki BHP.
- 4.3.4 Współpracuje ze Służbami BHP w Grupie Energa, Społeczną inspekcją pracy oraz z zakładowymi organizacjami związkowymi w zakresie realizacji Polityki

- BHP oraz wewnętrznych procedur w zakresie BHP obowiązujących w Spółkach.
- 4.3.5 Określa zakres informacji pozyskiwanych ze Spółek Grupy, z obszaru BHP i kanał ich przekazywania do Energi SA.
- 4.4 Kadra kierownicza Spółki Grupy:
- 4.4.1 Aktywnie angażuje się w realizację założeń Polityki BHP i wewnętrznych procedur w zakresie BHP, celów i inicjatyw w obszarze BHP oraz doskonali swoją wiedzę w tym zakresie.
 - 4.4.2 Uwzględnia założenia wynikające z Polityki BHP w procesach wykonywanych przez podległy obszar.
 - 4.4.3 Uczestniczy w procesie Identyfikacji zagrożeń oraz ocenie ryzyka zawodowego na podległych stanowiskach pracy.
 - 4.4.4 Na bieżąco monitoruje stan BHP w podległym obszarze oraz inicjuje skuteczne działania w przypadku wystąpienia Niezgodności.
 - 4.4.5 Prowadzi dialog z podległymi Pracownikami w sprawach związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy,
 - 4.4.6 Instruuje i zapoznaje podległych Pracowników z wymaganiami i regulacjami funkcjonującymi w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy.
 - 4.4.7 Egzekwuje przestrzeganie przez Pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
 - 4.4.8 Zapewnia wykonanie zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad Pracownikami.
 - 4.4.9 Organizuje Stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
 - 4.4.10 Dbą o sprawność Środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem.
 - 4.4.11 Organizuje, przygotowuje i prowadzi prace uwzględniające zabezpieczenie Pracowników przed Wypadkami przy pracy, Chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami Środowiska pracy.
 - 4.4.12 Dbą o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenie techniczne, a także o sprawność Środków ochrony zbiorowej i ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem.
- 4.5 Pracownicy:
- 4.5.1 Znają oraz aktywnie angażują się w realizację założeń Polityki BHP oraz wewnętrznych procedur w zakresie BHP.
 - 4.5.2 Realizują obowiązki nałożone na każdego Pracownika przez zewnętrzne wymagania prawne, w tym w szczególności takie jak:
 - a) znajomość przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, branie udziału w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawanie się wymagany egzaminom sprawdzającym,
 - b) wykonywanie pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek Kadry kierowniczej,

- c) dbanie o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek i ład w miejscu pracy,
- d) stosowanie Środków ochrony zbiorowej, a także używanie przydzielonych Środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- e) poddawanie się wstępnym, okresowym i kontrolnym oraz innym zaleconym badaniom lekarskim i stosowanie się do wskazań lekarskich,
- f) niezwłoczne zawiadamianie przełożonego o zauważonym w zakładzie pracy wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia ludzkiego oraz ostrzeżenie współpracowników, a także innych osób znajdujących się w rejonie zagrożenia, o grożącym im niebezpieczeństwie,
- g) współdziałanie z pracodawcą i Kadrami kierowniczą w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

4.6 Służba BHP Spółki Grupy:

- 4.6.1 Kreuje i doskonali narzędzia służące do realizacji celów strategicznych wynikających z Polityki oraz celów i inicjatyw operacyjnych w obszarze BHP.
- 4.6.2 Opracowuje wewnętrzne procedury w zakresie BHP.
- 4.6.3 Wypełnia obowiązki nałożone na Służby BHP przez zewnętrzne wymagania prawne.
- 4.6.4 Przeprowadza okresowe analizy stanu BHP oraz planuje działania poprawiające poziom bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 4.6.5 Nadzoruje proces analizy i oceny ryzyka zawodowego w Spółce.
- 4.6.6 Monitoruje stan BHP poprzez kontrole i Przejmowania oraz nadzór nad procesem pomiarów Czynniki szkodliwych i uciążliwych na Stanowiskach pracy.
- 4.6.7 Uczestniczy w ustalaniu okoliczności i przyczyny Wypadków przy pracy Pracowników.
- 4.6.8 Uczestniczy w pracach zespołów badających przyczyny i okoliczności Wypadków przy pracy Wykonawców.
- 4.6.9 Uczestniczy w pracach zespołów badających przyczyny i okoliczności poważnych awarii technicznych oraz wypadków osób postronnych.
- 4.6.10 Uczestniczy w opracowaniu szczegółowych wymagań BHP dla Wykonawców oraz prowadzi doradztwo w zakresie ich wdrożenia i stosowania.
- 4.6.11 Uczestniczy w opracowaniu, wdrożeniu oraz rozwoju programów motywacyjnych z obszaru BHP dla Pracowników i Wykonawców.
- 4.6.12 Wspiera procesy zakupowe i inwestycyjne w Spółce poprzez doradztwo z obszaru BHP.

4.7 Społeczna inspekcja pracy Spółki Grupy:

- 4.7.1 Wypełnia obowiązki wynikające z zewnętrznych wymagań prawnych.
- 4.7.2 Prowadzi działania wspomagające realizację założeń Polityki i wewnętrznych procedur w zakresie BHP.
- 4.7.3 Aktywnie uczestniczy w procesie wyznaczania celów i inicjatyw w obszarze BHP.
- 4.7.4 Monitoruje stan BHP w zakresie strony społecznej.

- 4.7.5 Uczestniczy w procesie Identyfikacji zagrożeń oraz ocenie ryzyka zawodowego na Stanowiskach pracy.
- 4.7.6 Uczestniczy w opracowywaniu i opiniowaniu wewnętrznych procedur w zakresie BHP.
- 4.7.7 Uczestniczy w ustalaniu okoliczności i przyczyny Wypadków przy pracy Pracowników.

5. CELE W OBSZARZE BHP

- 5.1. Cele oraz inicjatywy wynikające z Polityki BHP, zarówno o charakterze reaktywnym jak i proaktywnym, są ustalane i realizowane w oparciu o cele strategiczne, określane cyklicznie przez Energe SA i poszczególne Spółki Grupy.
- 5.2. Spółki Grupy:
 - 5.2.1 zapewniają zasoby do realizacji celów i inicjatyw w obszarze BHP,
 - 5.2.2 komunikują wszystkim Pracownikom cele w obszarze BHP,
 - 5.2.3 zapewniają funkcjonowanie mechanizmów monitorowania realizacji celów w obszarze BHP.

6. IDENTYFIKACJA WYMAGAŃ PRAWNYCH

- 6.1. Spółki Grupy opracowują mechanizmy zapewniające dostęp do aktualnych wymagań prawnych z obszaru BHP oraz zapewniają bieżące implementowanie nowych wymagań prawnych z zakresu BHP do wewnętrznych aktów prawnych.
- 6.2. Nowe wymagania prawne z obszaru BHP są na bieżąco komunikowane wszystkim Pracownikom oraz Wykonawcom.
- 6.3. W sposób cykliczny, z częstotliwością określoną przez Spółki Grupy, w Spółkach Grupy prowadzona jest ocena zgodności funkcjonujących procesów oraz procedur i instrukcji z wymaganiami prawnymi z obszaru BHP.

7. OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO

- 7.1. Spółki Grupy zapewniają mechanizm stałej i bieżącej Identyfikacji zagrożeń na Stanowiskach pracy oraz określenia jednolitej w całej Spółce - metody szacowania ryzyka zawodowego oraz kryterium jego dopuszczalności.
- 7.2. W proces Identyfikacji zagrożeń, szacowania ryzyka oraz określenia środków minimalizujących występujące ryzyka zawodowe zaangażowane są służby BHP, przedstawiciele Kadry kierowniczej oraz strona społeczna.
- 7.3. Wszyscy Pracownicy są na bieżąco zapoznawani z występującym ryzykiem zawodowym na Stanowisku pracy oraz informowani o sposobach minimalizacji ryzyka.

8. NADZÓR NAD DOKUMENTACJĄ

- 8.1. Spółki Grupy określają zasady nadzoru nad dokumentacją oraz zapisami z obszaru BHP, jak również wprowadzają podział odpowiedzialności za aktualizację procesów, procedur i instrukcji, opisujących obszar związany z bezpieczeństwem i higieną pracy.

8.2. Dokumentacja z obszaru BHP powinna być archiwizowana zgodnie z przyjętymi w Spółce zasadami wewnętrznymi.

9. SZKOLENIA W DZIEDZINIE BHP

9.1. Szkolenia w dziedzinie BHP są przeprowadzane zgodnie z przyjętymi i zatwierdzonymi programami szkoleń w określonych czasookresach.

9.2. Programy szkoleń w dziedzinie BHP muszą spełniać wymagania prawne oraz założenia Polityki BHP i wewnętrznych procedur w zakresie BHP.

9.3. Minimalne wymagania dla systemu organizacji szkoleń w dziedzinie z zakresu BHP zawarto w Załączniku nr 4 do Polityki.

9.4. W miarę możliwości Spółki Grupy powinny zapewnić dodatkowe szkolenia specjalistyczne w obszarze BHP rozwijające wiedzę oraz poszerzające kompetencje Pracowników.

10. MONITOROWANIE

10.1. Służba BHP Energi SA i Koordynator PKN ORLEN uprawnieni są do prowadzenia Wizyt prewencyjnych, Wizyt weryfikacyjnych oraz Wizyt doradczych w Spółkach Grupy.

10.2. Ustalenia z wizyt, o których mowa w pkt. 10.1 są dokumentowane, a opracowane dokumenty zawierające obserwacje i rekomendacje przekazywane do wizytowanej Spółki Grupy.

10.3. Służby BHP w Spółkach Grupy uprawnione są do prowadzenia cyklicznych kontroli i Przeglądów obszaru BHP, w które zaangażowani powinni być również przedstawiciele Społecznej inspekcji pracy oraz Kadry kierowniczej i Pracownicy.

10.4. Służby BHP w Spółkach Grupy opracowują metodologię i zasady prowadzenia kontroli oraz Przeglądów obszaru BHP.

10.5. W ramach monitoringu Środowiska pracy Spółki Grupy wdrażają system cyklicznej identyfikacji Czynniki szkodliwych i uciążliwych oraz pomiarów środowiska na Stanowiskach pracy zgodnie z zewnętrznymi wymaganiami prawnymi.

10.6. Wnioski z monitorowania stanowią podstawę do podejmowania Działań korygujących, bieżącej aktualizacji oceny ryzyka zawodowego na Stanowiskach pracy oraz doskonalenia istniejących procesów, procedur i instrukcji opisujących obszar BHP.

11. GOTOWOŚĆ REAGOWANIA NA WYPADKI I AWARIE

11.1. Spółki Grupy określają szczegółowe procedury postępowania w razie Wypadków przy pracy Pracowników, Wykonawców oraz osób postronnych.

11.2. Dodatkowo, Spółki Grupy określają mechanizmy zgłaszania i analizowania poważnych awarii technicznych.

11.3. Informację o Wypadkach przy pracy Pracowników, Wykonawców oraz osób postronnych, Spółki Grupy przekazują niezwłocznie do Energi SA na zasadach określonych w Załączniku nr 2 do Polityki.

- 11.4. Wszystkie zgłoszone wypadki są badane i analizowane na zasadach określonych w Załączniku nr 2 do Polityki.
- 11.5. Wnioski z wypadków mają przełożenie na doskonalenie funkcjonujących procesów, procedur i instrukcji z obszaru BHP.
- 11.6. Spółki Grupy zapewniają zasoby do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, zwalczania pożarów i do ewakuacji Pracowników.

12. ORGANIZOWANIE PRAC SZCZEGÓLNIIE NIEBEZPIECZNYCH

- 12.1. Spółki Grupy prowadzą identyfikację prac związanych ze zwiększonym ryzykiem dla Pracowników oraz zapewniają szczegółowe instrukcje opisujące zasady organizacji, nadzoru i realizacji prac szczególnie niebezpiecznych.
- 12.2. Realizacja prac szczególnie niebezpiecznych odbywa się na podstawie szczegółowych zasad określonych przez poszczególne Spółki Grupy opracowanych w oparciu o ramowe zasady organizacji prac szczególnie niebezpiecznych stanowiące Załącznik nr 5 do Polityki.
- 12.3. Funkcjonujące w Spółkach Grupy procesy, procedury i instrukcje określają formę informowania Pracowników oraz Wykonawców o zagrożeniach i zasadach bezpiecznej realizacji tych prac.

13. KOMUNIKACJA W OBSZARZE BHP

- 13.1. Spółki Grupy zapewniają skuteczne kanały komunikacji wewnętrznej, umożliwiające przepływ informacji o najważniejszych sprawach z obszaru BHP. Dialog pomiędzy Pracownikami i Kadrą kierowniczą w zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem pracy powinien być prowadzony w sposób transparentny.
- 13.2. Spółki Grupy powinny dodatkowo zapewnić skuteczne kanały komunikacji zewnętrznej, umożliwiające wszystkim interesariuszom bieżący dostęp do informacji z obszaru bezpieczeństwa pracy.

14. PROGRAMY MOTYWACYJNE

- 14.1. Spółki Grupy opracowują, wdrażają i doskonalą programy motywacyjne w obszarze BHP dla Pracowników i Wykonawców.
- 14.2. Programy motywacyjne powinny być ukierunkowane na wzmocnienie postaw proaktywnych, w szczególności w zakresie zgłaszania i skutecznego reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa pracy oraz zdarzenia potencjalnie wypadkowe.

15. ZAKUPY

- 15.1. Spółki Grupy, podczas realizacji procesów zakupowych, przeprowadzają konsultacje ze Służbami BHP w Spółce, w zakresie zgodności specyfikacji zakupowych z zewnętrznymi i wewnętrznymi wymaganiami bezpieczeństwa pracy oraz ergonomii.

16. WYKONAWCY

- 16.1. Spółki Grupy określają szczegółowe wymagania w zakresie BHP dla wszystkich Wykonawców (na podstawie ogólnych wymagań BHP dla Wykonawców stanowiących Załącznik nr 3 do Polityki) i odpowiadają za ich skuteczne zakomunikowanie oraz egzekwowanie.
- 16.2. Działania Wykonawców są w sposób systematyczny i zaplanowany monitorowane, a wyniki monitorowania w zakresie BHP mają wpływ na dalszą współpracę z Wykonawcami.
- 16.3. Służby BHP w Spółkach Grupy prowadzą analizy wypadków Wykonawców zaistniałych na terenie Spółki Grupy, które przekazują do Energi SA zgodnie z zasadami określonymi z Załączniku nr 2 do Polityki.

17. ZARZĄDZANIE ZMIANĄ

- 17.1. Spółki posiadają wewnętrzne mechanizmy zapewniające, że wprowadzane zmiany, które mogą doprowadzić do zakłócenia warunków bezpiecznego prowadzenia procesów pracy (w szczególności wystąpienia zagrożenia dla zdrowia lub życia Pracowników), podlegają ocenie, a ich wdrożenie, realizacja oraz funkcjonowanie są kontrolowane poprzez wdrożenie odpowiednich środków bezpieczeństwa.
- 17.2. Zarządzanie zmianą jest procesem udokumentowanym i obejmuje wszelkie zmiany technologiczne, procesowe lub organizacyjne, które mają wpływ na zmianę poziomu zagrożeń bezpieczeństwa i higieny pracy, prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz potencjalne skutki.
- 17.3. Zmiany na etapie identyfikacji potrzeb, przygotowania oraz akceptacji konsultowane są ze Służbami BHP w Spółce.

18. KONSULTACJE SPOŁECZNE

- 18.1. Spółki Grupy zapewniają bieżące konsultacje wszystkich istotnych spraw związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy z Pracownikami oraz ich przedstawicielami, w szczególności z organizacjami związkowymi i/lub Społeczną inspekcją pracy.

19. DZIAŁANIA KORYGUJĄCE

- 19.1. W przypadku stwierdzenia Niezgodności lub potencjalnej Niezgodności **z wymaganiami prawnymi** lub wewnętrznymi procesami, procedurami lub instrukcjami **Spółki podejmują** Działania korygujące.
- 19.2. Prowadzone Działania korygujące są monitorowane, a skuteczność ich wdrożenia weryfikowana.

20. MECHANIZMY KONTROLNE

- 20.1. Kontrola realizacji niniejszej Regulacji przez Spółki zapewniona jest poprzez stanowiące przedmiot niniejszej Regulacji, mechanizmy powiadamiania i analizy zdarzeń na zasadach określonych w Załączniku nr 2. Ponadto, zbieranie, monitorowanie i raportowanie wskaźników i informacji z obszaru BHP odbywa się

z wykorzystaniem dedykowanego narzędzia informatycznego zgodnie z Zasadami powiadamiania oraz analizy zdarzeń z obszaru BHP. Informacje objęte zakresem regulacji przekazywane są do Służby BHP w Enerdze SA.

21. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- 21.1. Załącznik Nr 1 Deklaracja Zarządu ENERGA SA w sprawie polityki bezpieczeństwa i higieny pracy Grupy ENERGA
- 21.2. Załącznik Nr 2 Zasady powiadamiania oraz analizy zdarzeń z obszaru BHP
- 21.3. Załącznik nr 3 Wymagania ogólne bezpieczeństwa i higieny pracy dla wykonawców zewnętrznych realizujących prace na terenie lub infrastrukturze Spółek Grupy Energa
- 21.4. Załącznik nr 4 Wymagania systemu organizacji szkoleń w dziedzinie BHP
- 21.5. Załącznik nr 5 Ramowe zasady organizacji prac szczególnie niebezpiecznych
- 21.6. Załącznik nr 6 Zasady zarządzania bezpieczeństwem prowadzenia pojazdów

Zmiany wskazanych powyżej Załączników nie wymagają zmiany Polityki BHP Grupy Energa. W przypadku, zmiany Służba BHP Energi SA niezwłocznie informuje pisemnie o zmianach pozostałe służby BHP w spółkach Grupy Energa.

22. AKTY PRAWNE I DOKUMENTY POWIĄZANE

- 22.1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy
- 22.2. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne
- 22.3. Ustawa z dnia z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych
- 22.4. Ustawa z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy
- 22.5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy
- 22.6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy
- 22.7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych
- 22.8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- 22.9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy
- 22.10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
- 22.11. Umowa o współpracy w Grupie ENERGA.
- 22.12. Norma PN-ISO 45-001:2018-06 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania i wytyczne stosowania.

OPRACOWAŁ (WŁAŚCICIEL REGULACJI)	Koordynator ds. BHP w Grupie ENERGA Patryk Baraniok
ZAAKCEPTOWAŁ (WŁAŚCICIEL REGULACJI)	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Dominik Wadecki
AKCEPTACJA COMPLIANCE (ZESPÓŁ DS. COMPLIANCE)	Sprawdzono pod względem formalnym M. Rodowicz
AKCEPTACJA FORMALNOPRAWNA (RADCA PRAWNY)	RADCA PRAWNY Alisia Kornowicz

Załącznik Nr 1
do „Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy ENERGA”

**Deklaracja Zarządu ENERGA SA
w sprawie polityki bezpieczeństwa i higieny pracy Grupy ENERGA**

Zarząd ENERGA SA deklaruje pełne wsparcie dla prowadzonych w Grupie działań pozwalających zapewnić skuteczną realizację polityki bezpieczeństwa i higieny pracy, jej rozwijanie, ciągłe doskonalenie oraz rozszerzenie i dopasowanie do specyfiki działania poszczególnych spółek.

Naszym celem jest zaangażowanie wszystkich pracowników oraz podmiotów zewnętrznych działających na rzecz organizacji we wspólnie budowanie bezpiecznego miejsca pracy.

Podstawowym celem przyjętej deklaracji jest stworzenie środowiska pracy umożliwiającego całkowite unikanie wypadków przy pracy, zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wszelkich narażeń zawodowych, mogących powodować choroby zawodowe.

ENERGA SA – jako organizacja świadoma odpowiedzialności za bezpieczeństwo wszystkich osób pracujących pod jej nadzorem – zobowiązuje się do:

- ograniczania wypadków przy pracy, chorób zawodowych oraz zdarzeń potencjalnie wypadkowych poprzez właściwą identyfikację zagrożeń i mitygowanie ryzyk w obszarze BHP,
- ustalenia i komunikowania przejrzystych wymagań określających zasady współpracy w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy zarówno wewnątrz organizacji jak i z kontrahentami,
- określenia i monitorowania celów organizacji dotyczących obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapewnienia zgodności z wymaganiami prawnymi oraz wewnętrznymi standardami dotyczącymi obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
- budowania kultury BHP poprzez stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników oraz prowadzenie działań świadomościowych.

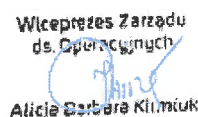
W celu wzmocnienia efektywności nadzoru nad obszarem bezpieczeństwa i higieny pracy, Zarząd ENERGA SA wspiera w szczególności działania powołanych w Grupie służb BHP oraz społecznych inspektorów pracy.

Prezes Zarządu

Dariusz Dąbajtek

Wiceprezes Zarządu
ds. Korporacyjnych

Grzegorz Kasprow

Wiceprezes Zarządu
ds. Operacyjnych

Alicja Barbara Klimiuk

Gdańsk, Czerwiec 2017 roku
Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych

Jacek Koźmiński

ENERGA SA Sąd Rejonowy, Gdańsk-Północ
ul. Grunwaldzka 472 VI Wydział Gospodarczy KRS
80-308 Gdańsk KRS 0006271591

energa.sa@energa.pl T +48 53 778 83 00
www.energa.pl F +48 53 778 83 99

Bank Polska Kasa Opieki SA w Warszawie
nr konta 01 1240 5400 1111 0000 4910 4143
Kapitał zakładowy/wpłacony 4 521 612 864 BB zł

NIP 567-085-77-22
Regon 220353024

Energa

GRUPA ORLEN

Zasady powiadamiania oraz analizy zdarzeń z obszaru BHP

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	V	Aktualizacja z dnia 15 grudnia 2022 roku, obowiązująca od dnia 1 stycznia 2023 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE.....	6
4. OPIS POSTĘPOWANIA.....	6
5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	16

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

- 1.1. Niniejszą regulację wprowadza się w Spółkach Grupy Energa celem ujednoczenia zasad dotyczących powiadamiania o zdarzeniach z obszaru BHP obowiązujących w Grupie Kapitałowej ORLEN (GK ORLEN), takich jak wypadki przy pracy Pracowników i Wykonawców, Zdarzenia potencjalnie wypadkowe oraz Pożary, zasad analizy zaistniałych zdarzeń, a także wprowadzenia ramowych zasad funkcjonowania systemu do zgłaszania Zagrożeń w Środowisku Pracy.
- 1.2. Dokument określa zasady i tryb postępowania w zakresie natychmiastowego i skutecznego powiadamiania o zaobserwowanych Zagrożeniach w Środowisku Pracy oraz zaistniałych zdarzeniach takich jak Wypadki przy pracy Pracowników i Wykonawców, Zdarzenia potencjalnie wypadkowe oraz Pożary.
- 1.3. Regulacja opracowana została na podstawie standardów *S6 T1 Powiadomianie o zaistniałych zdarzeniach z obszaru bezpieczeństwa osobistego, pożarowego i procesowego w GK ORLEN, ST S6 T2 Zasady postępowania w przypadku zdarzenia noszącego znamiona wypadku przy pracy w Grupie Energa oraz S6 Postępowanie powypadkowe* obowiązujących w GK ORLEN.

2. DEFINICJE

Administrator systemu do zgłaszania zagrożeń (Administrator)	osoba wyznaczona przez Pracodawcę do administrowania i zarządzania zgłoszeniami Zagrożeń w dedykowanym systemie informatycznym.
Działania korygujące	działanie podejmowane w celu wyeliminowania przyczyn wykrytej niezgodności lub innej sytuacji niepożądanego oraz zapobieżenia ich ponownemu wystąpieniu.
Niezgodność	niespełnienie wymagania, odstępstwo od procedur wewnętrznych lub wymagań prawnych.
Pogłębiona analiza zdarzeń	dokument w formie opisowo – graficznej opracowany przez zespół zadaniowy powołany przez Pracodawcę, zawierający: ogólne informacje o zdarzeniu, opis okoliczności zdarzenia, typ prac, charakter

strat, przyczyny bezpośrednie i pośrednie oraz wnioski i rekomendowane Działania korygujące do wdrożenia po zdarzeniu.

Pożar

niekontrolowany proces spalania materiałów zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne; towarzyszy mu występowanie czynników szkodliwych, takich jak: płomień, wzrost temperatury, dym, wybuchy, iskry, toksyczne produkty spalania, a w konsekwencji np. naruszenie konstrukcji budowlanych i/lub urządzeń technologicznych, zniszczenie upraw lub lasu, bądź zagrożone jest zdrowie lub życie ludzkie.

Przełożony

osoba kierująca komórką organizacyjną lub osoba sprawująca bezpośredni nadzór nad zespołem, grupą Pracowników w obszarze podległym kierownikowi komórki organizacyjnej, współodpowiedzialna za organizowanie pracy.

Środowisko pracy

warunki środowiska materialnego (określonego czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi), w którym odbywa się proces pracy.

Wypadek lekki

wypadek, który spowodował tymczasową niezdolność do pracy i nie spełnia znamion Wypadku Ciężkiego oraz Wypadku Śmiertelnego.

Wypadek ciężki

wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba

		nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
Wypadek śmiertelny		wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.
Wypadek zbiorowy		wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.
Zasady		niniejszy dokument.
Zagrożenie		źródło potencjalnego urazu ciała lub utraty zdrowia.
Zdarzenie wypadkowe	potencjalnie	niebezpieczne zdarzenie związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia osób wykonujących pracę.
Zespół ds. BHP w Grupie Energa		zespół roboczy powołany Uchwałą Zarządu Energi SA, w którego skład wchodzi przedstawiciele Służby BHP wszystkich Linii Biznesowych Grupy Energa. Zespół kierowany jest przez przedstawiciela Służby BHP Energi SA wskazanego przez Zarząd Spółki. Do zadań zespołu należy m.in. opracowywanie i opiniowanie ogólnogrupowych regulacji z zakresu BHP, monitorowanie realizacji działań kierunkowych w obszarze BHP oraz nadzór nad wdrożeniem i monitorowaniem Polityki BHP Grupy Energa.

Zespół ds. pogłębionej analizy zdarzenia (zespół ds. pogłębionej analizy)

zespół powołany przez Pracodawcę w celu przeprowadzenia pogłębionej analizy zdarzenia – wypadku, zdarzenia potencjalnie śmiertelnego lub pożaru, działający niezależnie od zespołu powypadkowego, powołany zgodnie z zasadami funkcjonującymi u danego Pracodawcy.

3. ZASADY OGÓLNE

3.1. Niniejsze Zasady dotyczą identyfikacji, obserwacji, zgłaszania i analizy zdarzeń z obszaru BHP dotyczących Pracowników Spółek Grupy oraz Wykonawców pracujących na ich rzecz. Swoim zakresem obejmują:

- 3.1.1. Sposoby powiadamiania o Zagrożeniach w Środowisku Pracy, Wypadkach przy pracy, Zdarzeniach potencjalnie śmiertelnych i Pożarach,
- 3.1.2. Prowadzenie ewidencji zgłoszonych Zagrożeń oraz zdarzeń,
- 3.1.3. Wymagania dotyczące pogłębionej analizy zdarzeń,
- 3.1.4. Ramowe zasady funkcjonowania systemu do zgłaszania Zagrożeń w Środowisku Pracy w Grupie Energa, a także zasady wyboru i kryteria nagradzania najbardziej efektywnych zgłoszeń.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. Prowadzenie ewidencji zgłoszonych zdarzeń

- 4.1.1. Wszystkie zgłoszone Wypadki przy pracy, Zdarzenia potencjalnie wypadkowe i Pożary są rejestrowane.
- 4.1.2. Spółki Grupy udostępniają Pracownikom informacje (np. Intranet, tablice, poczta korporacyjna) o najważniejszych miernikach i wskaźnikach bezpieczeństwa charakteryzujących poziom bezpieczeństwa pracy.

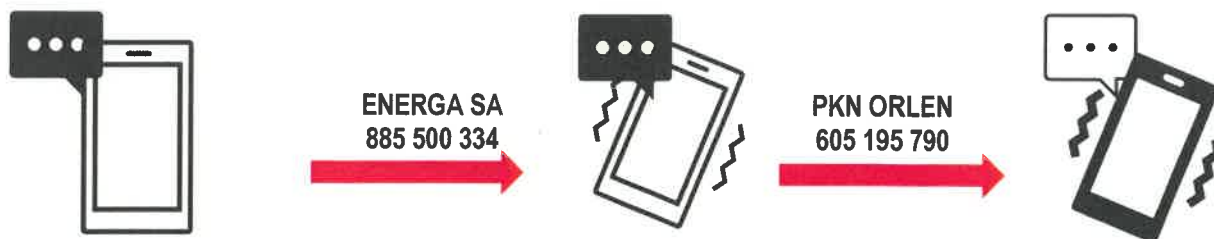
4.2. Powiadamianie o zdarzeniach z obszaru BHP:

4.2.1. Powiadamianie o Wypadkach przy pracy i Pożarach odbywa się w 3 fazach:

- 4.2.1.1. Faza 1 – krótka informacja o zdarzeniu wysyłana poprzez SMS bez zbędnej zwłoki, jak najszybciej po otrzymaniu informacji o zdarzeniu.

4.2.1.1.1. Tryb przesyłania SMS:

Spółka Grupy Energa (wyznaczona osoba) → Służba BHP w Enerdze SA (nr tel. +48 885 500 334) → Dział BHP i Koordynacji Prewencji w GK ORLEN w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN SA (PKN ORLEN), (nr tel. +48 605 195 790)

4.2.1.1.2. Treść SMS:

- Rodzaj zdarzenia (wypadek/pożar)
- Data i godzina zdarzenia
- Nazwa Spółki
- Pracownik/Wykonawca
- Liczba osób poszkodowanych/straty materialne
- Miejsce zdarzenia
- Rodzaj wykonywanych prac, podczas których doszło do zdarzenia
- Miejsce i rodzaj urazu (dotyczy tylko Wypadków przy pracy)
- Stan poszkodowanego/poszkodowanych (dotyczy tylko Wypadków przy pracy)

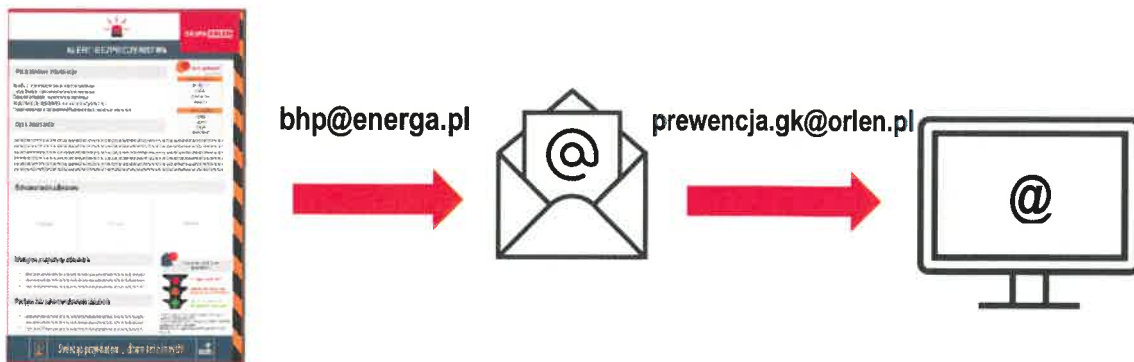
4.2.1.1.3. Informacje w wiadomości SMS nie mogą zawierać danych osobowych osoby lub osób biorących udział w zdarzeniu.

4.2.1.2. Faza 2 – wstępna informacja o zdarzeniu wysyłana poprzez wiadomość e-mail (na adres: bhp@energa.pl) jako Alert Bezpieczeństwa bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż 2 dni robocze od chwili otrzymania informacji o zdarzeniu, zgodnie ze wzorem znajdującym się w Załączniku nr 1 do niniejszych Zasad. Instrukcja opracowania Alertu znajduje się w Załączniku nr 2 do niniejszych Zasad.

4.2.1.2.1. Informacje zawarte w Alercie Bezpieczeństwa nie mają wiążącego charakteru. Należy wystrzegać się załączania jako wypełniaczy informacji o trwającym postępowaniu. Zamiast tego konieczne jest odniesienie się do wstępnej i ogólnej oceny zaistniałych faktów oraz ich następstw (identyfikacja przyczyn/wstępne Działania korygujące), szczególnie w kontekście pytań związanych z możliwością uniknięcia zdarzenia.

4.2.1.2.2. Tryb przekazania Alertu Bezpieczeństwa:

Spółka Grupy Energa (wyznaczona osoba) → Służba BHP w Enerdze SA (e-mail: bhp@energa.pl) → Dział BHP i Koordynacji Prewencji w GK ORLEN w PKN ORLEN, (e-mail: Prewencja.GK@orlen.pl)

4.2.1.2.3. Informacje zawarte w Alercie Bezpieczeństwa nie mogą zawierać danych osobowych osób biorących udział w zdarzeniu.

4.2.1.3. Faza 3 - pełna informacja o zdarzeniu - wysłanie wiadomości e-mail w formie Poglębionej analizy zdarzenia nie później niż 26 dni kalendarzowych od chwili otrzymania informacji o zdarzeniu w trybie określonym w pkt 4.3 z wykorzystaniem Załącznika nr 3 do niniejszych Zasad. Pełna informacja o zdarzeniu nie może zawierać danych osobowych osoby lub osób biorących udział w zdarzeniu.

4.3. Poglębiona analiza zdarzeń:

4.3.1. Wszystkie Wypadki przy pracy oraz Pożary (których wartość strat przekracza kwotę 10 tysięcy złotych) wymagają ustalenia okoliczności i przyczyn poprzez przeprowadzenie pogłębionej analizy zdarzenia z zastrzeżeniem pkt 4.3.4.

4.3.2. Dla każdego przypadku określonego w pkt 4.3.1 Pracodawca powołuje zespół ds. pogłębionej analizy zdarzenia. W przypadku dochodzeń po Wypadkach przy pracy proces opracowania pogłębionej analizy zdarzenia jest niezależny od sporządzanej zgodnie z wymaganiami prawnymi dokumentacji powypadkowej.

4.3.3. Do zadań zespołu, o którym mowa w pkt 4.3.2. należy przeprowadzenie pogłębionej analizy zdarzenia, w zakres której wchodzi:

- 4.3.3.1. Ogólne informacje o zdarzeniu,
- 4.3.3.2. Opis okoliczności zdarzenia,
- 4.3.3.3. Skutki zdarzenia,
- 4.3.3.4. Przyczyny bezpośrednie i pośrednie,
- 4.3.3.5. Działania korygujące wraz ze wskazaniem terminu ich realizacji i osób odpowiedzialnych za ich wykonanie.

4.3.4. Poglębiona analiza zdarzenia nie jest obowiązkowa dla wypadków komunikacyjnych (podczas przemieszczania się pojazdami), o ile Spółka nie postanowi inaczej. W przypadku braku decyzji Spółki o przeprowadzeniu Poglębionej analizy zdarzenia, Spółka opracowuje i przesyła informację o Wypadku przy pracy, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do Służby BHP

- w Enerdze SA w terminie do 26 dni kalendarzowych od chwili otrzymania informacji o zdarzeniu.
- 4.3.5. W przypadku decyzji o przeprowadzeniu Pogłębionej analizy zdarzenia, o którym mowa w pkt 4.3.4., Spółka powołuje do tego celu zespół, o którym mowa w pkt 4.3.2.
- 4.3.6. Pogłębiona analiza przygotowana jest na formularzu stanowiącym Załącznik nr 3 do niniejszych Zasad, zatwierdzana przez pracodawcę i przekazywana do Służby BHP w Enerdze SA w terminie 26 dni kalendarzowych od zdarzenia. Instrukcję opracowania Pogłębionej analizy zdarzenia stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Zasad.
- 4.3.7. W uzasadnionych przypadkach, wynikających z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od zespołu ds. pogłębionej analizy, termin sporządzania pogłębionej analizy, może zostać wydłużony na wniosek Spółki, przekazany do Służby BHP w Enerdze SA
- 4.3.8. Pogłębione analizy są prezentowane i omawiane przez przewodniczących zespołów na cyklicznych spotkaniach koordynacyjnych Służb BHP PKN ORLEN, Energi SA oraz Podmiotów Wiodących Linii Biznesowych Grupy Energa.
- 4.3.9. W przypadku pojawienia się dodatkowych rekomendacji w wyniku prezentacji pogłębionej analizy na spotkaniu, o którym mowa w pkt 4.3.8. Służba BHP Energi SA przesyła do Spółki, która przygotowała analizę, wniosek o korektę dokumentu wraz z uzasadnieniem.
- 4.3.10. Spółka po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w pkt 4.3.9. ma 10 dni roboczych na jego uwzględnienie i dokonanie zmian w analizie oraz jej ponowne zatwierdzenie lub podtrzymanie pierwotnej wersji dokumentu, o czym informuje Służbę BHP Energi SA.
- 4.3.11. Spółki określają wewnętrzne kryteria dotyczące prowadzenia pogłębionych analiz zdarzeń potencjalnie wypadkowych.
- 4.4. Realizacja działań korygujących
- 4.4.1. Kadra zarządzająca odpowiedzialna jest za podjęcie Działań korygujących po wszystkich zaistniałych zdarzeniach oraz zapewnienie odpowiednich zasobów do ich realizacji.
- 4.4.2. Kadra kierownicza odpowiedzialna jest za skuteczne wdrożenie Działań korygujących określonych w pogłębionych analizach w podległych jednostkach / komórkach organizacyjnych.
- 4.4.3. Ocena skuteczności Działań korygujących może być uznana za pozytywną w oparciu o potwierdzoną informację o ich wdrożeniu.
- 4.4.4. Kadra kierownicza omawia z Pracownikami informacje zawarte w alertach bezpieczeństwa oraz okoliczności i przyczyny wypadków, a także wnioski i działania korygujące zawarte w pogłębionych analizach.

- 4.4.5. Wyniki i wnioski z pogłębionych analiz zdarzeń z obszaru BHP są uwzględniane przez Spółki, w ramach procesów: planowania poprawy warunków BHP oraz analizy ryzyka BHP na poziomie korporacyjnym.
- 4.5. Mierniki bezpieczeństwa osobistego i procesowego w Grupie Energa
 - 4.5.1. W cyklach miesięcznych sporządzane są raporty z Mierników bezpieczeństwa osobistego i procesowego w Grupie Energa.
 - 4.5.2. Spółki Grupy Kapitałowej ORLEN zobowiązane są do zaraportowania danych stanowiących składowe mierników bezpieczeństwa w terminie do 12-tego dnia kolejnego miesiąca za miesiąc poprzedni do Działu BHP i Koordynacji Prewencji w GK w PKN ORLEN.
 - 4.5.3. Spółki Grupy Energa przekazują dane dotyczące mierników do Służby BHP w Enerdze SA w terminie do 10-tego dnia kolejnego miesiąca za miesiąc poprzedni za pomocą dedykowanego systemu informatycznego.
- 4.6. Dokumentacja powypadkowa
 - 4.6.1. W przypadku wystąpienia zdarzenia noszącego znamiona wypadku przy pracy Pracownika, do zadań Służby BHP Spółki Grupy Energa należy:
 - 4.6.1.1. Przygotowanie i przesłanie wiadomości SMS z wstępną informacją o zdarzeniu.
 - 4.6.1.2. Opracowanie i przesłanie Alertu Bezpieczeństwa.
 - 4.6.1.3. Przekazanie wstępnych informacji o postępowaniu powypadkowym przedstawicielom służby BHP PKN ORLEN, Energi SA oraz Podmiotom Wiodącym Linii Biznesowych Grupy Energa podczas cyklicznych spotkań koordynacyjnych.
 - 4.6.1.4. Udział w pracach zespołu powypadkowego zgodnie z zasadami zawartymi w zewnętrznych wymaganiach prawnych oraz wewnętrznych procedurach Spółki.
 - 4.6.1.5. Zebranie i zabezpieczenie materiału dowodowego (w tym w szczególności: szkiców lub fotografii miejsca zdarzenia, wysłuchania osoby poszkodowanej, informacji od świadków zdarzenia, opinii lekarskich)
 - 4.6.1.6. Dokonanie analizy zebranych materiałów.
 - 4.6.1.7. Udział w dodatkowych spotkaniach konsultacyjnych zwołanych na wniosek Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa lub Koordynatora w spółkach Linii Biznesowej, poświęconych analizie faktów i dowodów związanych z ustaleniem okoliczności i przyczyn zdarzeń, w szczególności w zakresie ich kwalifikacji prawnej, oraz proponowanych środków profilaktycznych i działań korygujących (terminy dodatkowych spotkań konsultacyjnych oraz opinii wydawanej przez Koordynatorów nie mają wpływu na bieg terminu postępowania powypadkowego).

- 4.6.1.8. Analiza opinii wydanych w formie notatek sporządzanych po spotkaniach konsultacyjnych przez Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa oraz Koordynatora spółek Linii Biznesowej.
- 4.6.1.9. Sporządzenie Protokołu Powypadkowego (w ramach powołanego przez Pracodawcę zespołu powypadkowego).
- 4.6.1.10. Zapoznanie z treścią protokołu powypadkowego poszkodowanego lub jego rodzinę (w przypadku wypadku śmiertelnego).
- 4.6.1.11. Przedłożenie protokołu Pracodawcy w celu zatwierdzenia.
- 4.6.2. W przypadku wystąpienia zdarzenia noszącego znamiona wypadku przy pracy pracownika kontraktora do zadań Służby BHP Spółki Grupy Energa należy:
 - 4.6.2.1. Przygotowanie i przesłanie wiadomości SMS z wstępną informacją o zdarzeniu.
 - 4.6.2.2. Opracowanie i przesłanie Alertu Bezpieczeństwa.
 - 4.6.2.3. Przekazanie wstępnych informacji o zdarzeniu przedstawicielom służby BHP PKN ORLEN, Energi SA oraz Podmiotów Wiodących Linii Biznesowych Grupy Energa podczas cyklicznych spotkań koordynacyjnych.
 - 4.6.2.4. Współpraca z kontraktorem w zakresie pozyskiwania bieżących informacji o postępach i wnioskach z prowadzonego postępowania powypadkowego.
 - 4.6.2.5. Pozyskanie od kontraktora informacji o zdarzeniu (na zasadach ustalonych przez Spółkę), w szczególności w zakresie okoliczności i przyczyn oraz kwalifikacji prawnej zdarzenia.
 - 4.6.2.6. Udział w dodatkowych spotkaniach konsultacyjnych zorganizowanych na wniosek Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa lub Koordynatora spółek Linii Biznesowej, poświęconych analizie faktów i dowodów związanych z okolicznościami i przyczynami zdarzenia, w zakresie określenia środków profilaktycznych oraz działań korygujących.
 - 4.6.2.7. Analiza opinii wydanych w formie notatek sporządzanych po spotkaniach konsultacyjnych przez Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa oraz Koordynatora spółek Linii Biznesowej.
 - 4.6.2.8. Udział w pracach dodatkowych zespołów wyjaśniających okoliczności i przyczyny zdarzeń kontraktorów powołanych przez Spółkę.
- 4.6.3. Do zadań Koordynatora spółek Linii Biznesowej należy:
 - 4.6.3.1. Wsparcie Służby BHP spółki Linii Biznesowej w realizacji zadań związanych z ustalaniem okoliczności i przyczyn zdarzeń Pracowników sił własnych oraz kontraktorów.
 - 4.6.3.2. W razie potrzeby, w przypadku zdarzenia zbiorowego/ciężkiego/śmiertelnego dokonanie oględzin miejsca zdarzenia.
 - 4.6.3.3. Zapoznanie się z wstępnymi informacjami o zdarzeniach zawartymi w wiadomościach SMS oraz Alertach Bezpieczeństwa.

- 4.6.3.4. Analiza informacji o zdarzeniach przekazywanych przez służby BHP Spółek w trakcie spotkań koordynacyjnych.
- 4.6.3.5. Inicjowanie w uzgodnieniu z Koordynatorem ds. BHP w Grupie Energa oraz służbami BHP Spółek Grupy Energa dodatkowych spotkań konsultacyjnych poświęconych analizie faktów i dowodów związanych z ustalaniem okoliczności i przyczyn zdarzeń, w szczególności w zakresie ich kwalifikacji prawnej (dotyczy tylko zdarzeń Pracowników sił własnych), oraz proponowanych środków profilaktycznych i działań korygujących
- 4.6.3.6. Wydawanie w uzgodnieniu z Koordynatorem ds. BHP w Grupie Energa opinii w formie notatek do przedstawionych informacji podczas spotkań konsultacyjnych.
- 4.6.4. Do zadań Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa należy:
 - 4.6.4.1. Analiza wstępnych informacji o zdarzeniach zawartych w wiadomościach SMS oraz Alertach Bezpieczeństwa.
 - 4.6.4.2. W razie potrzeby, w przypadku zdarzenia zbiorowego/ciężkiego/śmiertelnego, dokonanie oględzin miejsca zdarzenia.
 - 4.6.4.3. Wsparcie Koordynatorów oraz Służb BHP spółek Linii Biznesowych w realizacji zadań związanych z ustalaniem okoliczności i przyczyn zdarzeń Pracowników sił własnych oraz kontraktorów.
 - 4.6.4.4. Analiza informacji o zdarzeniach przekazywanych przez służby BHP Spółek w trakcie spotkań koordynacyjnych.
 - 4.6.4.5. Inicjowanie, w uzgodnieniu z Koordynatorami oraz służbami BHP spółek Linii Biznesowych, dodatkowych spotkań konsultacyjnych poświęconych analizie faktów i dowodów związanych z ustalaniem okoliczności i przyczyn zdarzeń, w szczególności w zakresie ich kwalifikacji prawnej (dotyczy tylko zdarzeń Pracowników sił własnych), oraz proponowanych środków profilaktycznych i działań korygujących.
 - 4.6.4.6. Współpraca z Koordynatorami spółek Linii Biznesowych w procesie wydawania opinii do przedstawionych informacji podczas spotkań konsultacyjnych.
 - 4.6.4.7. Wydawanie opinii w formie notatek do przedstawionych informacji podczas spotkań konsultacyjnych.
 - 4.6.4.8. Współpraca z Koordynatorem ds. BHP PKN ORLEN w procesie analizy zdarzeń wypadkowych Pracowników sił własnych oraz kontraktorów Spółek Grupy Energa.
- 4.6.5. Do zadań Koordynatora ds. BHP PKN ORLEN dla Spółek Grupy Energa, należy:
 - 4.6.5.1. Analiza wstępnych informacji o zdarzeniach zawartych w wiadomościach SMS oraz Alertach Bezpieczeństwa.
 - 4.6.5.2. W razie potrzeby, w przypadku zdarzenia zbiorowego/ciężkiego/śmiertelnego dokonanie oględzin miejsca zdarzenia.

- 4.6.5.3. Analiza informacji o zdarzeniach przekazywanych przez służby BHP Spółek Grupy Energa w trakcie cyklicznych spotkań koordynacyjnych.
 - 4.6.5.4. Udział na wniosek Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa w dodatkowych spotkaniach konsultacyjnych.
 - 4.6.5.5. Wsparcie Koordynatora ds. BHP w Grupie Energa oraz Koordynatorów spółek Linii Biznesowych w wydawaniu opinii do informacji przedstawianych przez służby BHP podczas dodatkowych spotkań konsultacyjnych.
 - 4.6.6. Po zakończeniu postępowania powypadkowego Dyrektor Biura BHP PKN ORLEN ma prawo wystąpić do pracodawcy o wyciąg z protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy. Na wniosek Biura BHP PKN ORLEN protokół powinien zostać przekazany do Kierownika Działu BHP i Koordynacji Prewencji w GK w formie papierowej lub elektronicznej za pośrednictwem Służby BHP w Enerdze SA.
 - 4.6.7. Informacje zawarte w przekazywanej dokumentacji powypadkowej nie mogą zawierać danych osobowych osób biorących udział w zdarzeniu i powinny zostać skutecznie zanonimizowane.
- 4.7. Ramowe zasady funkcjonowania systemu do zgłaszania Zagrożeń w Środowisku Pracy w Grupie Energa
- 4.7.1. Pracownik ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić Przełożonego o każdym zauważonym Zagrożeniu w Środowisku Pracy.
 - 4.7.2. Zagrożenia w Środowisku Pracy podlegające zgłoszeniom:
 - 4.7.2.1. wszelkie zaobserwowane Niezgodności, usterki techniczne, uszkodzenia infrastruktury, itp. w Środowisku Pracy, które pozostawione bez podjęcia Działań korygujących mogą stwarzać lub stwarzają Zagrożenia dla życia lub zdrowia,
 - 4.7.2.2. zdarzenia o możliwym negatywnym wpływie na Środowisko Pracy,
 - 4.7.2.3. uciążliwe warunki pracy, np.: mogące skutkować w przyszłości pogorszeniem stanu zdrowia,
 - 4.7.2.4. niebezpieczne czynności i zachowania Pracowników Spółki lub Wykonawców związane z nieprzestrzeganiem przepisów lub zasad BHP, naruszające granice bezpieczeństwa lub powodujące straty materialne.
 - 4.7.3. Dodatkowo, wszystkie zaobserwowane Zagrożenia, o których mowa w pkt. 4.7.2. zgłaszane są w dedykowanym systemie informatycznym w następującym trybie:
 - 4.7.3.1. osobiście przez Pracownika posiadającego domenę i mającego dostęp do konta dedykowanego systemu informatycznego (również z wykorzystaniem urządzenia mobilnego),
 - 4.7.3.2. poprzez Przełożonego posiadającego domenę oraz dostęp do dedykowanego systemu informatycznego (Przełożony w zgłoszeniu podaje obligatoryjnie podstawowe, służbowe dane kontaktowe podległego Pracownika dokonującego zgłoszenia).

- 4.7.4. Powołani w Spółkach Administratorzy w uzgodnieniu z Przełożonymi Pracownikami niezwłocznie od otrzymania powiadomienia dokonują bieżącej analizy zgłoszonych Zagrożeń.
- 4.7.5. Służba BHP Spółki Grupy Energa wspiera wiedzą merytoryczną Administratorów systemu w zakresie oceny zgłoszeń.
- 4.7.6. W sytuacji gdy Pracownik zgłosi Zagrożenie zaobserwowane na terenie funkcjonowania innej Spółki Grupy, zgłoszenie jest analizowane pomiędzy Administratorami zainteresowanych Spółek (Spółki, której Pracownik dokonał zgłoszenia oraz Spółki, w której zaobserwowano Zagrożenie).
- 4.7.7. W przypadku potwierdzenia zasadności zgłoszenia Zagrożenia, informacja przekazywana jest do realizacji osobom odpowiedzialnym za obszar, w którym zaobserwowano Niezgodność.
- 4.7.8. W przypadku braku zasadności zgłoszenie Zagrożenia zostaje zwrócone do uzupełnienia lub odrzucone. Informacja o konieczności uzupełnienia zgłoszenia lub jego odrzuceniu trafia do Pracownika dokonującego zgłoszenia lub jego Przełożonego, który dokonał zgłoszenia w imieniu Pracownika (informację o odrzuceniu lub konieczności uzupełnienia Zagrożenia Przełożony przekazuje niezwłocznie Pracownikowi).
- 4.7.9. Zgłoszenia zakwalifikowane do realizacji są monitorowane przez Administratorów.
- 4.7.10. Po przeprowadzeniu Działań korygujących, osoba odpowiedzialna za dany obszar wskazana do realizacji Działań korygujących, w którym stwierdzono Niezgodność zgłasza ten fakt Administratorowi.
- 4.7.11. W przypadku potwierdzenia skuteczności zrealizowanych Działań korygujących zgłoszenie jest zamykane przez Administratora, a informacja o tym fakcie jest przekazywana Pracownikowi, który dokonał zgłoszenia lub jego Przełożonemu, który dokonał zgłoszenia w imieniu Pracownika.
- 4.7.12. W przypadku braku skutecznego wdrożenia Działań korygujących Administrator zwraca zgłoszenie do osoby odpowiedzialnej za dany obszar, w którym stwierdzono Niezgodność, z zaleceniem powtórnej ich realizacji lub podjęcia innych, bardziej skutecznych Działań korygujących, w celu wyeliminowania Zagrożenia lub obniżenia jego poziomu do akceptowalnego.
- 4.7.13. Służba BHP Spółki Grupy Energa uwzględnia wnioski wynikające ze zgłoszeń oraz podjętych Działań korygujących w bieżących analizach stanu BHP w Spółce oraz w okresowych planach poprawy warunków BHP.

- 4.8. Zasady wyboru i kryteria nagradzania najbardziej efektywnych zgłoszeń Zagrożeń w Środowisku Pracy w Grupie Energa
- 4.8.1. Administratorzy powołani w Spółkach w cyklach kwartalnych dokonują analizy oraz selekcji najbardziej efektywnych zgłoszeń Zagrożeń, które po uzgodnieniu za Służbą BHP Spółki przekazywane są w terminie do połowy miesiąca następującego po danym kwartale do Przewodniczącego Zespołu ds. BHP w Grupie Energa. Wybrane przez Spółkę Zgłoszenia Zagrożeń przekazywane są w formie mailowej na skrzynkę bhp@energa.pl.
- 4.8.2. Każda Spółka ma możliwość przekazania do Zespołu ds. BHP w Grupie Energa do 5 najbardziej efektywnych zgłoszeń na kwartał.
- 4.8.3. Zespół ds. BHP w Grupie Energa w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po kwartale za jaki Spółki przekazują informację o najbardziej efektywnych zgłoszeniach Zagrożenia, dokonuje wyboru 5 najlepszych zgłoszeń, które zostają nagrodzone.
- 4.8.4. Ocenie podlegają wszystkie zgłoszenia Zagrożeń przekazane przez Spółki za dany kwartał.
- 4.8.5. Każdy członek Zespołu ds. BHP w Grupie Energa głosuje na 5 najlepszych jego zdaniem zgłoszeń Zagrożenia, przyznając im odpowiednią liczbę punktów, zgodnie z zasadą: I miejsce – 5 punktów, II miejsce – 4 punkty, III miejsce – 3 punkty, IV miejsce – 2 punkty, V miejsce – 1 punkt.
- 4.8.6. Po zakończeniu procesu głosowania Przewodniczący Zespołu ds. BHP w Grupie Energa sumuje oceny przyznane poszczególnym zgłoszeniom i ogłasza ostateczne wyniki głosowania.
- 4.8.7. Jeżeli po podsumowaniu, zgłoszenia Zagrożeń otrzymają równą ilość punktów, wyższe miejsce zajmuje to zgłoszenie które ma większą ilość I, II, III lub IV miejsc przyznanych w głosowaniu. Jeżeli zastosowanie dodatkowego kryterium nie przyniesie rozstrzygnięcia, decyzję o tym, które zgłoszenie zajmie wyższe miejsce podejmuje Przewodniczący Zespołu ds. BHP.
- 4.8.8. Wyniki głosowania przekazywane są przez Przewodniczącego Zespołu ds. BHP w Grupie Energa do Członka Zarządu Energi SA odpowiedzialnego za obszar BHP celem ich zatwierdzenia.
- 4.8.9. Autorom najlepszych pod kątem podnoszenia poziomu bezpieczeństwa pracy zgłoszeń, przyznawane są nagrody zgodnie z poniższymi kryteriami:
- 4.8.9.1. Nagroda I – karta podarunkowa o wartości 2500 zł brutto,
 - 4.8.9.2. Nagroda II – karta podarunkowa o wartości 2000 zł brutto,
 - 4.8.9.3. Nagroda III – karta podarunkowa o wartości 1500 zł brutto,
 - 4.8.9.4. Nagroda IV – karta podarunkowa o wartości 1000 zł brutto,
 - 4.8.9.5. Nagroda V – karta podarunkowa o wartości 500 zł brutto.
- 4.8.10. Informacja o nagrodzonych zgłoszeniach jest przekazywana przez Zespół ds. BHP w Grupie Energa do poszczególnych Zarządów Spółek, celem poinformowania Pracowników, którzy dokonali zgłoszeń oraz ich Przełożonych.

- 4.8.11. Lista uprawnionych Pracowników, którym przyznano nagrody przekazywana jest przez Przewodniczącego Zespołu ds. BHP w Grupie Energa do Spółki Energa Centrum Usług Wspólnych w celu naliczenia przychodu. Każdy nagrodzony Pracownik otrzymuje dodatkową nagrodę pieniężną pokrywającą wartość należnego podatku od karty podarunkowej.
- 4.8.12. Informacje na temat najlepszych zgłoszeń Zagrożeń publikowane są w Grupie Energa przy wykorzystaniu kanałów komunikacji wewnętrznej.
- 4.8.13. Środki na nagrody dla wyróżnionych i nagrodzonych Pracowników są zapewnione w budżecie Służby BHP Energi SA.

5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 - Alert Bezpieczeństwa - wzór
Załącznik nr 2 - Instrukcja opracowania alertu bezpieczeństwa
Załącznik nr 3 - Pogłębiona analiza zdarzenia - wzór
Załącznik nr 4 - Informacja o wypadku przy pracy
Załącznik nr 5 – Instrukcja opracowania pogłębionej analizy zdarzenia

Zmiany wskazanych powyżej Załączników nie wymagają zmiany Zasad powiadamiania oraz analizy zdarzeń z obszaru BHP. W przypadku, zmiany Służba BHP Energi SA niezwłocznie informuje pisemnie o zmianach pozostałe służby BHP w spółkach Grupy Energa oraz przekazuje do komórki organizacyjnej Energa SA w zakresie obowiązków, której pozostaje przeprowadzanie zmian do Umowy o współpracy w Grupie Energa, aktualną treść załącznika, zaakceptowaną przez osobę pełniącą nadzór funkcjonalny nad obszarem BHP, ze wskazaniem daty wprowadzonej zmiany.

Zmianę opracował:	Koordinator ds. BHP w Grupie ENERGA Patryk Baranek
Akceptacja zmiany: <i>(Zmiana dokonana zgodnie z postanowieniami ust. 21 Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy Energa)</i>	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Dominik Wadecki

Dominik Wadecki

Sprawdzono pod względem
Compliance

ALERT BEZPIECZEŃSTWA

Podstawowe informacje

Spółka: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 Lokalizacja: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 Data zdarzenia: xxxxxxxxxxxxxxxx
 Klasyfikacja zdarzenia: xxxxxxxxxxxxxxxx
 Poszkodowany (pracownik/kontraktor): xxxxxxxxxxxxxxxx

SKUTKI ZDARZENIA

*zaznacz właściwie

kategoria zdarzenia
A / B / C
LUDZIE
ŚRODOWISKO
MAJĄTEK
ciężkość wypadku
LEKKI
CIĘŻKI
ŚMIERTELNY
ZBIOROWY

Opis zdarzenia

xx
 xx
 xx
 xx
 xx
 xx

Dokumentacja zdjęciowa

fotografia

fotografia

fotografia

Wstępne przyczyny zdarzenia

- xx
- xx
- xx

Czy można było temu zapobiec?!

- Co mogło pójść źle?**
- Jakie środki ostrożności powinny być zastosowane?**
- Jak ta praca może być wykonywana bezpiecznie?**

Podjęte lub rekomendowane działania

- xx
- xx
- xx

****Alert bezpieczeństwa zawiera wstępne informacje o zdarzeniu, do którego doszło. Trwa postępowanie celem ustalenia okoliczności i przyczyn związanych z tym zdarzeniem. Materiał nie podlega rozpowszechnianiu poza Grupę ORLEN.**

Instrukcja opracowania Alertu Bezpieczeństwa

The form is titled 'ALERT BEZPIECZEŃSTWA' and includes the Energa and GRUPA ORLEN logos. It is divided into several sections:

- Podstawowe informacje:** Fields for Spółka, Lokalizacja, Data zdarzenia, Klasyfikacja zdarzenia, and Poszkodowany (pracownik/kontraktor).
- Opis zdarzenia:** A large text area for describing the incident.
- Dokumentacja zdjęciowa:** Three placeholder boxes for photographs.
- Wstępne przyczyny zdarzenia:** A list of bullet points for initial causes.
- Podjęte lub rekomendowane działania:** A list of bullet points for actions taken or recommended.
- Alerty bezpieczeństwa:** A section with a traffic light icon and questions: 'Czy można było temu zapobiec?', 'Co mogło pójść nie?', 'Jakie środki ostrożności powinny być zastosowane?', and 'Jak tu może być wykorzystane bezpieczeństwo?'. It also includes a note: '*Alert bezpieczeństwa zawiera informacje o zdarzeniu dla Energa Energa. Treść powiadomienia jest skierowana do pracowników przydzielonych do tego zadania. Materiał nie podlega rozpowszechnianiu przez Grupę ORLEN.'

Red arrows point from the explanatory text boxes to the following fields in the form:

- From the top right box to the 'KATEGORIA ZDARZENIA' dropdown menu.
- From the middle right box to the 'OPIS ZDARZENIA' text area.
- From the bottom right box to the 'POSZKODOWANY (PRACOWNIK/KONTRAKTOR)' field.
- From the bottom right box to the 'WSTĘPNE PRZYCZYNY ZDARZENIA' list.

Kategoria zdarzenia, należy zaznaczyć A, B lub C oraz odpowiednią kategorię: ludzie, środowisko, majątek.

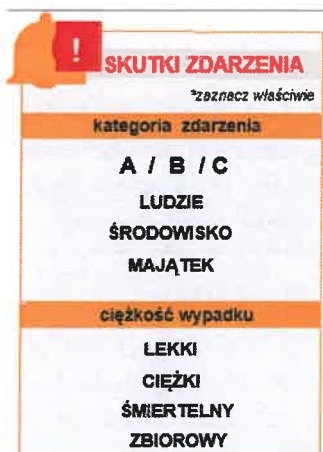
Ciężkość wypadku – należy zaznaczyć rodzaj wypadku, zgodnie z definicją dla wypadków lekkich, **średnich**, ciężkich oraz śmiertelnych.

Np. wypadek przy pracy, wypadek przy pracy bez absencji chorobowej, zdarzenie z zakresu bezpieczeństwa procesowego itp.

Należy wpisać czy wypadkowi uległ **kontraktor** czy **pracownik własny**.

Na kategorię skutków zdarzenia składa się kategoria zdarzenia oraz ciężkość wypadku. Kategoria zdarzenia określa jednocześnie obszar, a także ciężkość oddziaływania skutków zaistniałego niespodziewanego zdarzenia definiowanego jako wypadek przy pracy lub awaria. Ciężkość wypadku – określa rodzaj wypadku na podstawie skutków jakie doznał poszkodowany w wyniku zdarzenia.

1. KATEGORIA ZDARZENIA:

a) Obszary oddziaływania skutków zdarzenia (kilku występujących jednocześnie lub sekwencji zdarzeń):

- ludzie (urazy pracowników i kontraktorów),
- środowisko (uwolnienie substancji do otoczenia),
- majątek (wysokość bezpośrednio kosztu strat materialnych Spółki poniesiony w wyniku zaistnienia zdarzenia).

b) Skala ciężkości oddziaływania skutków zdarzenia (kilku występujących jednocześnie lub sekwencji zdarzeń):

- A – duże,
- B – średnie,
- C – małe.

Kategoria skutków zdarzenia (zdarzeń) – przykłady.

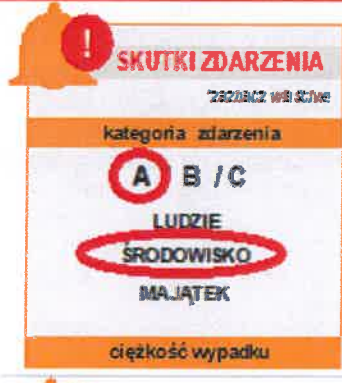

c) Wypadki przy pracy

Kategoria skutków zdarzenia	Opis zdarzenia
	Śmierć pracownika/kontraktora lub jego uraz powodujący utratę zdolności do wykonywania pracy.
	Poważne urazy: m.in. organów wewnętrznych, głowy i kręgosłupa, złamania, poparzenia i odmrożenia.

<p>kategoria zdarzenia</p> <p>A / B / C</p> <p>LUDZIE</p> <p>ŚRODOWISKO</p> <p>MAJĄTEK</p>	<p>Lekkie urazy: m.in. zranienia, otarcie naskórka, rana powierzchniowa, zwichnięcia kończyn, lekkie poparzenia i odmrożenia.</p>
---	---

d) Zdarzenia awaryjne

Kategoria skutków zdarzenia	Opis zdarzenia
 <p>SKUTKI ZDARZENIA</p> <p>zaznacz w tabeli</p> <p>kategoria zdarzenia</p> <p>A B / C</p> <p>LUDZIE</p> <p>ŚRODOWISKO</p> <p>MAJĄTEK</p> <p>ciężkość wypadku</p>	<p>Zdarzenie zakwalifikowane, zgodnie z Wytycznymi Biura BHP – M1 T3 „Zarządzanie miernikami bezpieczeństwa osobistego i procesowego w Grupie ORLEN”: jako awaryjne na poziomie TIER 1, których skutki wpływają na obszar ŚRODOWISKO lub MAJĄTEK. Wybieramy odpowiednią kategorię, jeśli wpływ był równocześnie na oba obszary zaznaczamy kilka kategorii.</p>
 <p>SKUTKI ZDARZENIA</p> <p>zaznacz w tabeli</p> <p>kategoria zdarzenia</p> <p>A B / C</p> <p>LUDZIE</p> <p>ŚRODOWISKO</p> <p>MAJĄTEK</p> <p>ciężkość wypadku</p>	

SKUTKI ZDARZENIA
Zaznacz właściwe

kategoria zdarzenia

A / B / C

LUDZIE

ŚRODOWISKO

MAJĄTEK

ciężkość wypadku

SKUTKI ZDARZENIA
Zaznacz właściwe

kategoria zdarzenia

A / B / C

LUDZIE

ŚRODOWISKO

MAJĄTEK

ciężkość wypadku

Zdarzenie zakwalifikowane, zgodnie z Wytycznymi Biura BHP – M1 T3 „Zarządzanie miernikami bezpieczeństwa osobistego i procesowego w Grupie ORLEN” jako awaryjne na poziomie TIER 2, których skutki wpływają na obszar ŚRODOWISKO lub MAJĄTEK. Wybieramy odpowiednią kategorię, jeśli wpływ był równocześnie na oba obszary zaznaczamy kilka kategorii.

SKUTKI ZDARZENIA
Zaznacz właściwe

kategoria zdarzenia

A / B / C

LUDZIE

ŚRODOWISKO

MAJĄTEK

ciężkość wypadku

SKUTKI ZDARZENIA
Zaznacz właściwe

kategoria zdarzenia

A / B / C

LUDZIE

ŚRODOWISKO

MAJĄTEK

ciężkość wypadku

Pozostałe zdarzenia awaryjne, których skutki wpływają na ŚRODOWISKO lub MAJĄTEK. Wybieramy odpowiednią kategorię, jeśli wpływ był równocześnie na oba obszary zaznaczamy kilka kategorii.

2. CIĘŻKOŚĆ WYPADKU – PRZYKŁADY:

Ciężkość wypadków	
<p>a) Wypadek lekki</p> 	<p>Jeśli wystąpiła niezdolność do pracy pracownika i nastąpiły obrażenia niewymienione w pkt. 2b i 2c.</p>
<p>b) Wypadek ciężki</p> 	<p>Jeśli pracownik doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu np. utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.</p>
<p>c) Wypadek śmiertelny</p> 	<p>Jeśli nastąpiła śmierć pracownika w chwili wypadku lub w okresie 6 miesięcy od wypadku.</p>

Pogłębiona analiza zdarzenia

Linia Biznesowa Wytwarzanie

Linia Biznesowa Dystrybucja

Linia Biznesowa Sprzedaż

Usługi i Pozostałe

(niepotrzebne usunąć)

Spółka (wpisz nazwę Spółki)

1. Informacje ogólne

Data

dd-mm-rrrr

Godzina

00:00

Dzień tygodnia

wpisz

Miejsce zdarzenia

wpisz

Poszkodowany*

siły własne/wykonawca

Typ zdarzenia*

wypadek indywidualny/wypadek zbiorowy/pożar

Liczba osób poszkodowanych**

wpisz

Szacowane straty***

wpisz

* niepotrzebne usunąć

** dotyczy wypadków zbiorowych

*** dotyczy pożarów

2. Metryczka (wypadek przy pracy)

Płeć poszkodowanego*

kobieta/mężczyzna

Wiek poszkodowanego

00 lat

Stanowisko pracy

wpisz

Staż pracy

00 lat

Miejsce urazu

wpisz zgodnie z tabelą 1

Rodzaj urazu

wpisz zgodnie z tabelą 2

Czynność wykonywana podczas zdarzenia

wpisz zgodnie z tabelą 3

Ciężkość wypadku

wpisz zgodnie z tabelą 4

* niepotrzebne usunąć

3. Skład zespołu przeprowadzającego pogłębioną analizę

Funkcja	Stanowisko
Przewodniczący zespołu	
Członek zespołu	
Członek zespołu	
Członek zespołu	
Członek zespołu	
Członek zespołu	
Członek zespołu	
Zatwierdzający	

4. Sekwencja zdarzeń

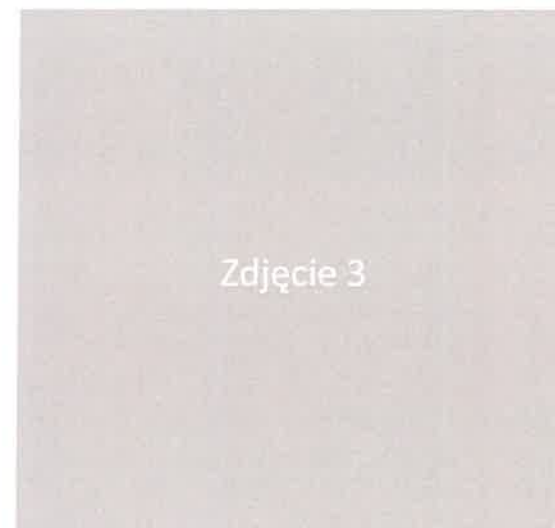
Typ zdarzenia

Wpisz zgodnie z tabelą 5

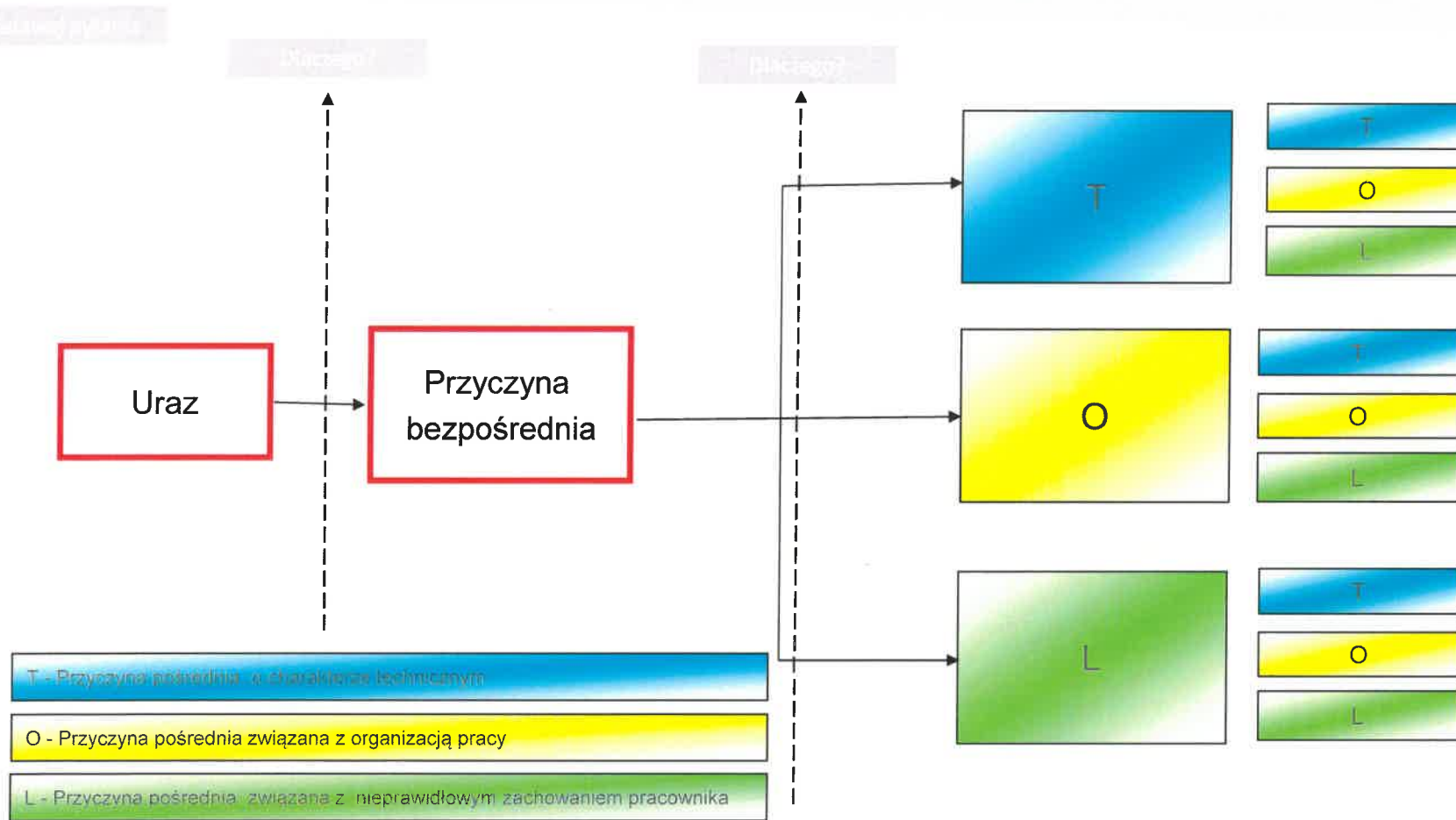
Lp.	Zdarzenie
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

5. Dokumentacja fotograficzna

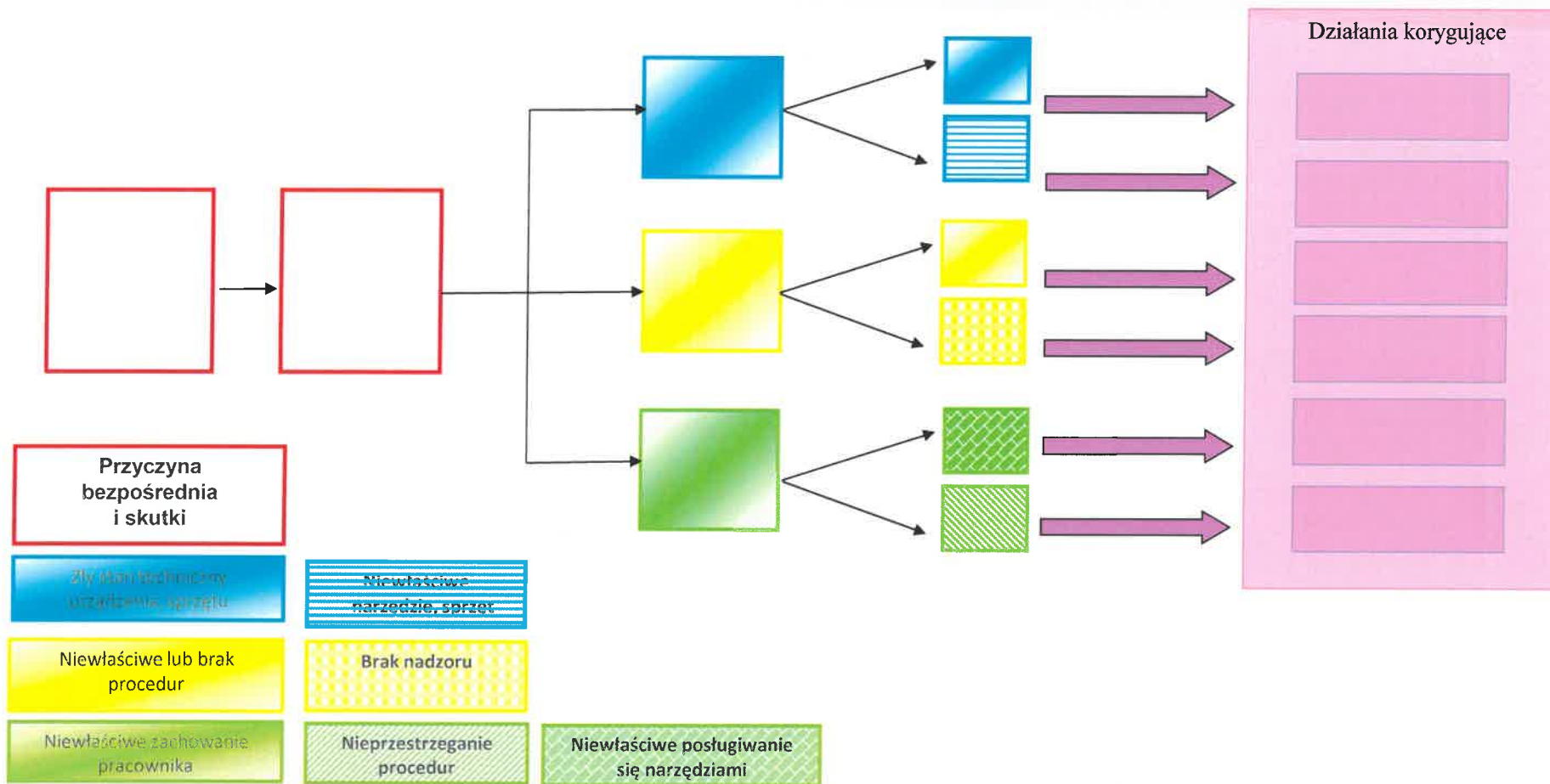

6. Analiza drzewa zdarzeń - TOL

8

7. Analiza drzewa zdarzeń

8. Realizacja działań korygujących

Działanie	Termin realizacji	Komórka organizacyjna/Stnowisko osoby odpowiedzialnej za realizację

8

Informacja o wypadku przy pracy

Linia Biznesowa Wytwarzanie
Linia Biznesowa Dystrybucja
Linia Biznesowa Sprzedaż
Usługi i Pozostałe
(niepotrzebne usunąć)

Spółka (wpisz nazwę Spółki)

1. Informacje ogólne

Data

dd-mm-rrrr

Godzina

00:00

Dzień tygodnia

wpisz

Miejsce zdarzenia

wpisz

Poszkodowany*

siły własne/wykonawca

Typ zdarzenia*

wypadek indywidualny/wypadek zbiorowy

Liczba osób poszkodowanych**

wpisz

* niepotrzebne skreślić

** dotyczy wypadków zbiorowych

2. Metryka

Płeć poszkodowanego

kobieta/mężczyzna

Wiek poszkodowanego

00 lat

Stanowisko pracy

wpisz

Staż pracy

00 lat

Miejsce urazu

wpisz

Rodzaj urazu

wpisz

Czynność wykonywana podczas zdarzenia

wpisz

Ciężkość wypadku

wpisz

* W przypadku wypadków zbiorowych Metrykę należy wypełnić dla wszystkich osób poszkodowanych

3. Sekwencja zdarzeń

Typ zdarzenia

Wpisz

Lp.	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

Handwritten blue scribble

4. Dokumentacja fotograficzna

PS
S

5. Przyczyny wypadku

Lp.	Przyczyna

AS

6. Działania korygujące

Lp.	Działanie

8

Instrukcja opracowania pogłębionej analizy zdarzenia

1. Celem pogłębionej analizy zdarzenia jest ustalenie okoliczności zaistniałego zdarzenia, określenie przyczyn bezpośrednich i pośrednich oraz opracowanie skutecznych działań korygujących, których wdrożenie pozwoli uniknąć podobnych zdarzeń w przyszłości.
2. Pogłębiona analiza zdarzenia przeprowadzana jest przez powołany w Spółce zespół, a do jej opracowania konieczne jest:
 - a. odtworzenie przebiegu zdarzeń wraz z pozyskaniem wszelkiej dokumentacji dotyczącej całego procesu pracy,
 - b. zadawanie właściwych pytań oraz ustalenie rodzaju danych, które należy zebrać,
 - c. sprawdzenie, czy wszystkie niezbędne informacje zostały zebrane,
 - d. przeanalizowanie relacji pomiędzy informacjami.
3. Instrukcja przeprowadzenia pogłębionej analizy zdarzenia (Załącznik nr 3 do Zasad):
 1. **INFORMACJE OGÓLNE** – należy wypełnić w oparciu o podstawowe informacje o zdarzeniu.
 2. **METRYKA** – informacje dotyczące poszkodowanego należy uzupełnić w oparciu o tabele 1,2,3,4 znajdujące się poniżej.

W przypadku wypadku zbiorowego Metrykę należy wypełnić dla wszystkich osób poszkodowanych.

Tabela 1. Miejsce urazu

Miejsce urazu
Głowa
Szyja
Kręgosłup
Tułów
Organy wewnętrzne
Kończyny górne
Kończyny dolne
Inne części ciała

Tabela 2. Rodzaj urazu

Rodzaj urazu
Rodzaj urazu nieznan lub nieokreślony

Rany i powierzchowne urazy
Złamania kości
Przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania
Amputacje urazowe (utrata części ciała)
Urazy wewnętrzne
Oparzenia ogniem lub środkami chemicznymi, oparzenia wodą lub parą, odmrożenia
Zatrucia, zakażenia
Tonięcie, duszenie z powodu braku tlenu
Skutki dźwięków, wibracji i ciśnienia
Skutki ekstremalnych temperatur, oświetlenia oraz promieniowania (różne od odmrożenia)
Wstrząsy (ostra reakcja na stres, wstrząs urazowy)
Liczne urazy
Inny uraz

Czynność wykonywana podczas zdarzenia to czynność wykonywana przez poszkodowanego w sposób zamierzony, bezpośrednio przed wypadkiem.

Tabela 3. Czynność wykonywana podczas zdarzenia

Czynność wykonywana podczas zdarzenia	
Obsługa maszyn i urządzeń	
Prace narzędziami ręcznymi	
Kierownie/jazda środkami transportu	
Operowanie przedmiotami	
Transport ręczny	
Poruszanie się	
Obecność	

Tabela 4. Ciężkość wypadku

Ciężkość wypadku	
Lekki	wypadek, który spowodował tymczasową niezdolność do pracy i nie spełnia znamion Wypadku Ciężkiego oraz Wypadku Śmiertelnego

Ciężki	wypadek w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
Śmiertelny	wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

3. **SKŁAD ZESPOŁU PRZEPROWADZAJĄCEGO POGŁĘBIONĄ ANALIZĘ** – funkcja w zespole (np. przewodniczący, członek zespołu) oraz stanowisko osób wchodzących w skład zespołu badającego przyczyny zdarzenia.

Rekomendowany skład zespołu do przeprowadzenia pogłębionej analizy wypadku przy pracy:

- Bezpośredni przełożony poszkodowanego,
- Przełożony poszkodowanego wyższego szczebla,
- Poszkodowany (jeśli stan zdrowia na to pozwala),
- Świadkowie zdarzenia (jeśli są),
- Służba BHP (jako wsparcie zespołu),
- W razie potrzeby – inne osoby.

4. **SEKWENCJA ZDARZEŃ** – chronologiczny opis czynności przedstawiający okoliczności zdarzenia. Należy określić również typ zdarzenia w oparciu o tabelę 5.

Tabela 5. Typ zdarzenia

Typ zdarzenia
Uderzenie o (bieganie, zderzenie z, kolizja, upadek, zderzenie)
Uderzenie przez poruszający się obiekt
Upadek z wysokości osób
Upadek z wysokości materiałów/sprzętu
Upadek na tym samym poziomie (poślizgnięcie i upadek, potknięcie)
Pochwycenie (pochwycenie w, pochwycenie na, pochwycenie pomiędzy, schwytywanie pod)
Kolizja drogowa
Nadmierny stres, przeciążenie, nadmierny wysiłek, nieprawidłowy sposób pracy
Kontakt z ostrym elementem

Kontakt z niską temperaturą
Kontakt z wysoką temperaturą
Kontakt z prądem elektrycznym
Kontakt z łukiem elektrycznym
Kontakt z promieniowaniem
Kontakt z materiałami niebezpiecznymi
Pożar
Wybuch
Awaria urządzenia mechanicznego
Awaria urządzenia elektrycznego
Awaria oprzyrządowania
Nieprawidłowe funkcjonowanie urządzenia

5. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA – zdjęcia i inne materiały wykorzystywane do zobrazowania zaistniałego zdarzenia.

6. ANALIZA DRZEWA ZDARZEŃ - TOL

Zdarzenie może zostać zainicjowane przez wiele czynników. W zależności od przyjętego modelu analizy zdarzeń można wyróżnić różne grupy przyczyn.

W pierwszej kolejności należy zebrać i uporządkować fakty, ustalić możliwą sekwencję zdarzeń, a także zidentyfikować przyczyny bezpośrednie.

Przyczyną bezpośrednią jest ostatnie wydarzenie bezpośrednio prowadzące do urazu lub straty materialnej (w przypadku pożarów), np.:

- kontakt z przedmiotem ostrym (nóż, ostrze itp.).
- upadek na tym samym poziomie,
- uderzenie przez spadający obiekt;

Kolejny krok, to poszukiwanie szeroko rozumianych przyczyny wypadku przy pracy czy innego zdarzenia, rozumianych jako czynniki i zagrożenia, związanych z powstaniem analizowanego zdarzenia.

Przyczyny pośrednie są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku. Rekomendowaną metodą pogłębionej analizy przyczyn zdarzenia jest metoda TOL, która dzieli przyczyny na trzy grupy związane:

- z czynnikami materialnymi (przyczyny techniczne - T),
- ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy (przyczyny organizacyjne - O),
- z pracownikiem (przyczyny ludzkie - L).

Na slajdzie (Slajd nr 7) przedstawiony jest model procesu pogłębionej analizy.

U podstaw teoretycznych metody TOL leży założenie, że do każdego zdarzenia dochodzi w wyniku przyczyn technicznych (T), organizacyjnych (O) i ludzkich (L) i w tej kolejności powinny być analizowane.

W pierwszej kolejności badane są przyczyny techniczne, następnie organizacyjne, a na końcu określa się przyczyny, których źródłem jest człowiek. W ostatnim kroku analizy określa się powiązania występujące pomiędzy poszczególnymi grupami przyczyn. Należy wziąć pod uwagę, iż na powstanie przyczyny z danej grupy (techniczne, organizacyjne, ludzkie) mogą mieć wpływ przyczyny z innej grupy przyczyn. Przedstawiony na slajdzie (Slajd nr 7) schemat pokazuje możliwe kombinację przyczyn.

Najważniejszym elementem pogłębionej analizy jest precyzyjne określenie przyczyn źródłowych zdarzenia. Należy zadawać pytanie „dlaczego?” wystąpiła dana przyczyna, aż do momentu uzyskania odpowiedzi. Do przyczyn źródłowych należy określić działania korygujące.

Przedstawione poniżej przyczyny o charakterze technicznych, organizacyjnym i ludzkim stanowią ułatwienie dla zespołu analizującego zdarzenie. Nie jest to katalog zamknięty. Na szablonie nie należy przepisywać przyczyn z tabeli, a jedynie faktycznie ustalone przyczyny zdarzenia.

Tabela 6. Przyczyny o charakterze technicznym

1. Przyczyny o charakterze technicznym	
Niewłaściwy stan czynnika materialnego	
	Wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne czynnika materialnego
1.1	Wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia
1.2	Niewłaściwa struktura przestrzenna czynnika materialnego
1.3	Nieodpowiednia wytrzymałość czynnika materialnego
1.4	Niewłaściwa stateczność czynnika materialnego
1.5	Brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające
1.6	Brak lub niewłaściwe środki ochrony zbiorowej
1.7	Niewłaściwe elementy sterownicze
1.8	Brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń

1.9	Niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw
1.10	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości projektowo-konstrukcyjne
	Niewłaściwe wykonywanie czynnika materialnego
1.11	Zastosowanie materiałów zastępczych
1.12	Niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych
1.13	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości wykonania
	Wady materiałowe czynnika materialnego
1.14	Ukryte wady materiałowe czynnika materialnego
1.15	Inne, niewymienione lub nieokreślone wady materiałowe
	Niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego
1.16	Nadmierna eksploatacja czynnika materialnego
1.17	Niedostateczna konserwacja czynnika materialnego
1.18	Niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego
1.19	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości związane z eksploatacją

Przyczyny organizacyjne są związane z zagrożeniami wynikającymi z szeroko rozumianej organizacji pracy (ogólna organizacja pracy) oraz na stanowisku pracy.

Tabela 7. Przyczyny związane z organizacją pracy

2. Przyczyny związane z organizacją pracy	
	Niewłaściwa ogólna organizacja pracy
2.1	Nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań
2.2	Niewłaściwe polecenia przełożonych
2.3	Brak nadzoru
2.4	Niewłaściwa koordynacja prac zbiorowych
2.5	Wykonywanie, z polecenia osób sprawujących nadzór, prac nie wchodzących w zakres obowiązków pracownika
2.6	Brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym
2.7	Dopuszczenie do pracy czynnika materialnego bez wymaganych kontroli, przeglądów
2.8	Tolerowanie, przez osoby sprawujące nadzór, odstępstw od przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
2.9	Niedostateczne przygotowanie zawodowe pracownika

2.10	Brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
2.11	Tolerowanie, przez osoby sprawujące nadzór, stosowania niewłaściwej technologii
2.12	Dopuszczenie do pracy pracownika z przeciwwskazaniami lekarskimi lub bez badań lekarskich
2.13	Wykonywanie pracy w zbyt małej obsadzie osobowej
2.14	Wykonywanie prac pomimo niewłaściwego zaopatrzenia w narzędzia, surowce
2.15	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości związane z ogólną organizacją pracy
Niewłaściwa organizacja stanowiska pracy	
2.16	Niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowisku pracy
2.17	Nieodpowiednie przejścia i dojścia
2.18	Nieodpowiednie rozmieszczenie i składowanie przedmiotów pracy (surowców, półproduktów, produktów itp.)
2.19	Nieusunięcie zbędnych przedmiotów, substancji lub energii (np. odpadów, opakowań, resztek substancji, niewyłączenie zasilania itp.)
2.20	Brak środków ochrony indywidualnej
2.21	Niewłaściwy dobór środków ochrony indywidualnej
2.22	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości związane z ogólną organizacją pracy

Najbardziej rozbudowana jest klasyfikacja przyczyn ludzkich. Przyczyny te są związane z nieprawidłowym postępowaniem lub reagowaniem pracowników, a także pośrednich uczestników działań stwarzających zagrożenie.

Tabela 8. Przyczyny związane z nieprawidłowym zachowaniem pracownika

3. Przyczyny związane z nieprawidłowym zachowaniem pracownika	
	Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika
3.1	Używanie nieodpowiedniego do danej pracy czynnika materialnego
3.2	Wykonywanie pracy ręcznie zamiast przy użyciu czynnika materialnego
3.3	Użycie czynnika materialnego podczas przebywania osób w strefie zagrożenia
3.4	Niewłaściwe zabezpieczenie czynnika materialnego (np. niezaciągnięcie hamulca na postoju)
3.5	Udostępnienie przez pracownika czynnika materialnego osobie nie upoważnionej
3.6	Użycie czynnika materialnego niezgodnie z jego przeznaczeniem

3.7	Niewłaściwe uchwycenie, trzymanie czynnika materialnego
3.8	Wadliwe zainstalowanie, zamocowanie, zawieszenie czynnika materialnego przez pracownika
3.9	Inne, niewymienione lub nieokreślone nieprawidłowości w posługiwaniu się czynnikiem materialnym
	Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika
3.10	Nieużywanie przez pracownika środków ochrony indywidualnej
3.11	Nieużywanie przez pracownika urządzeń zabezpieczających
3.12	Nieużywanie przez pracownika środków ochrony zbiorowej
	Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika
3.13	Wykonywanie pracy nie wchodzącej w zakres obowiązków pracownika
3.14	Przechodzenie, przejeżdżanie lub przebywanie w miejscach niedozwolonych
3.15	Wejście, wjechanie na obszar zagrożony bez upewnienia się, czy nie ma niebezpieczeństwa
3.16	Wykonywanie czynności bez usunięcia zagrożenia (np. niewyłączenie maszyny, niewyłączenie napięcia)
3.17	Zbyt szybka jazda
3.18	Niewłaściwe operowanie kończynami w strefie zagrożenia
3.19	Żarty, bójki
3.20	Inne niewłaściwe zachowanie się pracownika
	Stan psychofizyczny pracownika, niezapewniający bezpiecznego wykonywania pracy spowodowany
3.21	Nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną
3.22	Przewlekłą lub ostrą chorobą psychiczną
3.23	Zmęczeniem
3.24	Zdenerwowaniem
3.25	Spożyciem alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych
3.26	Innymi przyczynami
	Nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane
3.27	Nieznajomością zagrożenia
3.28	Nieznajomością przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
3.29	Lekceważeniem zagrożenia (brawura, ryzykanctwo)

3.30	Lekceważeniem poleceń przełożonych
3.31	Niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności
3.32	Zaskoczeniem niespodziewanym zdarzeniem
3.33	Niewłaściwym tempem pracy
3.34	Brakiem doświadczenia
3.35	Innymi przyczynami

7. **ANALIZA DRZEWA ZDARZEŃ** – ostatecznie ustalone przyczyny zdarzenia oraz działania korygujące należy przedstawić na szablonie znajdującym się na slajdzie (Slajd nr 8). Szablon należy zmodyfikować w zależności od potrzeb.
8. **REALIZACJA DZIAŁAŃ KORYGUJĄCYCH** – do każdego działania korygującego należy określić termin realizacji oraz przypisać osobę odpowiedzialną za ich realizację.

Energa

GRUPA ORLEN

**WYMAGANIA OGÓLNE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY
DLA WYKONAWCÓW ZEWNĘTRZNYCH REALIZUJĄCYCH
PRACE NA TERENIE LUB INFRASTRUKTURZE SPÓŁEK
GRUPY ENERGA**

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	I	1 listopada 2022 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE.....	6
4. OPIS POSTĘPOWANIA	6
5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	13

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

- 1.1. Niniejszą regulację wprowadza się w Spółkach Grupy Energa celem ujednoczenia zasad współpracy z Wykonawcami zewnętrznymi realizującymi prace na terenie lub infrastrukturze Spółek na ich zlecenie.
- 1.2. Regulacja opracowana została na podstawie standardu *M2 T1 Klasyfikacja oraz nadzór nad bezpieczeństwem firm zewnętrznych, znajdujących się w obrębie zakładu lub wykonujących usługi dla spółek GK ORLEN oraz Regulaminu – Wymagania ogólne bezpieczeństwa i higieny pracy w PKN ORLEN SA.*

2. DEFINICJE

Choroba zawodowa	choroba wymieniona w wykazie chorób zawodowych jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem Czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w Środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Wykaz chorób zawodowych określony jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów (patrz: pkt 20.7).
Czynniki niebezpieczne	czynniki środowiska pracy, których działanie może spowodować wypadek przy pracy.
Czynniki szkodliwe	czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie może doprowadzić do wystąpienia schorzenia u Pracownika lub jego potomstwa. Działanie tych czynników przez dłuższy okres może spowodować obniżenie sprawności fizycznej i psychicznej Pracownika lub zmiany w jego stanie zdrowia, a w ostateczności przyczynia się do Choroby zawodowej.
Czynniki uciążliwe	czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie nie prowadzi do trwałego pogorszenia stanu zdrowia Pracownika, mogą jednak wywoływać złe samopoczucie lub nadmierne zmęczenie. Działanie tych

czynników utrudnia pracę, przyczynia się do obniżenia zdolności Pracownika do wykonywania pracy, bądź wpływa w istotny sposób na zmniejszenie wydajności pracy.

Identyfikacja zagrożenia

proces rozpoznawania występowania Zagrożenia oraz określenie jego charakterystyk.

Pożar

niekontrolowany proces spalania materiałów zachodzący poza miejscem do tego celu przeznaczonym, przynoszący straty materialne; towarzyszy mu występowanie czynników szkodliwych, takich jak: płomień, wzrost temperatury, dym, wybuchy, iskry, toksyczne produkty spalania, a w konsekwencji np. naruszenie konstrukcji budowlanych i/lub urządzeń technologicznych, zniszczenie upraw lub lasu, bądź zagrożone jest zdrowie lub życie ludzkie.

Prace szczególnie niebezpieczne

prace określone jako szczególnie niebezpieczne w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji, a także inne prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane w utrudnionych warunkach, uznane przez pracodawcę jako szczególnie niebezpieczne.

Służba BHP

wyspecjalizowana i wyodrębniona komórka organizacyjna pracodawcy (Spółki Grupy Energa) powołana na mocy obowiązujących przepisów, której zadaniem jest organizowanie działalności profilaktycznej w celu zapobiegania Zagrożeniom zawodowym, uzyskiwanie poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontrolowanie wykonywania zadań i doradztwo pracodawcy w zakresie BHP.

Spółka Grupy / Spółka

Spółka Grupy Energa.

Stanowisko pracy

przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której Pracownik lub zespół Pracowników wykonuje pracę.

Środki ochrony indywidualnej

wszelkie środki noszone lub trzymane przez Pracownika, w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą Zagrożeń związanych z występowaniem niebezpiecznych lub szkodliwych Czynników w Środowisku pracy, w tym również wszelkie akcesoria i dodatki przeznaczone do tego celu.

Środki ochrony zbiorowej

środki przeznaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi i pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi Czynnikiemami występującymi pojedynczo lub łącznie w Środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.

Środowisko pracy

warunki środowiska materialnego (określonego czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi), w którym odbywa się proces pracy.

Wykonawca zewnętrzny	podmiot zewnętrzny realizujący prace na rzecz Spółki Grupy Energa, niewchodzący w skład Grupy Energa, w oparciu o porozumienie lub umowę
Wypadek przy pracy	zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.
Zagrożenie	źródło potencjalnego urazu ciała lub utraty zdrowia.
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe	niebezpieczne zdarzenie związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia.

3. ZASADY OGÓLNE

- 3.1. Dokument określa wymagania stawiane Wykonawcom zewnętrznym w zakresie planowania, organizacji i realizacji prac, bezpieczeństwa technicznego oraz pożarowego oraz współpracy w sytuacjach wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń.
- 3.2. Regulacja określa ramowe kryteria klasyfikacji Wykonawców zewnętrznych, zasady nadzoru i kontroli oraz katalog możliwych do zastosowania sankcji w przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań.
- 3.3. Spółki Grupy Energa na podstawie niniejszej regulacji opracowują szczegółowe wytyczne z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania, realizowanych procesów pracy i zagrożeń oraz wewnętrznie funkcjonujących procedur / instrukcji / BHP i PPOŻ.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. Zobowiązanie stron

- 4.1.1. Największą wartością dla Grupy Energa jest zdrowie i życie ludzkie.
- 4.1.2. Naszym celem jest zapewnienie wszystkim pracownikom bezpiecznego środowiska pracy poprzez minimalizowanie występujących zagrożeń, ograniczanie wypadków przy pracy, chorób zawodowych i innych zachorowań związanych z wykonywaną pracą.
- 4.1.3. Naszymi działaniami w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy obejmujemy również wszystkich wykonawców zewnętrznych współpracujących ze Spółkami Grupy Energa, co znajduje odzwierciedlenie w Polityce Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy Energa (dalej: Polityka BHP) oraz szczegółowych wytycznych poszczególnych Spółek Grupy Energa.

- 4.1.4. Wykonawcy zewnętrzni są angażowani przez Grupę Energa we wszystkie działania proaktywne, mające na celu budowanie bezpiecznego środowiska pracy.
- 4.1.5. Każdy Wykonawca zewnętrzny ma obowiązek przestrzegać wszystkich wymagań określonych w niniejszym dokumencie oraz szczegółowych wymaganiach określonych przez poszczególne Spółki Grupy Energa, dla których Wykonawca realizuje przedmiot Umowy. Powyższy obowiązek dotyczy również podwykonawców oraz innych osób działających na rzecz Wykonawcy zewnętrznego podczas realizacji zleceń dla Spółek Grupy Energa.
- 4.1.6. Wykonawca zewnętrzny ponosi pełną odpowiedzialność za działania oraz zaniechania swoich podwykonawców i dalszych podwykonawców oraz innych osób pracujących na ich rzecz, a także za działania i zaniechania własne.
- 4.1.7. Nieprzestrzeganie przez Wykonawcę zewnętrznego wymogów określonych w niniejszym dokumencie lub szczegółowych wymaganiach określonych przez poszczególne Spółki Grupy Energa będzie stanowiło naruszenie warunków Umowy.
- 4.1.8. Wykonawca zewnętrzny poinformuje swoich pracowników oraz inne zaangażowane przez siebie osoby przed rozpoczęciem realizacji jakichkolwiek usług o wymaganiach określonych w pkt. 4.1.5, 4.4.1.1. lit. b i c, a także poinstruuje pracowników o obowiązku ich ścisłego przestrzegania i ostrzeże przed konsekwencjami wynikającymi z ich nieprzestrzegania. Jeżeli pracownik nie będzie przestrzegał tych wymagań, Wykonawca bezzwłocznie uniemożliwi takiemu pracownikowi dalszą realizację Usług i zastąpi go innym pracownikiem
- 4.1.9. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że zapoznał się z obowiązującymi wymaganiami w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony przeciwpożarowej zawartymi w przepisach ogólnie obowiązujących oraz w szczegółowych wymaganiach określonych przez Spółki Grupy Energa i zobowiązuje się do ich przestrzegania.
- 4.1.10. W razie, gdy Spółka Grupy Energa po podpisaniu Umowy przedstawi Wykonawcy zewnętrznemu dodatkowe wytyczne bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej lub zalecenia dotyczące bezpiecznego prowadzenia prac oraz zabezpieczenia projektowanych obiektów objętych przedmiotem Umowy, Wykonawca zobowiązany jest stosować się do tych wytycznych i zaleceń.
- 4.2. Projektowanie i planowanie
- 4.2.1. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest na etapie planowania realizacji przedmiotu Umowy do uwzględnienia:
- zagadnień dotyczących bezpieczeństwa ludzi,
 - wymagań wynikających z zasad dobrej praktyki oraz postępu technologicznego.
- 4.2.2. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest na etapie projektowania przedmiotu Umowy do zidentyfikowania istotnych potencjalnych zagrożeń, a także ryzyka dla zdrowia i życia ludzi, jakie może wystąpić w trakcie realizacji przedmiotu Umowy

(w szczególności dotyczy to budowy, wdrażania, montażu i rozruchu, badania, eksploatacji oraz wycofania z ruchu obiektów i urządzeń).

4.2.3. Wykonawca zewnętrzny, który zobowiązany jest do zaprojektowania obiektów objętych przedmiotem Umowy w taki sposób, aby oprócz realizacji funkcji technologicznych, technicznych, organizacyjnych i ekonomicznych:

- a. uwzględnione zostały wymagania zasadnicze określone w przepisach wykonawczych do ustawy o systemie oceny zgodności w odniesieniu do tych obiektów, jeżeli wymagania takie zostały ustanowione, a także wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego określone we właściwych przepisach ogólnie obowiązujących oraz wymagania zawarte w Wytocznych dotyczące przedmiotu Umowy,
- b. uwzględnione zostało wymagane bezpieczeństwo oraz ograniczone ryzyko utraty zdrowia i życia ludzi podczas jego budowy, wdrażania, montażu i rozruchu, badania, eksploatacji oraz wycofania z ruchu obiektów objętych przedmiotem Umowy,
- c. ograniczone zostało do wymaganego poziomu ryzyko utraty zdrowia i życia ludzi na terenie i/lub infrastrukturze Grupy Energa.

4.2.4. W ramach działań projektowych Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do opracowania:

- a. Kryteriów pozwalających na ocenę, czy przedmiot Umowy jest bezpieczny dla ludzi w trakcie budowy, badania, wdrażania, montażu, rozruchu, eksploatacji i wycofania z ruchu,
- b. zasad stosowania środków bezpieczeństwa dla ludzi, przewidzianych w etapie projektowania przedmiotu Umowy,
- c. zasad oceny i zmniejszania ryzyka dla ludzi w trakcie budowy, badania, wdrażania, montażu, rozruchu, eksploatacji i wycofania z ruchu przedmiotu Umowy oraz dokonania analizy przyjętych rozwiązań projektowych.

4.3. System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy

4.3.1. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że posiada wdrożony System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy i zobowiązuje się do utrzymania ważności certyfikatu dla tego systemu przez cały okres realizacji przedmiotu Umowy.

4.3.2. Dopuszcza się możliwość zaangażowania Wykonawcy zewnętrznego nieposiadającego wdrożonego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy, po uprzedniej akceptacji Spółki Grupy Energa (dokonanej na podstawie udokumentowanej weryfikacji Wykonawcy zewnętrznego pod względem BHP).

4.4. Wykonywanie prac na rzecz spółek Grupy Energa

4.4.1. Przygotowanie i organizacja prac

4.4.1.1. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do:

- a. planowania i organizowania prac w oparciu o technologie zapewniające bezpieczeństwo osób wykonujących prace, osób postronnych, zabezpieczenia przed możliwością wystąpienia awarii oraz uszkodzenia lub zniszczenia maszyn i urządzeń, obiektów, pozostałej infrastruktury,
 - b. opracowania i posiadania wykazu prac szczególnie niebezpiecznych, oceny ryzyka zawodowego, wewnętrznych instrukcji wykonywania prac, planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BIOZ) oraz Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót w przypadku, gdy są one wymagane,
 - c. posiadania wszelkich procedur i instrukcji Spółki Grupy Energa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego i procesowego mających odniesienie do zakresu realizowanych prac.
- 4.4.1.2. Wykonawca zewnętrzny zobowiązuje się, że w sytuacjach, gdy w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez innych pracodawców, będzie współpracował z tymi pracodawcami w zakresie, zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego i procesowego oraz wykonywał zalecenia ustanowionego koordynatora bhp.
- 4.4.1.3. Przedstawiciel Spółki Grupy Energa uzgodni z przedstawicielem Wykonawcy zewnętrznego przed rozpoczęciem prac objętych Umową zasady współpracy, postępowania, nadzoru i komunikacji w zakresie wszelkich aspektów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego i procesowego mogących wystąpić przy realizacji Umowy.
- 4.4.1.4. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do przeprowadzenia i udokumentowania oceny ryzyka zawodowego związanego z pracami będącymi przedmiotem Umowy, a także do okazania dokumentacji z tej oceny na żądanie przedstawiciela Spółki Grupy Energa.
- 4.4.2. Stanowiska i procesy pracy, prace szczególnie niebezpieczne
- 4.4.2.1. Prace szczególnie niebezpieczne realizowane na terenie i/lub na infrastrukturze Spółek Grupy Energa realizowane są w oparciu o szczegółowe zasady opracowane przez poszczególne Spółki.
- 4.4.3. Stan techniczny maszyn, urządzeń, narzędzi
- 4.4.3.1. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do używania wyłącznie maszyn, urządzeń i narzędzi spełniających wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania.
- 4.4.3.2. W celu udokumentowania powyższych wymagań Wykonawca ma obowiązek posiadać dokumentację techniczną wraz z udokumentowanymi przeglądami, instrukcje obsługi, aktualne protokoły badań eksploatacyjnych (w przypadkach, w których są wymagane).
- 4.4.3.3. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do okazania na żądanie Spółki Grupy Energa dokumentacji wyszczególnionej w pkt. 4.4.3.2.
- 4.4.3.4. Pozostałe wymagania w tym zakresie znajdują się w szczegółowych wytycznych poszczególnych Spółek Grupy Energa.

4.4.4. Pracownicy – szkolenia, badania lekarskie, uprawnienia, doświadczenie, opieka medyczna

4.4.4.1. Wykonawca zewnętrzny ma obowiązek kierować do wykonywania prac osoby spełniające wymagania formalne w zakresie bhp, posiadające kwalifikacje oraz umiejętności zawodowe odpowiednie dla danego rodzaju prac.

4.4.4.2. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że osoby kierowane do wykonywania prac posiadają aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania tych prac, zaświadczenia z ukończonych szkoleń w zakresie bhp, uprawnienia kwalifikacyjne właściwe do rodzaju wykonywanych prac, dokumenty potwierdzające zapoznanie z oceną ryzyka zawodowego, wewnętrznymi instrukcjami wykonawcy oraz wymaganiami szczegółowymi Spółki Grupy Energa, na której terenie i/lub infrastrukturze są wykonywane prace.

4.4.4.3. W trakcie wykonywania prac Wykonawca zewnętrzny ma obowiązek zapewnić niezbędne środki do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wyznaczyć osoby do udzielania pierwszej pomocy oraz zapewnić łączność ze służbami ratowniczymi.

4.4.4.4. W razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa pracy oraz ochrony przeciwpożarowej i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia pracownika Wykonawcy zewnętrznego, albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, pracownik Wykonawcy ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie swojego przełożonego.

4.4.4.5. Jeżeli powstrzymanie się od wykonywania pracy nie usuwa wymienionego zagrożenia, pracownik Wykonawcy zewnętrznego ma prawo oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając o tym niezwłocznie swojego przełożonego.

4.4.4.6. Każde stwierdzone zagrożenie oraz wstrzymanie pracy, Wykonawca zewnętrzny jest zobowiązany zgłosić Spółce Grupy Energa, z którą zawarł Umowę na realizację prac.

4.4.4.7. Wykonawca zewnętrzny jest zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania Spółce Grupy Energa, z którą zawarł Umowę wszystkich zidentyfikowanych przez siebie zagrożeń bezpieczeństwa pracy występujących na obszarze objętym pracami, jak i na terenie i/lub infrastrukturze Spółki Grupy Energa.

4.4.5. Odzież ochronna, obuwie ochronne, odzież robocza, obuwie robocze oraz pozostałe środki ochrony zbiorowej i indywidualnej

4.4.5.1. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do wyposażenia pracowników w odzież roboczą/ochronną, obuwie robocze/ochronne i środki ochrony indywidualnej adekwatne do występujących zagrożeń

z uwzględnieniem wyników oceny ryzyka zawodowego oraz zgodnie ze szczegółowymi wymaganiami Spółki Grupy Energa, z którą zawarł Umowę.

4.4.5.2. Wszystkie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz obuwie ochronne odzież ochronna muszą posiadać oznaczenie CE.

4.4.6. Bezpieczeństwo pożarowe oraz wybuchowe

4.4.6.1. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że przy wykonywaniu i zabezpieczeniu prac pożarowo niebezpiecznych korzysta ze sprzętu posiadającego ważne badania i przeglądy techniczne oraz w przypadku wykonywania prac w strefach, gdzie potencjalnie mogą powstać atmosfery wybuchowe, dopuszczenia do pracy w atmosferze wybuchowej.

4.4.6.2. Wykonawca zewnętrzny jest zobowiązany zapewnić środki niezbędne do zwalczania pożarów oraz osoby przeszkolone w tym zakresie, a także łączność ze służbami ratowniczymi.

4.4.6.3. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny:

- zagrożeń pożarowych w przypadku prowadzenia na terenie Spółki Grupy Energa prac wymagających użycia ognia otwartego,
- zagrożenia wybuchem w przypadku planowania prac w miejscach gdzie mogą wystąpić atmosfery wybuchowe,

w sytuacji gdy taki wymóg jest zawarty w szczegółowych wytycznych Spółek Grupy Energa.

4.4.7. Ochrona środowiska pracy.

4.4.7.1. Wykonawca zewnętrzny jest obowiązany kontrolować wszystkie substancje i mieszaniny niebezpieczne, narzędzia, materiały i urządzenia wykorzystywane przy realizacji prac, ustalać ich wpływ na bezpieczeństwo prac oraz zapewniać związane z nimi informacje, szkolenie i sprzęt ochronny dla pracowników.

4.4.7.2. Wykonawca zewnętrzny zobowiązuje się, że stosowane substancje i mieszaniny niebezpieczne będą znajdowały się na miejscu prowadzenia Prac tylko przez czas niezbędny do ich wykonania. Substancje niebezpieczne wraz z pojemnikami lub opakowaniami, będą przez Wykonawcę zewnętrznego usuwane z miejsca prowadzenia prac zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednich przepisach prawa.

4.4.7.3. Wykonawca zewnętrzny ograniczy do absolutnego minimum, poprzez kontrolę i zastosowanie środków ochronnych wszelkie niedogodności wynikające z powstałego na skutek prowadzenia prac zapylenia lub zadymienia.

4.4.7.4. Wykonawca zewnętrzny zobowiązuje się kontrolować natężenie hałasu w miejscu prowadzenia prac oraz będzie przestrzegał ograniczeń nałożonych przez lokalne władze w tym zakresie. Wykonawca zewnętrzny zobowiązuje się dążyć do redukcji poziomu hałasu w drodze właściwego doboru i konserwacji sprzętu i urządzeń.

4.5. Informowanie o zdarzeniach kryzysowych

- 4.5.1. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że będzie niezwłocznie przekazywał Spółce Grupy Energa, z którą zawarł Umowę informacje o wszystkich wypadkach przy pracy, zdarzeniach potencjalnie wypadkowych oraz pożarach, jakie wydarzyły się podczas wykonywania prac na terenie i/lub infrastrukturze Spółki Grupy Energa, według zasad określonych przez Zamawiającego.
- 4.5.2. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że umożliwi udział w prowadzonym postępowaniu powypadkowym przedstawicielowi służby bhp Spółki Grupy Energa, z którą zawarł Umowę na jej wniosek oraz udzieli wszelkich informacji na temat zaistniałego zdarzenia.

4.6. Kontrole i nadzór BHP i PPOŻ

- 4.6.1. Spółki Grupy Energa zastrzegają sobie możliwość do prowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego.
- 4.6.2. Kontrole BHP i PPOŻ. są realizowane przez wyznaczonych i upoważnionych Pracowników Spółek Grupy Energa.
- 4.6.3. Zakres i częstotliwość kontroli oraz zasady klasyfikacji Wykonawców zostały opisane w załączniku nr 1 do niniejszych wytycznych.
- 4.6.4. Wykonawca zewnętrzny oświadcza, że w sprawach bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego będzie respektował uwagi i polecenia przedstawicieli Spółki Grupy Energa, w tym Służb BHP i zobowiązuje się do współdziałania w zakresie prewencji wypadkowej oraz pożarowej podczas prac realizowanych na terenie i/lub infrastrukturze Spółek Grupy Energa.

4.7. Sankcje

- 4.7.1. W razie stwierdzenia przez Spółkę Grupy Energa niewywiązywania się Wykonawcy zewnętrznego podczas realizacji Umowy z postanowień zawartych w niniejszym dokumencie oraz rażącego naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej lub bezpieczeństwa procesowego zawartych w przepisach ogólnie obowiązujących, a także wymagań szczegółowych określonych przez Spółkę Grupy Energa, Spółki Grupy Energa zastrzegają sobie możliwość zastosowania kar określonych w Umowie oraz ramowym taryfikatorze dodatkowych kar finansowych zawartym w załączniku nr 2 do niniejszych wymagań.
- 4.7.2. Naruszenie zobowiązań w zakresie przestrzegania BHP oraz ochrony przeciwpożarowej stanowi istotne naruszenie warunków Umowy i może stanowić podstawę do jej rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym przez Spółkę Grupy Energa oraz do odstąpienia od realizowanych Umów.

4.8. Raportowanie

4.8.1. Wykonawca zewnętrzny zobowiązany jest po zakończeniu każdego przepracowanego miesiąca w czasie realizacji przedmiotu Umowy raportować do Spółki Grupy Energia, z którą zawarł Umowę ilości przepracowanych roboczogodzin przez zatrudnionych pracowników oraz swoich podwykonawców realizujących prace na terenie i/lub na infrastrukturze Spółek Grupy Energia, na zasadach określonych przez Spółkę Grupy Energia w celu właściwego ustalenia wskaźnika wypadkowości.

5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 - Klasyfikacja oraz nadzór nad bezpieczeństwem wykonawców zewnętrznych realizujących prace na terenie lub infrastrukturze Spółek Grupy Energia.

Załącznik nr 2 - Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez wykonawcę zewnętrznego wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego.

Załącznik nr 1 do Wymagań ogólnych bezpieczeństwa i higieny pracy dla wykonawców zewnętrznych realizujących prace na terenie lub infrastrukturze Spółek Grupy Energa

Klasyfikacja oraz nadzór nad bezpieczeństwem wykonawców zewnętrznych realizujących prace na terenie lub infrastrukturze Spółek Grupy Energa

1. W celu doskonalenia poziomu bezpieczeństwa, a w szczególności prowadzenia skutecznego nadzoru nad Wykonawcami zewnętrznymi Spółki Grupy Energa prowadzą i aktualizują klasyfikację podmiotów.
2. Spółki Grupy Energa ustalają zasady motywacji wykonawców zewnętrznych w celu zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa podczas realizacji prac.
3. Na podstawie klasyfikacji określone zostały zasady okresowej kontroli Wykonawców zewnętrznych przez Spółki Grupy Energa pod względem spełniania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego oraz procesowego, mających odniesienie do zakresu realizowanych prac.
4. Wyniki kontroli BHP Wykonawców zewnętrznych stanowią jeden z elementów oceny wykonawców i mają wpływ na dobór podmiotów, z którymi współpracuje Grupa Energa.
5. Spółki Grupy Energa raportują nieprawidłowości oraz zgodności i dobre praktyki stwierdzone podczas kontroli Wykonawców zewnętrznych.
6. Podział Wykonawców zewnętrznych odbywa się na podstawie poniższych ramowych kryteriów:
 - a. Wykonawcy zewnętrzni o znaczeniu strategicznym – podmioty grupy „A” – realizują prace mające znaczący wpływ na bezpośrednie funkcjonowanie i podstawową działalność Spółki Grupy Energa oraz jej infrastrukturę krytyczną. Zdarzenia awaryjne lub wypadkowe w podmiotach zaklasyfikowanych jako wykonawcy zewnętrzni o znaczeniu strategicznym mogą powodować bezpośrednie, wysokie ryzyka dla obiektów, infrastruktury oraz Pracowników Spółki Grupy Energa lub też ze względu na powiązanie strategiczne mogą mieć znaczący, niekorzystny wpływ na środowisko i wizerunek Grupy Energa. Nagłe zamknięcie lub likwidacja takich podmiotów może mieć duże skutki dla Grupy Energa. Do tej kategorii można zaliczyć m.in. podmioty spełniające jedno z poniższych kryteriów:
 - Realizują kluczowe inwestycje na infrastrukturze energetycznej o wartości powyżej 10 mln zł,
 - Posiadają unikatową wiedzę, patenty, certyfikaty dla zakresów prac na obiektach/infrastrukturze energetycznej,

- Realizują prace które bezpośrednio wpływają na ciągłość działania Spółki Grupy Energa.
- b. Wykonawcy zewnętrzni świadczący usługi wykonawcze i budowlane – podmioty grupy „B” – realizują mniejsze zadania inwestycyjne lub eksploatacyjne, mające wpływ na bezpośrednie funkcjonowanie Spółki Grupy Energa, które nie mają znaczenia strategicznego. Wykonawcy zewnętrzni wykonujący prace szczególnie niebezpieczne na terenie lub infrastrukturze należącej do spółki Grupy Energa. Zdarzenia awaryjne, wypadkowe lub zaniedbania w podmiotach zaklasyfikowanych do grupy „B” mogą powodować ryzyka dla obiektów / infrastruktury i Pracowników Spółki Grupy Energa lub też ze względu na specyfikę wykonywanych prac mogą mieć niekorzystny wpływ na środowisko i wizerunek Grupy Energa.

Do tej kategorii można zaliczyć m.in. podmioty spełniające jedno z poniższych kryteriów:

- Realizują inwestycje o wartości powyżej 1 mln zł,
- Realizują kluczowe zakresy prac na infrastrukturze energetycznej,
- Realizują prace szczególnie niebezpieczne, angażujące ponad 50 pracowników na terenie lub infrastrukturze Spółki Grupy Energa,
- Realizują prace budowlane i remontowe, których ilość oraz jakość wykonania

bezpośrednio wpływają na funkcjonowanie Spółki Grupy Energa.

- c. Wykonawcy zewnętrzni realizujący procesy pomocnicze lub wspierające – podmioty grupy „C” – realizują prace nie mające bezpośrednio wpływu na funkcjonowanie Spółki Grupy Energa oraz jej infrastruktury krytycznej. Podmioty grupy „C” pełnią rolę pośrednie przy realizacji procesów Spółek Grupy Energa, mogą działać jako podwykonawcy dla podmiotów zewnętrznych sklasyfikowanych w grupach A lub B (z założeniem, że nie realizują samodzielnie prac na infrastrukturze krytycznej). Ze względu na powszechność wykonawców tego typu usług istnieje możliwość szybkiego zastąpienia jednego podmiotu, drugim dostępnym na rynku. Wykonawcy zewnętrzni z grupy „C” to wszystkie pozostałe podmioty niezaklasyfikowane do grupy „A” lub „B”.

7. Klasyfikację Wykonawców zewnętrznych opisaną w pkt 6 każda ze Spółek Grupy Energa przygotowuje i prowadzi samodzielnie, biorąc pod uwagę ramowe kryteria oraz specyfikę swojego funkcjonowania.

8. Na podstawie sporządzonej klasyfikacji Wykonawców zewnętrznych Spółki Grupy Energa realizują kontrole z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego oraz procesowego.

- a. Wykonawcy zewnętrzni sklasyfikowani jako podmioty z grupy „A” poddawani są kontrolom nie rzadziej niż raz w roku.

- b. Wykonawcy zewnętrzni sklasyfikowani jako podmioty z grupy "B" poddawani są kontrolom nie rzadziej niż raz na 3 lata.
 - c. Wykonawcy zewnętrzni sklasyfikowani jako podmioty z grupy "C" nie są poddawani obowiązkowym, okresowym kontrolom, natomiast mogą zostać skontrolowani w ramach bieżących potrzeb.
9. Spółki Grupy Energa Spółki we własnym zakresie opracowują zasady przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli Wykonawców zewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego oraz procesowego.
10. Kontrole Wykonawców zewnętrznych realizowane są przez Służbę BHP oraz inne osoby upoważnione przez Spółki Grupy Energa.
11. Dokumentacja z kontroli Wykonawców zewnętrznych jest przechowywana przez okres co najmniej 5 lat na zasadach określonych wewnętrznie przez poszczególne Spółki Grupy Energa.

Załącznik nr 2 do Wymagań ogólnych bezpieczeństwa i higieny pracy dla wykonawców zewnętrznych realizujących prace na terenie lub infrastrukturze Spółek Grupy Energa

Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez wykonawcę zewnętrznego wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego

1. Spółki Grupy Energa w razie stwierdzenia wykonywania prac w sposób zagrażający zdrowiu lub życiu ludzkiemu, także rażącego naruszenia przez Wykonawcę zewnętrznego lub osoby realizujące przedmiot umowy w jego imieniu przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej lub bezpieczeństwa procesowego zawartych w przepisach ogólnie obowiązujących, a także niewywiązywania się z postanowień umowy z tego zakresu, Spółki Grupy Energa zastrzegają sobie zastosowanie następujących działań dyscyplinujących:
 - a. wstrzymania prowadzonych przez Wykonawcę zewnętrznego prac, do czasu usunięcia stwierdzonych niezgodności bez obowiązku zapłaty odszkodowania,
 - b. sporządzenia dokumentu z kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej lub bezpieczeństwa procesowego, stanowiącego podstawę do naliczenia kar według „ Ramowego taryfikatora dodatkowych kar finansowych” oraz wystawienia noty księgowej (obciążeniowej) - w przypadku stwierdzenia przez Spółkę Grupy Energa dwóch lub większej liczby niezgodności kary finansowe wynikające z ramowego taryfikatora - kary sumują się,
 - c. zastosowania dodatkowych sankcji określonych w umowie oraz szczegółowych zasadach współpracy z Wykonawcami zewnętrznymi, funkcjonujących w poszczególnych Spółkach Grupy Energa.
2. Decyzja Spółki Grupy Energa o podjęciu działań, o których mowa w pkt. 1 lit. a) – c), wraz z uzasadnieniem, powinna zostać niezwłocznie przekazana Wykonawcy zewnętrznemu odpowiednimi kanałami kontaktu, określonymi w umowie.
3. Wykonawca zewnętrzny po otrzymaniu informacji o nałożeniu sankcji w postaci kar finansowych ma 7 dni na ewentualne odwołanie od decyzji Spółki Grupy Energa.
4. Sposób oraz formę wniesienia odwołania od nałożenia sankcji określają Spółki Grupy Energa w szczegółowych wymaganiach dla Wykonawców zewnętrznych.

5. Wykonawca zewnętrzny w przypadku braku złożenia odwołania lub nieuznania odwołania, zobowiązuje się do zapłaty kary pieniężnej, w ciągu 14 dni od otrzymania noty księgowej (obciążeniowej) wystawionej przez upoważnioną przez Spółkę Grupy Energa osobę.
6. W przypadku niewniesienia zapłaty kwoty dodatkowej kary finansowej wymienionej w notcie obciążeniowej, kwota zostanie potrącona z płatności wynikającej z pierwszej faktury VAT, którą Wykonawca zewnętrzny wystawi Spółce Grupy Energa z tytułu realizacji umowy, po dacie wystawienia noty księgowej (obciążeniowej) uwzględniającej karę finansową.
7. Środki z kar finansowych nakładanych na Wykonawców zewnętrznych przeznaczone są na realizację działań określonych w planach poprawy warunków BHP w Spółkach Grupy Energa.
8. Spółki Grupy Energa na podstawie ramowego taryfikatora, o którym mowa w pkt. 9 ustalają zasady wysokości nakładanych kar finansowych na Wykonawcę zewnętrznego w zależności od wartości umowy na realizowane prace. Zakresy sankcji finansowych powinny być dostosowane proporcjonalnie do wartości umowy, aby zapewnić tym samym skuteczność realizacji zaleceń wynikających z kontroli.
9. Ramowy taryfikator dodatkowych kar finansowych:

Lp.	Rodzaj stwierdzonej niezgodności	Kwota dodatkowej kary finansowej w PLN
1	Prowadzenie prac niezgodnie z przyjętą technologią oraz poleceniami służby BHP lub osób sprawujących nadzór ze strony Spółki Grupy Energa.	100 – 5000 zł
2	Wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych bez ważnej podstawy jej wykonania (np. pisemne zezwolenia lub polecenie) wydanej w trybie określonym przez Spółkę Grupy Energa.	200 – 10000 zł
3	Prowadzenie prac budowlanych bez opracowanej dokumentacji (planu BiOZ, instrukcji bezpiecznego wykonywania robót) w razie konieczności jej sporządzenia.	200 – 5000 zł
4	Niezapewnienie wymaganego nadzoru przez osobę kierującą pracownikami przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych.	200 – 10000 zł
5	Opuszczenie miejsca pracy przez osobę pełniącą bezpośredni nadzór nad pracownikami wykonującymi prace szczególnie niebezpieczne.	200 – 10000 zł
6	Nie zapewnienie w miejscu realizacji prac należytego ładu i porządku.	100 – 5000 zł
7	Nie wygradzenie i/lub nie oznakowanie strefy prowadzenia prac.	200 – 5000 zł

8	Zastawianie ciągów komunikacyjnych (w szczególności dróg pożarowych i ewakuacyjnych) bez uprzedniego uzgodnienia tego faktu ze Spółką Grupy Energa.	100 – 5000 zł
9	Używanie otwartego ognia lub palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych.	100 – 5000 zł
10	Brak podręcznego sprzętu gaśniczego (sprawnego z ważnym terminem legalizacji) w miejscach i przy pracach wymagających jego posiadanie.	100 – 5000zł
11	Niestosowanie się kierujących pojazdami do oznakowania dróg wewnętrznych na terenie Spółki Grupy Energa.	100 – 10000 zł
12	Parkowanie pojazdów na terenie Spółki Grupy Energa w miejscach do tego nie przeznaczonych.	100 – 5000 zł
13	Celowe zdjęcie lub uszkodzenie bez uprzedniej zgody Spółki Grupy Energa blokady zabezpieczającej urządzenie energetyczne przed dostępem osób nieupoważnionych lub blokad innych energii niebezpiecznych.	500 – 10000 zł
14	Nieposiadanie w miejscu wykonywania prac wymaganych uprawnień przez operatorów maszyn i sprzętu specjalistycznego.	200 – 10000 zł (za każdą osobę)
15	Nieposiadanie przez osoby wykonujące prace przy urządzeniach energetycznych w miejscu wykonywania prac wymaganych świadectw kwalifikacyjnych lub upoważnień.	200 – 10000 zł (za każdą osobę)
16	Nieprawidłowości przy stosowaniu urządzeń transportu bliskiego (w szczególności: brak pracownika pełniącego funkcję sygnalisty i hakowego, przenoszenie ładunków nad osobami, niestosowanie lin kierunkowych lub naprowadzanie ładunków bezpośrednio ręką, nie wygrodenienie strefy niebezpiecznej).	100 – 5000 zł
17	Nieprawidłowości przy montażu, użytkowaniu lub demontażu rusztowań (w szczególności: montaż i demontaż rusztowania niezgodnie z dokumentacją producenta lub projektem indywidualnym, używanie rusztowania bez odbioru technicznego, montaż lub demontaż rusztowania przez osoby bez uprawnień, brak tablicy informacyjnej na rusztowaniu)	100 – 5000 zł
18	Brak niezwłocznego przekazania informacji Spółce Grupy Energa o zaistniałych wypadkach przy pracy lub pożarach.	1000 – 5000 zł
19	Niestosowanie przez pracowników wymaganej i adekwatnej do poziomu zagrożeń odzieży ochronnej i/lub obuwia ochronnego. Stosowanie nadmiernie	100 – 5000 zł (za każdy przypadek)

	zabrudzonego lub uszkodzonego ubrania ochronnego. Noszenie odzieży nieologowanej nazwą Wykonawcy lub odzieży z logo Spółki Grupy Energa.	
20	Nieużywanie wymaganych środków ochrony indywidualnej (w szczególności hełmów ochronnych, środków chroniących przed upadkiem z wysokości, okularów ochronnych, rękawic ochronnych) adekwatnych do zakresu prac i występujących zagrożeń.	100 – 5000 zł (za każdy przypadek)
21	Używanie uszkodzonych maszyn, urządzeń, elektronarzędzi i narzędzi. Używanie maszyn, urządzeń, elektronarzędzi i narzędzi niezgodnie z ich przeznaczeniem.	200 – 5000 zł (za każdy przypadek)
22	Używanie maszyn i urządzeń poddostawczych bez dokumentów potwierdzających aktualne dopuszczenie do użytkowania (protokół z kontroli i decyzja UDT oraz kontrole okresowe).	500 – 10000 zł (za każdy przypadek)
23	Dopuszczenie do pracy osoby bez aktualnych zaświadczeń z wymaganych szkoleń BHP lub orzeczenia lekarskiego z badań profilaktycznych.	200 – 10000 zł (za każdą osobę)
24	Przebywanie na terenie Zamawiającego w stanie nietrzeźwym lub wskazującym na spożycie alkoholu lub pod wpływem środków narkotycznych (odurzających).	5000 - 10000 zł (za każdą osobę)
25	Utrudnianie nadzorowi lub służbie BHP Spółki Grupy Energa prowadzenia kontroli wymagań z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa procesowego.	100 – 10000 zł

Energa

GRUPA ORLEN

WYMAGANIA SYSTEMU ORGANIZACJI SZKOLEŃ W DZIEDZINIE BHP

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	I	1 listopada 2022 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE.....	4
4. OPIS POSTĘPOWANIA	4
5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	9

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

- 1.1. Celem regulacji jest wprowadzenie ramowych zasad organizacji oraz prowadzenia szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w Spółkach Grupy Energa.
- 1.2. Wytyczne opisane w niniejszym dokumencie dotyczą:
 - 1) systemu organizacji szkoleń wstępnych i okresowych w dziedzinie BHP,
 - 2) dopuszczalnych form realizacji szkoleń BHP,
 - 3) określenia częstotliwości szkoleń okresowych BHP,
 - 4) określania zakresu programów szkoleń BHP,
 - 5) wymagań dla zewnętrznych dostawców usług szkoleniowych,
 - 6) wytycznych do oceny jakości szkoleń BHP.

2. DEFINICJE

Instruktaż	forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 2 godziny lekcyjne, umożliwiającego uzyskanie, aktualizowanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności dotyczących wykonywania pracy i zachowania się w zakładzie pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
Kurs	forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 15 godzin lekcyjnych, składającego się z zajęć teoretycznych i praktycznych, umożliwiającego uzyskanie, aktualizowanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
Organizator szkolenia	Spółka lub jednostka organizacyjna Spółki posiadająca status Pracodawcy lub zewnętrzny organizator szkolenia.
Pracownik	osoba zatrudniona w Spółce Grupy Energa lub jednostce organizacyjnej działającej na prawach pracodawcy, na podstawie stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawnej, a także stażysta lub osoba odbywająca praktykę zawodową.
Przygotowanie dydaktyczne	ukończenie kształcenia lub szkolenia przygotowującego do prowadzenia procesu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w sposób zapewniający wysoką efektywność, z uwzględnieniem, odpowiednich dla określonych grup uczestników szkolenia i rodzajów szkolenia: form organizacyjnych i metod szkolenia oraz środków dydaktycznych.
Samokształcenie kierowane	forma szkolenia umożliwiającego uzyskanie, aktualizowanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, na podstawie materiałów przekazanych przez Organizatora szkolenia, w szczególności przy zastosowaniu poczty, internetu, przy jednoczesnym zapewnieniu konsultacji z osobami spełniającymi wymagania dla wykładowców.

Seminarium	forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 5 godzin lekcyjnych umożliwiające uzyskanie, aktualizowanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
Służba bezpieczeństwa i higieny pracy, Służba BHP	wyspecjalizowana i wyodrębniona komórka organizacyjna pracodawcy powołana na mocy obowiązujących przepisów, której zadaniem jest organizowanie działalności profilaktycznej w celu zapobiegania Zagrożeniom zawodowym, uzyskiwanie poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontrolowanie wykonywania zadań i doradztwo pracodawcy w zakresie BHP.
Szkolenie okresowe	jest to szkolenie mające na celu aktualizację i ugruntowanie wiedzy i umiejętności w dziedzinie bhp oraz zaznajomienie uczestników szkolenia z nowymi rozwiązaniami techniczno-organizacyjnymi w tym zakresie.
Szkolenie wstępne	jest to szkolenie mające na celu zdobycie wiedzy i umiejętności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy przeprowadzane w formie instruktażu według programów opracowanych dla poszczególnych grup stanowisk i obejmuje: 1) szkolenie wstępne ogólne, zwane dalej „instruktażem ogólnym”, 2) szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane dalej „instruktażem stanowiskowym”.
Spółka Grupy / Spółka	Spółka Grupy Energa.
Zewnętrzny Organizator szkolenia	rozumie się przez to zewnętrzną jednostkę organizacyjną (podmiot niewchodzący w skład Grupy Energa) uprawnioną na mocy właściwych przepisów, do prowadzenia działalności szkoleniowej w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. ZASADY OGÓLNE

3.1. Spółki Grupy Energa opracowują i wdrażają wewnętrzne, szczegółowe regulacje dotyczące sposobów organizacji szkoleń w dziedzinie BHP spełniające wymagania opisane w niniejszych zasadach oraz w zewnętrznych wymaganiach prawnych.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

- 4.1. Spółki zapewniają wszystkim Pracownikom odbycie odpowiednich do rodzaju wykonywanej pracy szkoleń w dziedzinie z BHP.
- 4.2. Działalność szkoleniowa w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy jest organizowana i prowadzona przez Spółki lub na ich zlecenie przez Zewnętrznych Organizatorów szkolenia spełniających określone wymagania.

- 4.3. Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzone są jako szkolenia wstępne i szkolenie okresowe.
- 4.4. Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy zapewniają uczestnikom:
 - 4.4.1. zaznajomienie się z czynnikami środowiska pracy mogącymi powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia Pracowników podczas pracy oraz z odpowiednimi środkami i działaniami zapobiegawczymi,
 - 4.4.2. poznanie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy w zakładzie pracy i na określonym stanowisku pracy, a także związanych z pracą obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - 4.4.3. nabycie umiejętności wykonywania pracy w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych, a także umiejętności udzielania pomocy osobie, która uległa wypadkowi oraz właściwego reagowania w sytuacjach niebezpiecznych,
 - 4.4.4. zaznajomienie z założeniami Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy ENERGA oraz wewnętrznych procedur, standardów i instrukcji BHP obowiązujących w danej Spółce.
- 4.5. Spółka organizując i prowadząc szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy zapewnia programy poszczególnych rodzajów szkolenia dla określonych grup zawodowych, których realizacja zapewnia spełnienie wymagań określonych w pkt. 4.4.
- 4.6. Szczegółowe programy szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy podlegają cyklicznej aktualizacji przez Spółkę.
- 4.7. W przypadku zlecenia przez Spółkę procesu realizacji szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy Zewnętrznemu Organizatorowi szkolenia, podmiot ten ma obowiązek zapewnić:
 - 4.7.1. opracowanie oraz aktualizację szczegółowych programów szkolenia spełniających wymagania określone w pkt 4.4, uzgodnionych ze Służbami BHP Spółki zlecającej realizację szkoleń,
 - 4.7.2. wykładowców oraz instruktorów zweryfikowanych i zatwierdzonych przez Spółkę zlecającą szkolenia, posiadających zasób wiedzy, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne zapewniające właściwą realizację programów szkolenia,
 - 4.7.3. odpowiednie warunki lokalowe do prowadzenia działalności szkoleniowej, spełniające wymagania określone przez Spółkę zlecającą szkolenia,
 - 4.7.4. wyposażenie dydaktyczne niezbędne do właściwej realizacji programów szkolenia,
 - 4.7.5. właściwy przebieg procesu szkolenia zapewniający efektywną realizację wymagań określonych w pkt 4.4.,
 - 4.7.6. prowadzenie dokumentacji (w postaci programów szkolenia, dzienników zajęć, protokołów przebiegu egzaminów i rejestru wydanych zaświadczeń), spełniającej wymagania przepisów prawa oraz dodatkowe wymagania, określone przez Spółkę zlecającą szkolenia .

- 4.8. Spółki zlecające proces realizacji szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy Zewnętrznym Organizatorom szkolenia prowadzą weryfikację spełnienia wymagań określonych w pkt 4.4. oraz dokonują okresowej oceny jakości szkoleń prowadzonych przez podmioty zewnętrzne.
- 4.9. Spółki określają czasookresy szkoleń, czas ich trwania dla poszczególnych grup zawodowych oraz ich formę realizacji szkolenia i Organizatora z uwzględnieniem kryteriów określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych wymagań.
- 4.10. Spółki posiadają i aktualizują wykaz stanowisk pracy i funkcji przyporządkowanych do poszczególnych grup zawodowych.
- 4.11. Zasady organizacji szkoleń wstępnych:
- 4.11.1. Szkoleniu wstępnemu podlegają - przed dopuszczeniem do wykonywania pracy – wszyscy nowo zatrudnieni Pracownicy oraz studenci odbywający praktykę, a także uczniowie szkół zatrudnieni w celu praktycznej nauki zawodu.
- 4.11.2. Szkolenia wstępne realizowane są przez Spółki jako szkolenia wewnętrzne.
- 4.11.3. Szkolenie wstępne obejmuje:
- 1) instruktaż ogólny - stanowiący zapoznanie Pracowników z podstawowymi przepisami BHP zawartymi w Kodeksie Pracy, układzie zbiorowym i regulaminie pracy, przepisami i zasadami bhp obowiązującymi w Spółce oraz z regulacjami wynikającymi z Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy ENERGA, a także zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku,
 - 2) instruktaż stanowiskowy - stanowiący zapoznanie Pracowników z czynnikami środowiska pracy występującymi na ich stanowiskach pracy i ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą, sposobami ochrony przed zagrożeniami, jakie mogą powodować te czynniki oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tych stanowiskach.
- 4.11.4. Instruktaż stanowiskowy przeprowadza się przed dopuszczeniem do wykonywania pracy na określonym stanowisku i obowiązuje on wszystkich Pracowników, z uwagi na występowanie narażenia na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych na wszystkich stanowiskach. Instruktaż stanowiskowy przeprowadza się zgodnie z programami szczegółowymi dla poszczególnych stanowisk pracy.
- 4.11.5. Instruktaż stanowiskowy obowiązuje również Pracownika zmieniającego funkcję organizacyjną, stanowisko lub grupę zawodową, o której mowa w pkt 4.10. Ponadto instruktaż stanowiskowy obowiązuje uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu oraz studentów odbywających praktykę studencką, w zakresie odpowiednim do wymogów stanowiska, na którym odbywa się nauka/ praktyka.
- 4.11.6. Pracownik wykonujący pracę na kilku stanowiskach pracy, powinien odbyć instruktaż stanowiskowy na każdym z tych stanowisk.
- 4.11.7. Sposób realizacji szkolenia i czas trwania poszczególnych jego części powinny być dostosowane do przygotowania zawodowego i dotychczasowego stażu pracy Pracownika oraz zagrożeń występujących przy przewidzianej do wykonywania

przez niego pracy (czas trwania poszczególnych części instruktażu nie może być mniejszy niż określony w programie szczegółowym).

4.11.8. Szkolenie wstępne przeprowadzają:

- 1) instruktaż ogólny - Pracownik Służby BHP,
- 2) instruktaż stanowiskowy – kierownik komórki organizacyjnej zatrudniającej danego Pracownika lub osoba zastępująca kierownika – w przypadku jego nieobecności. Kierownik oraz osoba go zastępująca winni posiadać odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, a także przeszkolenie w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego.

4.11.9. Instruktaż stanowiskowy powinien być zakończony sprawdzianem wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp, stanowiącym podstawę do dopuszczenia Pracownika do wykonywania pracy na określonym stanowisku.

4.11.10. Odbycie przez Pracownika instruktażu ogólnego i instruktażu stanowiskowego powinno być potwierdzone na piśmie w karcie szkolenia wstępnego, która jest przechowywana w aktach osobowych Pracownika, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Spółce.

4.12. Zasady organizacji szkoleń okresowych:

4.12.1. Szkolenia okresowe mogą być realizowane w formule wewnętrznej (Organizatorem szkolenia jest Spółka lub jednostka organizacyjna Spółki posiadająca status Pracodawcy) lub zewnętrznej (Organizatorem szkolenia jest podmiot zewnętrzny działający na zlecenie Spółki).

4.12.2. Szkolenia okresowe BHP osób będących Pracodawcami oraz Pracowników Służby BHP Spółek prowadzą wyłącznie Zewnętrzni Organizatorzy szkolenia.

4.12.3. Szkolenie okresowe odbywają następujące grupy zawodowe:

- 1) osoby będące pracodawcami,
- 2) inne osoby kierujące Pracownikami, w tym: dyrektorzy, kierownicy, mistrzowie, brygadziści, kierujący zespołami Pracowników,
- 3) Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych oraz innych, na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne,
- 4) Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych – niewykonujący prac szczególnie niebezpiecznych,
- 5) Pracownicy inżynierjno-techniczni,
- 6) Pracownicy Służby BHP,
- 7) Pracownicy administracyjno-biurowi.

4.12.4. Spółka ustala, w konsultacji ze stroną społeczną częstotliwość i czas trwania szkolenia okresowego dla poszczególnych grup zawodowych, biorąc pod uwagę rodzaj i warunki wykonywania prac na tych stanowiskach oraz zasady zawarte w Załączniku nr 1 do niniejszych wymagań.

4.12.5. Szkolenie okresowe zakończone jest egzaminem sprawdzającym przyswojenie przez uczestników szkolenia wiedzy objętej programem szkolenia oraz umiejętności wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami

i zasadami bhp. Egzamin jest przeprowadzany przed komisją powołaną przez Organizatora szkolenia.

- 4.12.6. W razie wykonywania przez Pracownika pracy wynikającej z więcej niż jednego stanowiska lub pełnionej funkcji należących do różnych grup zawodowych (np. osoba na stanowisku robotniczym, której dodatkowo powierzono obowiązki kierowania Pracownikami), programy szkolenia uwzględniają problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy niezbędną dla tych stanowisk. Szkolenie takie można zrealizować jako odrębne szkolenia okresowe odpowiednio dla każdego z tych stanowisk lub jako jedno szkolenie – pod warunkiem zapewnienia programu zawierającego w pełni problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy na przedmiotowych stanowiskach.
- 4.12.7. Konieczność odbycia różnych rodzajów szkoleń okresowych, o których mowa w pkt 4.12.6. występuje między innymi w przypadkach:
- 1) Pracowników inżynieryjno-technicznych wykonujących prace szczególnie niebezpieczne – wymagane dwa rodzaje szkoleń:
 - 1) dla Pracowników inżynieryjno-technicznych,
 - 2) dla Pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych oraz innych (inżynieryjno-technicznych), na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne,
 - 2) Pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych wykonujących prace szczególnie niebezpieczne, którym powierzono obowiązki kierowania pracownikami – wymagane dwa rodzaje szkoleń:
 - 1) dla Pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych oraz innych (inżynieryjno-technicznych), na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne,
 - 2) dla osób kierujących Pracownikami.
- 4.12.8. Potwierdzeniem ukończenia szkolenia okresowego z wynikiem pozytywnym jest zaświadczenie wydane przez Organizatora szkolenia. Odpis zaświadczenia jest przechowywany w aktach osobowych uczestnika szkolenia zgodnie z zasadami obowiązującymi w Spółce.
- 4.12.9. Z obowiązku odbycia szkolenia okresowego może być zwolniona osoba, która:
- 1) przedłoży aktualne zaświadczenie o odbyciu w tym okresie u innego pracodawcy wymaganego szkolenia okresowego,
 - 2) odbyła w tym okresie szkolenie okresowe wymagane dla osoby zatrudnionej na stanowisku należącym do innej grupy zawodowej, jeżeli jego program uwzględnia zakres tematyczny wymagany programem szkolenia okresowego obowiązującego na nowym stanowisku pracy.
- 4.12.10. Ukończenie w okresach, o którym mowa w Załączniku nr 1 szkolenia, dokształcania lub doskonalenia zawodowego związanego z nauką zawodu, przyuczeniem do zawodu albo podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, uwzględniającego program szkolenia okresowego wymagany dla określonego stanowiska pracy, uważa się to za równoznaczne z odbyciem takiego szkolenia.

- 4.12.11. Szkolenia okresowe niezależnie od wyboru Organizatora szkolenia oraz formy realizacji szkoleń podlegają ocenie jakości, której kryteria określone są przez Spółkę.
- 4.12.12. Ocena jakości szkoleń okresowych powinna być dokonywana każdorazowo przez uczestników szkolenia oraz cyklicznie przez Służbę BHP Spółki (według metodologii oraz z częstotliwością określoną w Spółce).
- 4.12.13. Ocena jakości szkoleń okresowych realizowanych przez zewnętrznych Organizatorów szkoleń na zlecenie Spółek ma wpływ na dobór podmiotów szkoleniowych, z którymi współpracuje Grupa Energa.

5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 – Ramowy podział grup zawodowych z określeniem częstotliwości, czasu trwania oraz dopuszczalnej formy i Organizatora szkolenia okresowego BHP

**Ramowy podział grup zawodowych z określeniem częstotliwości, czasu trwania
oraz dopuszczalnej formy i organizatora szkolenia okresowego BHP**

Lp.	Grupa zawodowa	Częstotliwość szkoleń okresowych		Forma szkolenia	Minimalny czas trwania szkolenia ¹	Organizator szkolenia
		Pierwsze szkolenie	Następne szkolenie			
1	Pracodawcy	w okresie do 6 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 5 lat	kurs, seminarium lub samokształcenie kierowane	16 godzin	zewnętrzny
2	Osoby kierujące pracownikami (dyrektorzy, kierownicy, mistrzowie, brygadziści, kierujący zespołami pracowników)	w okresie do 6 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 5 lat	kurs, seminarium lub samokształcenie kierowane	16 godzin	wewnętrzny lub zewnętrzny
3	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych oraz innych, na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne	w okresie do 12 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz w roku	instruktaż	8 godzin	wewnętrzny lub zewnętrzny
4	Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych – niewykonyjący prac szczególnie niebezpiecznych	w okresie do 12 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 3 lata	instruktaż	8 godzin	wewnętrzny lub zewnętrzny
5	Pracownicy inżyniersko-techniczni	w okresie do 12 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 5 lat	kurs, seminarium lub samokształcenie kierowane	16 godzin	wewnętrzny lub zewnętrzny
6	Pracownicy Służby BHP	w okresie do 12 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 5 lat	kurs, seminarium lub samokształcenie kierowane	32 godziny (w tym 4 godziny ćwiczeń)	zewnętrzny
7	Pracownicy administracyjno-biurowi	w okresie do 12 miesięcy od szkolenia wstępnego	nie rzadziej niż raz na 6 lat	kurs, seminarium lub samokształcenie kierowane	8 godzin	wewnętrzny lub zewnętrzny

¹ czas w godzinach lekcyjnych trwających po 45 minut.

Energa

GRUPA ORLEN

RAMOWE ZASADY ORGANIZACJI PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	I	1 listopada 2022 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE.....	9
4. OPIS POSTĘPOWANIA.....	11

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

- 1.1. Celem wprowadzenia regulacji jest ujednoczenie ramowych zasad dotyczących przygotowania, organizowania, wykonywania oraz nadzorowania zadań realizowanych przez Spółki Grupy Energa, które w swoim zakresie zawierają wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych.
- 1.2. Niniejsze Zasady mają zastosowanie dla Spółek Grupy Energa, ich Pracowników oraz Wykonawców realizujących prace szczególnie niebezpieczne na infrastrukturze Spółek Grupy na ich zlecenie.
- 1.3. Regulacja opracowana została na podstawie standardów *S1 Zezwolenia na wykonanie prac niebezpiecznych (również pod względem pożarowym)* oraz *S1 T2 Występowanie łącznie kilku rodzajów prac szczególnie niebezpiecznych* obowiązujących w GK ORLEN.

2. DEFINICJE

Atmosfera wybuchowa

mieszanina z powietrzem w warunkach atmosferycznych, substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł lub pyłów, w której po wystąpieniu zapłonu, spalanie rozprzestrzenia się na całą niespaloną mieszaninę.

Czynniki niebezpieczne

czynniki środowiska pracy, których działanie może spowodować wypadek przy pracy.

Czynniki szkodliwe

czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie może doprowadzić do wystąpienia schorzenia u Pracownika lub jego potomstwa. Działanie tych czynników przez dłuższy okres może spowodować obniżenie sprawności fizycznej i psychicznej Pracownika lub zmiany w jego stanie zdrowia, a w ostateczności przyczynia się do Choroby zawodowej.

Czynniki uciążliwe

czynniki środowiska pracy, których oddziaływanie nie prowadzi do trwałego pogorszenia stanu zdrowia Pracownika, mogą jednak wywoływać złe samopoczucie lub nadmierne zmęczenie. Działanie tych czynników utrudnia pracę, przyczynia się do obniżenia zdolności Pracownika do wykonywania pracy bądź wpływa w istotny sposób na zmniejszenie wydajności pracy.

Droga	budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiąca całość techniczno-użytkową, przeznaczona do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowana w pasie drogowym.
Działanie korygujące	działanie podejmowane w celu wyeliminowania przyczyn wykrytej niezgodności lub innej sytuacji niepożądaney oraz zapobieżenia ich ponownemu wystąpieniu.
Identyfikacja zagrożenia	proces rozpoznawania występowania Zagrożenia oraz określenie jego charakterystyk.
Instrukcja eksploatacji	dokument określający procedury i zasady wykonywania czynności niezbędnych dla bezpiecznego wykonywania pracy przy urządzeniach technicznych, opracowany na podstawie wymagań określonych w przepisach oraz dokumentacji producenta danego urządzenia.
Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR)	dokument opisujący zagrożenia związane z wykonywaniem robót budowlanych oraz sposoby postępowania w przypadku wystąpienia tych zagrożeń, sporządzany przez wykonawcę robót przed przystąpieniem do wykonywania prac.
Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego (IBP)	dokument mający na celu ustalenie wymagań ochrony przeciwpożarowej w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, jakie należy uwzględnić podczas eksploatacji danego obiektu.
Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych (IOBP)	dokument określający wymagania bezpieczeństwa w zakresie organizacji oraz wykonywania prac przy urządzeniach energetycznych oraz w ich pobliżu.
Materiały niebezpieczne	substancje i preparaty chemiczne sklasyfikowane jako niebezpieczne, zgodnie z przepisami o substancjach i preparatach chemicznych, oraz materiały zawierające szkodliwe czynniki biologiczne

	zakwalifikowane do 3 lub 4 grupy zagrożenia zgodnie z przepisami w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.
Niezdgodność	niespełnienie wymagania, odstępstwo od procedur wewnętrznych lub wymagań prawnych.
Obiekty budowlane	budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych.
Pas drogowy	wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą.
Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Plan BIOZ)	Dokument sporządzony/zapewniony przez kierownika budowy, przed rozpoczęciem budowy, wymagany przepisami Prawo Budowlane, którego celem jest zidentyfikowanie zagrożeń oraz wdrożenie działań zapewniających bezpieczeństwo wszystkich osób uczestniczących w procesie budowlanym oraz postronnych narażonych na ryzyka związane z prowadzonymi pracami.
Prace budowlane	budowa, przebudowa, montaż, remont lub rozbiorca obiektu budowlanego.
Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych	prace wykonywane przy urządzeniach energetycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i wymagań ochrony środowiska w zakresie: a) obsługi, mające wpływ na zmiany parametrów pracy obsługiwanych urządzeń energetycznych,

b) konserwacji, związane z zabezpieczeniem i utrzymaniem wymaganego stanu technicznego urządzeń energetycznych,

c) remontów urządzeń energetycznych związanych z usuwaniem usterek i awarii, w celu doprowadzenia ich do

wymaganego stanu technicznego,

d) montażu, niezbędne do instalowania i przyłączania urządzeń energetycznych,

e) kontrolno-pomiarowym, niezbędne do dokonania oceny stanu technicznego, parametrów eksploatacyjnych, jakości regulacji i sprawności energetycznej urządzeń energetycznych;

Prace montażowe

rodzaj robót budowlanych polegających na połączeniu ze sobą gotowych elementów prefabrykowanych tworzących obiekt budowlany, część obiektu budowlanego lub wyposażenie trwale z nim związane.

Prace na wysokości

wszelkie prace wykonywane na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi.

Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:

1) osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi;

2) wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

Prace pożarowo niebezpieczne

wszelkie prace nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi na stałe do tego celu miejscami, takie jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia (np. spawanie, cięcie, podgrzewanie) prowadzone wewnątrz obiektu lub na przyległym do niego terenie, a także wszelkie

	prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.
Prace rozbiórkowe	rodzaj robót budowlanych, polegających na demontażu i usunięciu z przestrzeni określonego, istniejącego obiektu budowlanego lub jego części.
Prace szczególnie niebezpieczne	prace określone jako szczególnie niebezpieczne w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji, a także inne prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane w utrudnionych warunkach, uznane przez pracodawcę jako szczególnie niebezpieczne.
Prace ziemne	prace związane z wykonywaniem różnego rodzaju wykopów, nasypów, niwelacji terenu oraz inne, które powodują naruszenie gruntu.
Pracownik	osoba zatrudniona w Spółce Grupy Energa lub jednostce organizacyjnej działającej na prawach pracodawcy, na podstawie stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawnej, a także stażysta lub osoba odbywająca praktykę zawodową.
Przestrzeń zagrożona wybuchem	przestrzeń, w której może wystąpić atmosfera wybuchowa w ilościach wymagających podjęcia specjalnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.
Przestrzeń zamknięta	każda przestrzeń zamknięta lub częściowo zamknięta, w której ruch jest ograniczony. Wejście i wyjście z tej przestrzeni odbywa się przez włazy lub otwory o niewielkich rozmiarach lub jest w inny sposób ograniczone, a wewnątrz przestrzeni panuje niewystarczająca wentylacja naturalna. Nie jest to przestrzeń przygotowana do ciągłego przebywania w niej pracowników.
Spółka Grupy / Spółka	Spółka Grupy Energa.

Stanowisko pracy	przeźreźn pracy wraz z wyposażeniem w őrodki i przedmioty pracy, w której Pracownik lub zespół Pracowników wykonuje pracę.
Strefa niebezpieczna	miejsce, w którym występują zagrożenia dla zdrowia lub życia osób wykonujących pracę i / lub osób postronnych.
Środki ochrony indywidualnej	wszelkie őrodki noszone lub trzymane przez Pracownika, w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą Zagrożeń związanych z występowaniem niebezpiecznych lub szkodliwych Czynników w Środowisku pracy, w tym również wszelkie akcesoria i dodatki przeźnaczone do tego celu.
Środki ochrony zbiorowej	őrodki przeźnaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi i pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi Czynnikiami występującymi pojedynczo lub łącznie w Środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.
Środowisko pracy	warunki őrodowiska materialnego (określonego czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi), w którym odbywa się proces pracy.
Urządzenia energetyczne	urządzenia, instalacje i sieci, w rozumieniu przepisów prawa energetycznego, stosowane w technicznych procesach wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji, magazynowania oraz użytkowania paliw lub energii.
Wykonawca (dopuszczalne: Kontraktor)	podmiot zewnętrzny realizujący pracę na rzecz Spółki Grupy Energa, niewchodzący w skład Grupy Energa, w oparciu o porozumienie lub umowę.
Wykop	budowla ziemna w postaci odpowiednio ukształtowanej, wolnej przestrzeni, powstałej w wyniku usunięcia zalegającego w niej gruntu.
Wypadek przy pracy	zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.

Zagrożenie	źródło potencjalnego urazu ciała lub utraty zdrowia.
Zakład pracy	to przestrzeń wraz z obiektami budowlanymi, będącą w dyspozycji pracodawcy, w której pracodawca organizuje miejsca pracy.
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe	niebezpieczne zdarzenie związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia.
Zespół	grupa co najmniej dwóch osób wykonujących prace szczególnie niebezpieczne.
Zezwolenie na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych (Zezwolenie)	dokument w formie papierowej lub wydruk zezwolenia utworzonego w dedykowanym systemie informatycznym, będący podstawą do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych.

3. ZASADY OGÓLNE

- 3.1. W Zasadach sformułowano ramowe wytyczne, które na poziomie wewnętrznych regulacji poszczególnych Spółek Grupy Energa, powinny zostać rozwinięte i doszczegółowione z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania danej Spółki.
- 3.2. Zasady organizacji prac szczególnie niebezpiecznych zawarte w niniejszej regulacji dotyczą prac realizowanych przez Pracowników Spółek oraz Wykonawców realizujących prace na zlecenie Spółek na ich terenie i / lub infrastrukturze.
- 3.3. Niniejsze Zasady określają wymagania w zakresie wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych takich jak:
 - 3.3.1.prace budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części;
 - 3.3.2.prace na wysokości;
 - 3.3.3.prace w przestrzeniach zamkniętych;
 - 3.3.4.prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych;
 - 3.3.5.prace ziemne;
 - 3.3.6.prace pożarowo niebezpieczne;
 - 3.3.7.prace w przestarzeniach zagrożonych wybuchem;
 - 3.3.8.prace przy czynnych pasach drogowych
 - 3.3.9.prace przy urządzeniach energetycznych.
- 3.4. Spółki opracowują i aktualizują wykazy prac szczególnie niebezpiecznych w ramach swoich wewnętrznych aktów normatywnych.
- 3.5. Wykazy prac szczególnie niebezpiecznych powinny zawierać w szczególności prace określone w pkt. 3.3. oraz wszelkie inne prace zidentyfikowane przez Spółkę jako prace stwarzające ryzyko powstania ciężkiego urazu lub poważnego schorzenia.

- 3.6. Wszystkie prace szczególnie niebezpieczne powinny być wykonywane przez Zespół, czyli minimum dwie osoby w celu zapewnienia asekuracji.
 - 3.7. Spółki określają szczegółowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych, w szczególności zapewniając:
 - 3.7.1. bezpośredni nadzór nad Zespołem, w postaci osoby kierującej pracownikami;
 - 3.7.2. odpowiednie środki zabezpieczające;
 - 3.7.3. instruktaż osób wykonujących prace (w formie udokumentowanej) przeprowadzony przez osobę kierującą Zespołem.
 - 3.8. Spółki zapewniają taką organizację pracy, aby dostęp do miejsc wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych miały jedynie osoby upoważnione i odpowiednio poinstruowane.
 - 3.9. Prace szczególnie niebezpieczne określone w pkt 3.3. wykonywane są na podstawie Zezwoleń (za wyjątkiem prac opisanych w pkt. 4.9., dla których przyjęto określoną w przepisach organizację bezpiecznej pracy).
 - 3.10. Spółki ustalają wewnętrzny system funkcjonowania Zezwoleń na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych oraz zasady obiegu i archiwizacji dokumentacji z zapewnieniem realizacji wymagań zawartych w przepisach oraz niniejszych zasadach.
 - 3.11. Spółki w swoich wewnętrznych regulacjach określają zasady bezpiecznej realizacji kilku rodzajów prac szczególnie niebezpiecznych przez jeden Zespół oraz możliwości łączenia poszczególnych prac w ramach jednego Zezwolenia.
 - 3.12. W przypadku planowania przez Spółkę budowy, w ramach której przewidywane roboty budowlane będą trwały dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie będzie przy nich zatrudnionych co najmniej 20 pracowników lub pracochłonność planowanych robót będzie przekraczać 500 osobodni lub planowane jest wykonywanie robót budowlanych:
 - 1) których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości;
 - 2) przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi;
 - 3) stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym;
 - 4) prowadzonych w pobliżu linii wysokiego napięcia lub czynnych linii komunikacyjnych;
 - 5) stwarzających ryzyko utonięcia pracowników;
 - 6) prowadzonych w studniach, pod ziemią i w tunelach;
 - 7) wykonywanych przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych;
 - 8) wykonywanych w kesonach, z atmosferą wytwarzaną ze sprężonego powietrza;
 - 9) wymagających użycia materiałów wybuchowych;
 - 10) prowadzonych przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych
- powołany kierownik budowy zapewnia opracowanie Planu BIOZ.

- 3.13. W przypadku gdy Spółka powierza Wykonawcy realizację prac budowlanych wymagających opracowania Planu BIOZ, dokument ten jest obowiązkowo opiniowany przez Spółkę, przed przystąpieniem do realizacji prac.
- 3.14. W Planie BIOZ należy opisać sposób funkcjonowania IBWR i zezwoleń na prace szczególnie niebezpieczne.
- 3.15. Z Planem BIOZ oraz dokumentacją dotyczącą prac szczególnie niebezpiecznych należy zapoznać (w sposób udokumentowany) wszystkie osoby wykonujące oraz nadzorujące prace budowlane.
- 3.16. Inne osoby, w tym gości odwiedzających budowę należy (w sposób udokumentowany) zapoznać z zagrożeniami i zasadami poruszania się po terenie budowy.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. Wytyczne dla systemów funkcjonowania Zezwoleń na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych.

- 4.1.1. Wszystkie prace szczególnie niebezpieczne należy wykonywać w oparciu o Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót lub inną zatwierdzoną instrukcję wykonywania prac opisującą szczegółowo zasady i metody bezpiecznej pracy oraz na podstawie Zezwolenie na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych.
- 4.1.2. Bez Zezwolenia, o którym mowa w pkt 4.1.1. można wykonywać:
 - 4.1.2.1. czynności związane z ratowaniem zdrowia lub życia ludzkiego lub środowiska naturalnego (w sytuacjach awaryjnych lub kryzysowych)
 - 4.1.2.2. prace prowadzone przez osoby uprawnione i / lub upoważnione do stałej obsługi / eksploatacji instalacji lub obiektu na podstawie instrukcji eksploatacji, instrukcji wykonywania prac lub instrukcji stanowiskowej opisującej szczegółowo zasady i metody prowadzenia prac.
- 4.1.3. Spółki ustalają wykazy prac, o których mowa w pkt. 4.1.2.2.
- 4.1.4. Zezwolenia na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych dzieli się na jednorazowe i długoterminowe.
- 4.1.5. Zezwolenie jednorazowe – pozwala wykonywać prace szczególnie niebezpieczne na okres nie przekraczający jednej zmiany roboczej.
- 4.1.6. Zezwolenie długoterminowe – pozwala wykonywać prace szczególnie niebezpieczne w okresie dłuższym niż jedna zmiana robocza (termin zakończenia pracy należy wyraźnie wskazać w treści zezwolenia).
- 4.1.7. W celu prawidłowego wdrożenia systemu Zezwoleń Spółki ustalają właściwe funkcje osób, odpowiedzialnych za planowanie pracy, przygotowanie miejsca pracy oraz weryfikację jego poprawności przed rozpoczęciem prac, wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych oraz likwidację miejsca pracy po zakończeniu prac, a także realizacji dodatkowych zadań określonych w pkt. 4.1.9.5..
- 4.1.8. Spółki określają wymagania kwalifikacyjne oraz zasady nadawania upoważnień dla osób pełniących poszczególne funkcje w procesie przygotowania oraz realizacji prac szczególnie niebezpiecznych.

4.1.9. Planowanie, przygotowanie i realizacja prac na podstawie Zezwolenia powinna przebiegać zgodnie z poniższym schematem:

4.1.9.1. Na etapie planowania zlecenia na wykonanie konkretnego zadania należy dokonać rozpoznania w zakresie technologii prac oraz wstępnej identyfikacji i oceny zagrożeń.

4.1.9.2. W przypadku, gdy w zakresie prac koniecznych do wykonania zadania osoba planująca prace zidentyfikuje prace szczególnie niebezpieczne, których ramowy wykaz określono w pkt 3.3. przekazuje te informacje do osoby, która została upoważniona przez Spółkę do wystawienia Zezwolenia.

4.1.9.3. Osoba wystawiająca Zezwolenie w konsultacji z osobą planującą prace oraz osobą, która będzie kierowała pracami określa warunki i środki organizacyjne oraz techniczne niezbędne do zastosowania w celu zminimalizowania ryzyka dla zdrowia i życia osób wykonujących prace, a także osób postronnych, które mogą potencjalnie znaleźć się w strefie zagrożeń generowanych przez prace.

4.1.9.4. W Zezwoleniu na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych określa się w szczególności:

- 1) wykonawcę zadania (nazwa podmiotu zewnętrznego lub komórki organizacyjnej Spółki),
- 2) przewidywany czas rozpoczęcia i zakończenia zadania (data i godzina)
- 3) rodzaje prac szczególnie niebezpiecznych do wykonania w ramach zadania,
- 4) miejsce wykonania zadania,
- 5) zakres pracy do wykonania w ramach zadania,
- 6) skład osobowy Zespołu (osoba kierująca pracami + liczba osób przewidzianych do wykonania zadania,
- 7) niezbędne maszyny, urządzenia i sprzęt, który jest wymagany do wykonania pracy,
- 8) wymagane środki ochrony zbiorowej oraz indywidualnej.
- 9) sposób przygotowania miejsca pracy (z uwzględnieniem zabezpieczenia przyległego obszaru),
- 10) dodatkowe uzgodnienia (jeżeli są wymagane).

4.1.9.5. Dodatkowo w Zezwoleniu osoba wystawiająca Zezwolenie wpisuje z imienia i nazwiska oraz funkcji wszystkie osoby, o których mowa w pkt. 4.1.7. oraz 4.1.9.7. wraz z podaniem numerów telefonów kontaktowych.

4.1.9.6. Zezwolenie należy wystawić na konkretny dzień lub okres czasu (w przypadku zezwolenia długoterminowego).

4.1.9.7. W zależności od poziomu zidentyfikowanych zagrożeń przez osobę planującą prace oraz zakresu prac przewidzianych do wykonania, osoba wystawiająca Zezwolenie może podjąć decyzję o konieczności wyznaczenia

dodatkowych osób, których zadaniem będzie asekuracja prac lub dodatkowy nadzór.

- 4.1.9.8. W sytuacji, gdy w jednym miejscu pracy, w tym samym czasie planowana jest realizacja prac szczególnie niebezpiecznych przez Zespoły różnych pracodawców osoba wystawiająca Zezwolenie wyznacza koordynatora, w rozumieniu art. 208 Ustawy Kodeks Pracy.
 - 4.1.9.9. Wyznaczenie przez osobę wystawiającą Zezwolenie osób do pełnienia dodatkowych funkcji asekuracji, nadzoru lub koordynacji prac nie zdejmuje odpowiedzialności z osoby kierującej pracami za wykonywane prace oraz zdrowie i życie osób z podległego Zespołu.
 - 4.1.9.10. Spółki określają wewnętrzny obieg Zezwolenia na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych zapewniając, aby jeden egzemplarz przez cały okres wykonywania prac posiadała przy sobie, w miejscu pracy osoba kierująca pracami Zespołu.
 - 4.1.9.11. Wdrożony przez Spółki system Zezwoleń powinien zakładać konieczność weryfikacji przygotowania miejsca pracy przed podjęciem decyzji przez osobę kierującą pracami o ich rozpoczęciu, a także kontroli poprawności prowadzonych prac z zapisami Zezwolenia w trakcie ich trwania (w szczególności w przypadku Zezwolenia długoterminowego).
 - 4.1.9.12. W przypadku stwierdzenia niezgodności w przygotowaniu miejsca pracy lub wykonywania prac niezgodnie z warunkami określonymi w Zezwoleniu Spółki wdrażają mechanizmy umożliwiające zatrzymanie prac oraz określają tryb ich wznowienia.
 - 4.1.9.13. Jeżeli w trakcie wykonywania zadania dojdzie do sytuacji niebezpiecznej, w szczególności zdarzenia noszącego znamiona wypadku przy pracy lub awarii technicznej mającej wpływ na bezpieczeństwo osób realizujących zadanie, osoba kierująca pracami Zespołu zobowiązana jest do wstrzymania prac oraz niezwłocznego zgłoszenia tego faktu osobie wystawiającej Zezwolenie.
 - 4.1.9.14. Spółki określają tryb postępowania umożliwiający wznowienie prac po ich przerwaniu, w sytuacjach opisanych w pkt. 4.1.9.13.
 - 4.1.10. Wszystkie Zezwolenia na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych należy przechowywać przez okres co najmniej 90 dni od daty zakończenia pracy, na zasadach określonych przez Spółki.
 - 4.1.11. Spółki prowadzą rejestry wydanych Zezwoleń w wersji papierowej lub elektronicznej.
- 4.2. Prace budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części.**
- 4.2.1. Przed rozpoczęciem prac budowlanych, rozbiórkowych, remontowych lub montażowych, które planowane są na terenie czynnego zakładu pracy lub czynnej infrastruktury Spółki należy dokonać ustaleń w zakresie szczegółowych warunków bezpiecznego ich prowadzenia, a także dokonać podziału obowiązków

w tym zakresie pomiędzy wykonawcą prac, a przedstawicielem Spółki, który zarządza terenem zakładu pracy lub infrastrukturą.

- 4.2.2. Ustalenia, o których mowa w pkt. 4.2.1. oraz podział obowiązków należy sporządzić w formie pisemnej.
- 4.2.3. Wszelkie prace opisane w pkt. 4.2. należy prowadzić w oparciu o IBWR oraz Zezwolenie na wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych wystawione zgodnie z zasadami określonymi w pkt 4.1.
- 4.2.4. Osoba zarządzająca w imieniu Spółki, terenem zakładu pracy lub infrastrukturą, na której planowane są prace opisane w pkt. 4.2. powiadamia wszystkich Pracowników Spółki oraz osoby postronne, mogące znaleźć się w obszarze prowadzonych prac, o zakresie prac, czasie ich trwania, potencjalnych zagrożeniach oraz środkach minimalizujących ryzyko, ustalonych i wdrożonych do obowiązkowego stosowania.
- 4.2.5. Teren prowadzonych prac należy oznakować oraz skutecznie wygradzić.
- 4.2.6. W miejscach szczególnego zagrożenia należy umieścić znaki informacyjne oraz inne środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń np. daszki ochronne, bariery ochronne, przesłony, pełne wygradzenia.
- 4.2.7. Prace budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe wykonywane na terenie czynnego zakładu pracy lub czynnej infrastrukturze Spółki należy planować w miarę możliwości poza godzinami pracy Pracowników Spółki, potencjalnie narażonych na zagrożenia oraz uciążliwości związane z tym procesem.

4.3. Prace na wysokości.

- 4.3.1. Na etapie planowania prac na wysokości należy w celu zminimalizowania ryzyka rozpatrywać w pierwszej kolejności stosowanie metod zapobiegania zagrożeniu upadku z wysokości, a w sytuacjach, gdy ryzyka powodującego możliwość upadku z wysokości nie można uniknąć stosowania metod ochrony (z nadawaniem priorytetu stosowania środków ochrony zbiorowej przed środkami ochrony indywidualnej).
- 4.3.2. Na powierzchniach wzniesionych na wysokość powyżej 1,0 m nad poziomem podłogi lub terenu, na których mogą przebywać osoby wykonujące pracę (lub służących jako przejścia), należy zapewnić balustrady ochronne składające się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób. Powyższe wymagania nie dotyczą ramp przeładunkowych.
- 4.3.3. Jeżeli ze względu na rodzaj i warunki wykonywania prac na wysokości zastosowanie balustrad, o których mowa w pkt 4.3.2., jest niemożliwe, należy stosować inne skuteczne środki ochrony pracowników przed upadkiem z wysokości, odpowiednie do rodzaju i warunków wykonywania pracy (opisane w IBWR, instrukcji wykonywania prac lub instrukcji stanowiskowej).

- 4.3.4. Prace na wysokości należy organizować i wykonywać w taki sposób, aby osoby je wykonujące nie miały konieczności wychylania się poza poręcz balustrady, obrys urządzenia lub powierzchni, na której stoją.
- 4.3.5. Przy pracach na: drabinach, klamrach, rusztowaniach i innych podwyższeniach nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, na wysokości do 2 m nad poziomem podłogi lub terenu, niewymagających od osoby wykonującej prace wychylania się poza obrys urządzenia lub powierzchni, na której stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby:
- 4.3.5.1. drabiny, klamry, rusztowania, pomosty lub inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nieprzewidywaną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie;
- 4.3.5.2. pomost roboczy spełniał następujące wymagania:
- 1) powierzchnia pomostu powinna być wystarczająca dla osób wykonujących prace oraz narzędzi i niezbędnych materiałów,
 - 2) podłoga powinna być pozioma i równa, trwale umocowana do elementów konstrukcyjnych pomostu,
 - 3) w widocznym miejscu pomostu powinny być umieszczone czytelne informacje o wielkości dopuszczalnego obciążenia.
- 4.3.6. Przy pracach wykonywanych na rusztowaniach na wysokości powyżej 2 m od otaczającego poziomu podłogi lub terenu zewnętrznego oraz na podestach ruchomych wiszących należy w szczególności:
- 4.3.6.1. zapewnić bezpieczeństwo przy komunikacji pionowej i dojścia do stanowiska pracy;
- 4.3.6.2. zapewnić stabilność rusztowań i odpowiednią ich wytrzymałość na przewidywane obciążenia;
- 4.3.6.3. przed rozpoczęciem użytkowania rusztowania należy dokonać odbioru technicznego.
- 4.3.6.4. Rusztowania i podesty ruchome wiszące powinny spełniać wymagania określone odpowiednio w odrębnych przepisach (w szczególności Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych) oraz w Polskich Normach.
- 4.3.7. Przy pracach na wysokości należy zapewnić stosowanie przez osoby je wykonujące hełmów ochronnych z paskiem podbródkowym.
- 4.3.8. Strefę niebezpieczną, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów ogradza się balustradami ochronnymi, o których mowa w pkt. 4.3.2. i oznakowuje w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej zabezpiecza się daszkami ochronnymi.
- 4.3.9. Strefa niebezpieczna, o której mowa w pkt. 4.3.8. w swym najmniejszym wymiarze liniowym liczoną od płaszczyzny obiektu budowlanego, nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6 metrów.

- 4.3.10. W przypadku braku możliwości wyznaczenia i wygrodzenia strefy niebezpiecznej, zgodnie z zasadą opisaną w pkt. 4.3.11. strefę można zmniejszyć pod warunkiem zastosowania innych rozwiązań technicznych lub organizacyjnych, zabezpieczających przed spadaniem przedmiotów opisanych w IBWR, instrukcji wykonywania prac lub instrukcji stanowiskowej oraz Zezwoleniu.
- 4.3.11. Spółki określają w wewnętrznych regulacjach zasady stosowania środków ochrony indywidualnej chroniących przed upadkiem z wysokości.
- 4.3.12. Spółki określają wymagania dotyczące szkoleń w zakresie bezpiecznej pracy na wysokości dla poszczególnych grup pracowników wykonujących i nadzorujących prace na wysokości z uwzględnieniem charakteru pracy i występujących zagrożeń.
- 4.4. Prace w przestrzeniach zamkniętych.**
- 4.4.1. Rozpoczęcie i prowadzenie pracy w przestrzeni zamkniętej może nastąpić jedynie na podstawie Zezwolenia wydanego w trybie ustalonym przez Spółkę.
- 4.4.2. Wszelkie prace w przestrzeniach zamkniętych wymagają stałego nadzoru.
- 4.4.3. Do obowiązków osoby wystawiającej Zezwolenie na prace w przestrzeni zamkniętej należy sprawdzenie czy przygotowanie organizacyjne i techniczne zapewniają bezpieczeństwo osobom wykonującym prace.
- 4.4.4. Wszystkim osobom znajdującym się i wykonującym prace w przestrzeniach zamkniętych należy zapewnić możliwość udzielenia natychmiastowej pierwszej pomocy w razie nagłej potrzeby lub wypadku.
- 4.4.5. Prace w przestrzeni zamkniętej mogą być rozpoczęte i prowadzone po spełnieniu następujących wymagań:
- 4.4.5.1. przestrzeń zamkniętą należy opróżnić i wstępnie oczyścić przez przemycie, przedmuchiwanie parą lub gazem obojętnym oraz przedmuchiwanie powietrzem (przedmuchiwanie przestrzeni zamkniętej tlenem jest niedopuszczalne);
- 4.4.5.2. jeżeli praca w przestrzeni zamkniętej może być związana z zagrożeniem pożarowym, należy zastosować niezbędne środki ochrony przeciwpożarowej (określone w Zezwoleniu);
- 4.4.5.3. należy odłączyć dopływ do przestrzeni zamkniętej materiałów, substancji i czynników z innych zbiorników, przewodów, aparatury itp.;
- 4.4.5.4. znajdujące się we wnętrzu przestrzeni zamkniętej, urządzenia ruchome i inne mogące stworzyć zagrożenie należy odłączyć od źródeł zasilania;
- 4.4.5.5. na czas trwania prac w przestrzeni zamkniętej należy wyłączyć z ruchu lub unieruchomić tory kolejowe, zwrotnice, przenośniki, miejsca zsypu itp., znajdujące się nad tą przestrzenią;
- 4.4.5.6. bezpośrednio przed przystąpieniem do pracy wewnątrz przestrzeni zamkniętej należy zbadać znajdującą się w niej atmosferę, sprawdzając zawartość tlenu oraz gazów i par substancji sklasyfikowanych jako niebezpieczne;
- 4.4.5.7. temperatura powietrza w przestrzeni zamkniętej nie powinna się różnić od temperatury otoczenia o więcej niż 5°C (5°K);

- 4.4.5.8. należy zapewnić niezbędne środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.
- 4.4.6. Przed przystąpieniem do wykonywania prac w przestrzeni zamkniętej osoba kierująca Zespołem ma obowiązek poinformować osoby wykonujące prace o:
 - 4.4.6.1. zakresie prac do wykonania;
 - 4.4.6.2. rodzaju zidentyfikowanych zagrożeń, jakie mogą wystąpić podczas prowadzenia prac;
 - 4.4.6.3. wymaganych środkach ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz o sposobie ich stosowania;
 - 4.4.6.4. sposobie sygnalizacji między pracującymi wewnątrz przestrzeni zamkniętej, a osobami asekurującymi znajdującymi się na zewnątrz;
 - 4.4.6.5. zasadach postępowania w razie wystąpienia zagrożenia.
- 4.4.7. Osoby wykonujące pracę w przestrzeni zamkniętej powinny być asekurowane przez co najmniej jedną osobę znajdującą się na zewnątrz. Osoba asekurująca powinna być w stałym kontakcie z osobami znajdującymi się wewnątrz przestrzeni zamkniętej oraz mieć możliwość niezwłocznego powiadomienia innych osób mogących, w razie potrzeby, niezwłocznie udzielić pomocy.
- 4.4.8. Osoba wchodząca do przestrzeni zamkniętej powinna być wyposażona w odpowiednie środki ochrony indywidualnej określone w Zezwoleniu, w szczególności:
 - 4.4.8.1. szelki bezpieczeństwa z linką umocowaną do odpowiednio wytrzymałego elementu konstrukcji zewnętrznej;
 - 4.4.8.2. hełm ochronny z paskiem podbródkowym oraz odzież ochronną dostosowaną do wykonywanej pracy;
 - 4.4.8.3. sprzęt izolujący, ochronny układu oddechowego.
- 4.4.9. Wyposażenie w środki ochrony indywidualnej osoby asekurującej powinno być takie, jak wyposażenie pracowników wchodzących do przestrzeni zamkniętej.
- 4.4.10. Dopuszczalne jest niestosowanie ochrony układu oddechowego, jeżeli zawartość tlenu w powietrzu wewnątrz przestrzeni zamkniętej wynosi (20 – 22,5%) oraz gdy w powietrzu tym nie występują substancje szkodliwe dla zdrowia w stężeniu przekraczającym najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, ani nie istnieje niebezpieczeństwo ich wystąpienia podczas przebywania osób w przestrzeni zamkniętej.
- 4.4.11. Decyzję o niestosowaniu przez osoby przebywające w przestrzeni zamkniętej środków ochrony układu oddechowego w związku ze spełnieniem warunków, o których mowa w pkt. 4.4.10., może podjąć jedynie osoba kierująca Zespołem.
- 4.4.12. W czasie przebywania pracowników wewnątrz przestrzeni zamkniętej wszystkie włady prowadzące do tej przestrzeni powinny być otwarte, a jeżeli jest to wystarczające do utrzymania wymaganych parametrów powietrza w zbiorniku - należy w tym czasie stosować stały nadmuch powietrza.

- 4.4.13. Wnętrze przestrzeni zamkniętej powinno być oświetlone przy użyciu źródła światła elektrycznego o bezpiecznym napięciu.
 - 4.4.14. Transport narzędzi oraz innych przedmiotów i materiałów wewnątrz przestrzeni zamkniętej powinien odbywać się w sposób niestwarzający zagrożeń i uciążliwości dla osób wykonujących prace.
 - 4.4.15. Jeżeli podczas wykonywania pracy w przestrzeni zamkniętej zidentyfikowano ryzyko powstania stężeń wybuchowych, należy zastosować środki zapobiegające wybuchowi, które należy określić w Zezwoleniu.
 - 4.4.16. Jeżeli praca ma być wykonana w przestrzeni zamkniętej zawierającej materiały płynne lub sypkie, w której istnieje ryzyko utonięcia lub zasypania osób – niezależnie od zabezpieczenia odpowiednimi środkami ochrony indywidualnej – osoby wykonujące prace powinny być opuszczane do wnętrza na pomoście lub innym urządzeniu umożliwiającym bezpieczne wykonanie pracy.
 - 4.4.17. Spółki określają wymagania dotyczące szkoleń w zakresie bezpiecznej pracy w przestrzeniach zamkniętych dla poszczególnych grup pracowników wykonujących prace, nadzorujących oraz asekurujących z uwzględnieniem charakteru pracy i występujących zagrożeń.
- 4.5. Prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych.**
- 4.5.1. Materiały niebezpieczne należy przechowywać w miejscach i opakowaniach przeznaczonych do tego celu i odpowiednio oznakowanych.
 - 4.5.2. Pomieszczenia, aparatura, środki transportu, zbiorniki i opakowania, w których są stosowane, przemieszczane lub przechowywane materiały niebezpieczne powinny być odpowiednie do właściwości tych materiałów.
 - 4.5.3. W czasie transportu, składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych należy stosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej - chroniące pracowników przed szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem tych materiałów – określone w IBWR, instrukcjach wykonywania prac lub instrukcjach stanowiskowych.
 - 4.5.4. Zbiorniki, naczynia i inne opakowania służące do przechowywania materiałów niebezpiecznych powinny być:
 - 4.5.4.1. oznakowane w sposób określony w odrębnych przepisach;
 - 4.5.4.2. wykonane z materiału niepowodującego niebezpiecznych reakcji chemicznych z ich zawartością i nieulegającego uszkodzeniu w wyniku działania znajdującego się w nich materiału niebezpiecznego;
 - 4.5.4.3. wytrzymałe i zabezpieczone przed uszkodzeniem z zewnątrz odpowiednio do warunków ich stosowania;
 - 4.5.4.4. odpowiednio szczelne i zabezpieczone przed wydostawaniem się z nich niebezpiecznej zawartości lub dostaniem się do ich wnętrza innych substancji, które w kontakcie z ich zawartością mogą stworzyć stan zagrożenia;

- 4.5.4.5. wypełnione w sposób zapewniający wolną przestrzeń odpowiednio do możliwości termicznego rozszerzania się cieczy w warunkach przechowywania, transportu i stosowania
- 4.5.5. Opróżnione pojemniki po materiałach niebezpiecznych przeznaczone do wielokrotnego użycia powinny spełniać wymagania określone w pkt. 4.5.4.
- 4.5.6. Niedopuszczalne jest przechowywanie materiałów niebezpiecznych w pojemnikach i opakowaniach służących do przechowywania produktów spożywczych.
- 4.5.7. Przy przechowywaniu ciekłego materiału niebezpiecznego w stałych zbiornikach należy:
 - 4.5.7.1. stosować odpowiednie zabezpieczenia przed rozlewaniem i rozprzestrzenianiem się zawartości zbiornika w razie jego uszkodzenia, jak np. wanny, rynny, koryta, zbiorniki rezerwowe;
 - 4.5.7.2. zapewnić urządzenie do bezpiecznego pomiaru ilości cieczy zawartej w zbiorniku;
 - 4.5.7.3. uniemożliwić dostęp osób nieupoważnionych do miejsc, w których znajdują się zbiorniki.
- 4.5.8. Zbiorniki z ciekłymi materiałami niebezpiecznymi oraz cieczami gorącymi mogą być umieszczane nad stanowiskami pracy lub przejściami wyłącznie w przypadkach wymuszonych przez proces technologiczny. W takich przypadkach należy stosować urządzenia chroniące przed oblaniami osób znajdujących się pod tymi zbiornikami.
- 4.5.9. Nad pomieszczeniami, w których znajdują się stałe zbiorniki z gazami sprężonymi, skroplonymi lub rozpuszczonymi pod ciśnieniem nie mogą być organizowane stanowiska pracy.
- 4.5.10. Pakowanie, składowanie, załadunek i transport materiałów niebezpiecznych z innymi materiałami stwarzającymi dodatkowe zagrożenie na skutek wzajemnego oddziaływania tych materiałów w przypadku uszkodzenia opakowania jest niedopuszczalne.
- 4.5.11. W magazynach i innych miejscach składowania materiałów niebezpiecznych należy zapewnić dostęp do instrukcji określających sposób składowania, pakowania, załadunku oraz transportu tych materiałów. Z instrukcjami należy zapoznać wszystkie osoby wykonujące ww. prace.
- 4.5.12. Pomieszczenia przeznaczone do składowania lub stosowania materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym lub wybuchowym oraz pomieszczenia, w których istnieje niebezpieczeństwo wydzielania się substancji sklasyfikowanych jako niebezpieczne, należy wyposażać w:
 - 4.5.12.1. urządzenia zapewniające sygnalizację o zagrożeniach;
 - 4.5.12.2. odpowiedni sprzęt i środki gaśnicze, środki neutralizujące, apteczki oraz odpowiednie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej, dostosowane do występujących zagrożeń.

- 4.5.13. Osobom wykonującym prace w pomieszczeniach, o których mowa w pkt. 4.5.12. należy zapewnić stały dostęp do środków łączności na wypadek awarii, wybuchu lub pożaru.
- 4.5.14. Spółki określają warunki, jakie powinny być spełnione przed wejściem osób do pomieszczeń, o których mowa w pkt. 4.5.12. oraz zapewniają poinformowanie wszystkich osób przebywających i wykonywujących prace w tych pomieszczeniach o występujących zagrożeniach i wymaganiach w zakresie bezpieczeństwa.
- 4.5.15. W pomieszczeniach, w których w wyniku awarii mogą wydzielać się substancje toksyczne lub bardzo toksyczne albo substancje stwarzające zagrożenie wybuchem, Spółki zapewniają systemy awaryjnej wentylacji wyciągowej, uruchamianej od wewnątrz i z zewnątrz pomieszczeń - zapewniające wymianę powietrza dostosowaną do przeznaczenia pomieszczeń, zgodnie z odrębnymi przepisami i Polskimi Normami
- 4.5.16. Prace związane z przeladunkiem materiałów niebezpiecznych należy organizować w miejscach do tego przystosowanych, przy wykorzystaniu odpowiednich do tego celu urządzeń oraz środków ochrony zbiorowej i indywidualnej chroniących przed zagrożeniami i skutkami zagrożeń, szczególnie pochodzących od elektryczności statycznej oraz występujących przy przelewaniu cieczy niebezpiecznych.
- 4.5.17. W miejscach przeladunku materiałów niebezpiecznych mogą przebywać jedynie osoby upoważnione do wykonywania tych prac.
- 4.5.18. Jeżeli procesy pracy powodują występowanie czynników rakotwórczych, biologicznych o działaniu zakaźnym i innych stwarzających niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia osób wykonujących prace - Spółki podejmują działania w kierunku zastąpienia tych procesów innymi, w których czynniki te nie występują.
- 4.5.19. Jeżeli działania, o których mowa w pkt. 4.5.18., nie są technicznie możliwe do zrealizowania, Spółki mają obowiązek w szczególności:
- 4.5.19.1. ograniczyć do minimum liczbę osób narażonych na czynniki, o których mowa w pkt. 4.5.18.;
 - 4.5.19.2. ograniczyć do minimum występowanie tych czynników w środowisku pracy;
 - 4.5.19.3. zapewnić stosowanie środków ochrony zbiorowej, a gdy narażenie nie może być zlikwidowane w inny sposób - środków ochrony indywidualnej;
 - 4.5.19.4. zapewnić stosowanie przez osoby wykonujące prace wymagań higieny, a w szczególności niedopuszczanie do spożywania posiłków, picia i palenia tytoniu w miejscach pracy;
 - 4.5.19.5. określić w IBWR, instrukcjach wykonywania prac lub instrukcjach stanowiskowych, odpowiednie zasady postępowania w razie powstania sytuacji powodujących zagrożenie dla osób wykonujących prace;
 - 4.5.19.6. zapewnić oznaczenie miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia osób wykonujących prace związanych z występowaniem czynników

rakotwórczych, poprzez umieszczenie w miejscach narażenia pracowników na te czynniki odpowiednich napisów i znaków ostrzegawczych;

- 4.5.19.7. zapewnić pomieszczenia, instalacje i urządzenia przystosowane do regularnego i skutecznego czyszczenia.
 - 4.5.20. Spółki mają obowiązek poinformować wszystkie osoby wykonujące prace o możliwości powstania nieprzewidzianych zdarzeń, podczas których mogłyby wystąpić poważne zagrożenia dla zdrowia lub życia, związane z występowaniem czynników, o których mowa w pkt. 4.5.18.
 - 4.5.21. W razie powstania zagrożeń, o których mowa w pkt. 4.5.20., do czasu ich usunięcia należy:
 - 4.5.21.1. dopuścić do pracy w warunkach zagrożeń wyłącznie osoby niezbędne do usunięcia awarii, zapewniając im odpowiednie do tych prac środki ochrony indywidualnej oraz ograniczając do minimum czas przebywania w tych warunkach;
 - 4.5.21.2. osobom niewykonyującym czynności związanych z usuwaniem awarii, zakazać wstępu do miejsc występowania zagrożenia.
 - 4.5.22. Jeżeli podczas procesów pracy występuje niebezpieczeństwo obłania osób wykonujących prace środkami żrącymi lub zapalenia odzieży na pracowniku - nie dalej niż 20 m w linii poziomej od stanowisk, na których wykonywane są te procesy, powinny być zainstalowane natryski ratunkowe (tzw. prysznice bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielne natryski (prysznice) do przemywania oczu. Natryski ratunkowe powinny, w razie potrzeby, umożliwiać ich natychmiastowe uruchomienie samoczynne lub w inny sposób - z uwzględnieniem ograniczonej sprawności osób z nich korzystających. Natryski powinny być zasilane wodą nieogrzewaną i działać niezawodnie bez względu na warunki atmosferyczne.
- 4.6. Prace ziemne.**
- 4.6.1. Na etapie planowania prac ziemnych należy zidentyfikować zagrożenia związane z ich wykonywaniem.
 - 4.6.2. Prace ziemne należy planować i prowadzić na podstawie dostępnych projektów, dokumentacji powykonawczej, dokumentacji geodezyjnej lub po wykonaniu próbnym wykopów określających położenie instalacji i urządzeń podziemnych, a także wszelkiej infrastruktury, która może znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.
 - 4.6.3. Prace ziemne należy prowadzić w oparciu o IBWR, instrukcję wykonywania prac lub instrukcję stanowiskową, określającą metodykę i bezpieczne sposoby ich realizacji.
 - 4.6.4. Rozpoczęcie prac ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie instalacji i sieci ciepłowniczych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, gazowych lub wodno-kanalizacyjnych należy poprzedzić określeniem bezpiecznych odległości, w jakich mogą być one realizowane oraz sposobów i metod bezpiecznego ich wykonania.

- 4.6.5. W przypadku zidentyfikowania w miejscu planowanych prac ziemnych instalacji i sieci, o których mowa w pkt. 4.6.4. należy uzgodnić warunki prowadzenia prac z ich właścicielem lub administratorem.
- 4.6.6. Wykopy klasyfikuje się ze względu na ich czas trwania, kształt i wymiary, głębokość oraz sposób wykonywania (urabiania gruntu). Ma to kluczowy wpływ na zabezpieczenie wykopów oraz zaplanowanie właściwej organizacji pracy podczas ich wykonywania.
- 4.6.6.1. Ze względu na czas trwania, wykopy dzieli się na:
- 1) tymczasowe (wykopy o przewidywanym okresie użytkowania nie dłuższym niż 1 rok);
 - 2) trwałe (wykopy o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż 1 rok).
- 4.6.6.2. Ze względu na kształt i wymiary, wykopy dzieli się na:
- 1) szerokoprzestrzenne - o szerokości dna większej niż 1,5 m i nieograniczonej długości;
 - 2) wąsko-przestrzenne - o szerokości dna do 1,5 m i nieograniczonej długości;
 - 3) jamiste - o szerokości i długości dna do 1,5 m lub średnicy do 1,5 m.
- 4.6.6.3. Ze względu na głębokość, wykopy dzieli się na:
- 1) na płytkie (o głębokości mniejszej lub równej 1 m),
 - 2) średnio-głębokie (o głębokości nie większej niż 3 m)
 - 3) głębokie (o głębokości większej niż 3 m).
- 4.6.6.4. Ze względu na sposób wykonywania, wykopy dzieli się na:
- 1) ręcznie urabiane – np. za pomocą: łopaty, szpadla, kilofa, klinów stalowych, młotów wibracyjnych, ubijaków, młotów pneumatycznych; pneumatycznych;
 - 2) mechanicznie urabiane – np. przy użyciu koparek, spycharek, zgarniarek, równiarek, ładowarek, świdrów.
- 4.6.7. Organizacja robót ziemnych polega na odpowiednim dobraniu maszyn, sprzętu i narzędzi do ich wykonania i takim zsynchronizowaniu ich pracy, aby była bezpieczna, a wszystkie maszyny wykorzystane. Należy dobierać odpowiednie urządzenia do przewidywanych zadań. Z tego powodu wymaga się odpowiedniej wiedzy i doświadczenia od osób organizujących oraz wykonujących pracę.
- 4.6.8. Prawidłowa organizacja pracy przy robotach ziemnych, w szczególności: wygrodzenie strefy niebezpiecznej, sprawdzenie i dobór właściwych maszyn, sprzętu, i narzędzi, odpowiednie zabezpieczenia ścian oraz zapewnienie bezpiecznych zejść do wykopu, instruowanie osób wykonujących prace o bezpiecznych metodach pracy i egzekwowanie przestrzegania przepisów i zasad BHP należą do podstawowych obowiązków osoby kierującej pracami Zespołu.
- 4.6.9. Osoby wykonujące prace ziemne powinny stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej adekwatnie do występujących zagrożeń.

- 4.6.10. Osoba kierująca Zespołem ma obowiązek każdorazowego sprawdzenia stanu skarp, obudowy wykopu oraz zejść do wykopu przed rozpoczęciem prac.
- 4.6.11. W razie odkrycia w czasie wykonywania robót ziemnych niewypałów, niewybuchów lub innych przedmiotów trudnych do identyfikacji osoba kierująca Zespołem niezwłocznie przerywa prace, wyprowadza osoby wykonujące prace ziemne ze strefy zagrożenia, zapewniając wygradzenie i oznakowanie miejsca niebezpiecznego.
- 4.6.12. O znalezieniu niewypałów, niewybuchów lub innych przedmiotów trudnych do identyfikacji osoba kierująca Zespołem niezwłocznie powiadamia Policję (numer CPR - 112), osobę zlecającą pracę oraz właściwy urząd gminy lub miasta.
- 4.6.13. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy szczelnie ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.
- 4.6.14. Wszystkie wykopy należy zabezpieczać barierami ochronnymi o wysokości 1,1m, ustawionymi w odległości nie mniejszej niż 1 m od krawędzi wykopu.
- 4.6.15. W przypadku uzasadnionych względami bezpieczeństwa, niezależnie od ustawionych balustrad, wykopy należy szczelnie zakryć, w sposób uniemożliwiający wpadnięcie do nich osób.
- 4.6.16. W przypadku przykrycia wykopu, zamiast balustrad, o których mowa w pkt. 4.6.14. teren robót można oznaczyć za pomocą balustrad z lin lub taśm z tworzyw sztucznych, umieszczonych wzdłuż wykopu na wysokości 1,1m i w odległości 1,0m od krawędzi wykopu.
- 4.6.17. Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0m w gruntach zwartych, w przypadku, gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.
- 4.6.18. Ściany wykopów głębszych niż 1,0m należy skutecznie zabezpieczać poprzez stosowanie obudowy.
- 4.6.19. Ściany wykopów szerokoprzestrzennych należy zabezpieczać poprzez skarpowanie, przy czym nachylenie skarp zależy od głębokości wykopu oraz kategorii gruntu. Nachylenie skarpy zmienia się w zależności od rodzaju gruntu, który ją tworzy oraz głębokości wykopu.
- 4.6.20. Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:
 - 4.6.20.1. w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy;
 - 4.6.20.2. w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.
 - 4.6.20.3. Ruch środków transportu oraz maszyn w pobliżu wykopu może odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
- 4.6.21. Przy wykonywaniu prac ziemnych sprzętem zmechanizowanym należy wyznaczyć strefę niebezpieczną i odpowiednio ją oznaczyć.

- 4.6.22. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu, a koparką, nawet w czasie jej postoju, jest zabronione.
 - 4.6.23. Włączanie mechanizmu obrotowego koparki przed zakończeniem napełniania łyżki gruntem – jest zabronione.
 - 4.6.24. W czasie wykonywania robót ziemnych nie należy dopuszczać do tworzenia się nawisów gruntu.
 - 4.6.25. Zabrania się podkopywania i pozostawiania podkopanych krawężników betonowych, dużych kamieni, drzew, i innych obiektów, które należy usunąć poza wykop.
 - 4.6.26. Po zakończeniu wykonywania prac ziemnych teren należy uporządkować i przywrócić do stanu pierwotnego na warunkach uzgodnionych z właścicielem lub zarządcą nieruchomości.
- 4.7. Prace pożarowo niebezpieczne**
- 4.7.1. Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu, pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej opisanych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obiektu, a także dodatkowych wymagań obowiązujących przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac określonych przez osobę wystawiającą Zezwolenie.
 - 4.7.2. Osoba wystawiająca Zezwolenie w uzgodnieniu w konsultacji z osobą planującą prace oraz osobą, która będzie kierowała pracami określa szczegółowe wymagania w zakresie zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych zgodnie z poniższymi zasadami:
 - 4.7.2.1. ocena zagrożenia pożarowego w miejscu planowanych prac,
 - 4.7.2.2. ustalenie rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
 - 4.7.2.3. wskazanie osób odpowiedzialnych za zabezpieczenie miejsca pracy, za ich przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.
 - 4.7.3. Spółki w wewnętrznych regulacjach mogą bardziej szczegółowo sformułować mechanizmy przygotowania Zezwolenia na wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych z zachowaniem kryteriów opisanych w pkt. 4.7.2.
 - 4.7.4. Osoba wystawiająca Zezwolenie określa ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego jaka powinna znaleźć się w miejscu prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych w celu szybkiej likwidacji wszystkich źródeł pożaru.
 - 4.7.5. Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych, w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się części w miejscu prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany odłączony od źródeł zasilania i należy go zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych. Szczegółowe działania w tym zakresie należy określić w Zezwoleniu.
 - 4.7.6. Prace pożarowo niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany

do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

- 4.7.7. Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
- 4.7.8. Zasady przygotowania miejsca pracy, w którym zaplanowano prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych:
- 4.7.8.1. oczyszczenie pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń;
 - 4.7.8.2. odsunięcie na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych;
 - 4.7.8.3. zabezpieczenie przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi. itp.;
 - 4.7.8.4. sprawdzenie, czy w sąsiednich pomieszczeniach lub na sąsiednich stanowiskach pracy znajdują się materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego, bądź rozprysków spawalniczych;
 - 4.7.8.5. uszczelnienie materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca pracy;
 - 4.7.8.6. zabezpieczenie przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych oraz instalacyjnych z palną izolacją, jeżeli znajdują się w strefie prowadzenia prac;
 - 4.7.8.7. sprawdzenie, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych lub wybuchowych;
 - 4.7.8.8. przygotowanie w miejscu planowanej pracy środków określonych w Zezwoleniu m.in. napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki (np. drutu spawalniczego, elektrod, itp.), materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia prac, niezbędnego sprzętu pomiarowego (np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych), podręcznego sprzętu gaśniczego;
 - 4.7.8.9. sprawdzenie właściwej drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych prowadzących z miejsca pracy na zewnątrz obiektu lub do innej strefy bezpiecznej.
- 4.7.9. Obowiązki osoby kierującej Zespołem wykonującym prace pożarowo niebezpieczne:
- 4.7.9.1. sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania lub rozprzestrzenienia pożaru;
 - 4.7.9.2. sprawdzenie i potwierdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac pożarowo niebezpiecznych;

- 4.7.9.3. ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych oraz pozostałych warunków określonych w Zezwoleniu;
- 4.7.9.4. znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub wybuchu;
- 4.7.9.5. poinstruowanie Zespołu o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac;
- 4.7.9.6. niezwłoczne przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłoszenie tego faktu osobie wystawiającej Zezwolenie;
- 4.7.9.7. dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy miejsca pracy oraz jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac nie zainicjowano pożaru.

4.8. Prace w przestrzeniach zagrożonych wybuchem

- 4.8.1. W celu zapobiegania wybuchom i zapewnienia ochrony przed ich skutkami, Spółki Grupy stosują odpowiednie do rodzaju prowadzonej działalności, techniczne lub organizacyjne środki ochronne.
- 4.8.2. Środki ochronne zapobiegające wybuchom i zapewniające ochronę przed ich skutkami należy stosować w następującej kolejności:
 - 4.8.2.1. zapobieganie tworzeniu się atmosfery wybuchowej;
 - 4.8.2.2. zapobieganie wystąpieniu zapłonu atmosfery wybuchowej;
 - 4.8.2.3. ograniczenie szkodliwego efektu wybuchu, w celu zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób wykonujących prace.
- 4.8.3. Spółki Grupy w ustalonym przez siebie terminie, określonym w dokumencie zabezpieczenia przed wybuchem, zapewniają systematyczny przegląd stosowanych środków ochronnych.
- 4.8.4. Spółki Grupy dokonują kompleksowej oceny ryzyka związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej uwzględniającej:
 - 4.8.4.1. prawdopodobieństwo i czas występowania atmosfery wybuchowej;
 - 4.8.4.2. prawdopodobieństwo wystąpienia oraz uaktywnienia się źródeł zapłonu, w tym wyładowań elektrostatycznych;
 - 4.8.4.3. eksploatowane przez pracodawcę instalacje, używane substancje i mieszaniny, zachodzące procesy i ich wzajemne oddziaływania;
 - 4.8.4.4. rozmiary przewidywanych skutków wybuchu.
- 4.8.5. Ocena ryzyka obejmuje również miejsca pracy, które są albo mogą być połączone poprzez otwory z innymi miejscami, gdzie może wystąpić atmosfera wybuchowa.
- 4.8.6. Przestrzenie zagrożone wybuchem dzieli się na strefy, klasyfikując je na podstawie prawdopodobieństwa i czasu występowania atmosfery wybuchowej:
 - 4.8.6.1. strefa 0 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł, występuje stale, często lub przez długie okresy;

- 4.8.6.2. strefa 1 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł, może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania;
 - 4.8.6.3. strefa 2 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł, nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia, utrzymuje się przez krótki okres;
 - 4.8.6.4. strefa 20 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu występuje stale, często lub przez długie okresy;
 - 4.8.6.5. strefa 21 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania;
 - 4.8.6.6. strefa 22 - przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia, utrzymuje się przez krótki okres.
- 4.8.7. Przy dzieleniu przestrzeni zagrożonych wybuchem, należy uwzględniać warstwy, osady pyłu i nagromadzony pył, jako źródła mogące potencjalnie wytwarzać atmosferę wybuchową.
- 4.8.8. W przypadku planowania prac w strefie zagrożenia wybuchem, przed udostępnieniem miejsca pracy, należy sporządzić i zapewnić dokument zabezpieczenia przed wybuchem, na podstawie oceny ryzyka, o której mowa w pkt. 4.8.4.
- 4.8.9. Dokument zabezpieczenia przed wybuchem powinien zawierać w szczególności:
- 4.8.9.1. opis środków ochronnych, które zostaną podjęte w celu spełnienia wymagań określonych przepisach oraz ograniczenia szkodliwych skutków wybuchu;
 - 4.8.9.2. wykaz przestrzeni zagrożonych wybuchem wraz z ich klasyfikacją na strefy;
 - 4.8.9.3. oświadczenie Spółki, potwierdzające, że:
 - 1) miejsca pracy, urządzenia, a także urządzenia ostrzegawcze są zaprojektowane, używane i konserwowane w sposób zapewniający bezpieczne i właściwe ich funkcjonowanie,
 - 2) urządzenia spełniają wymagania przewidziane w przepisach dotyczących minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy,
 - 3) została dokonana ocena ryzyka związanego z możliwością wystąpienia atmosfery wybuchowej;
 - 4.8.9.4. terminy dokonywania przeglądu stosowanych środków ochronnych.
 - 4.8.9.5. określenie, dla wszystkich osób wykonujących pracę na rzecz różnych pracodawców w tym samym miejscu pracy:

- 1) środków ochronnych
 - 2) zasad koordynacji stosowania tych środków przez pracodawcę odpowiedzialnego za miejsce pracy,
 - 3) celu koordynacji oraz metod i procedur jej wprowadzania.
- 4.8.10. Wszystkie osoby przewidziane do wykonywania pracy w miejscach, w których istnieje możliwość wystąpienia atmosfery wybuchowej, należy przeszkolić z zakresu zasad ochrony przed wybuchem.
- 4.8.11. Prace w przestrzeniach zagrożonych wybuchem realizowane są na podstawie pisemnej instrukcji wykonywania prac oraz Zezwolenia.
- 4.8.12. Palne gazy, pary, mgły lub pyły, które mogą spowodować zagrożenie wybuchem i zostały uwolnione lub wyemitowane zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie, powinny być odpowiednio kierowane lub usuwane w bezpieczne miejsca, a jeżeli jest to niewykonalne, bezpiecznie gromadzone lub zabezpieczane w inny właściwy sposób.
- 4.8.13. Jeżeli atmosfera wybuchowa zawiera różne rodzaje palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, stosuje się środki ochronne odpowiadające największemu potencjalnemu zagrożeniu.
- 4.8.14. Zapobieganie zagrożeniu zapłonem, powinno także uwzględniać ładunki elektrostatyczne przenoszone lub wytwarzane przez osoby pracujące lub środowisko pracy. Tam, gdzie atmosfera wybuchowa może pojawić się w ilościach zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu, na podstawie przeprowadzonej oceny ryzyka, należy zapewnić osobom wykonującym prace odpowiednie ubiory, które nie będą przyczyniać się do powstania wyładowań elektrostatycznych mogących wywołać zapłon atmosfery wybuchowej.
- 4.8.15. Instalacji, urządzeń, systemów ochronnych i elementów łączących, w szczególności kabli, przewodów, rur, używa się jedynie wtedy, kiedy w dokumencie zabezpieczenia przed wybuchem określono, że mogą być one bezpiecznie używane w atmosferze wybuchowej.
- 4.8.16. Wymóg określony w pkt. 4.8.15. stosuje się do urządzeń oraz elementów łączących, które nie są uważane za urządzenia lub systemy ochronne w rozumieniu przepisów dotyczących zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem, jeżeli włączenie ich do instalacji może spowodować zagrożenie zapłonem. Spółki Grupy podejmują wszelkie niezbędne środki, aby przeciwdziałać błędnym połączeniom elementów łączących.
- 4.8.17. Stosownie do wymagań określonych w dokumencie zabezpieczenia przed wybuchem, Spółki Grupy zapewniają warunki ewakuacji, które w sytuacji pojawienia się zagrożenia wybuchem umożliwią wszystkim osobom znajdującym się w przestrzeni zagrożonej wybuchem szybkie i bezpieczne jej opuszczenie.
- 4.8.18. W przypadku gdy miejsce pracy, w którym może wystąpić atmosfera wybuchowa, ma być udostępnione osobom pracującym po raz pierwszy, weryfikuje się jego ogólne bezpieczeństwo w zakresie zabezpieczenia przed wybuchem.

Przed udostępnieniem miejsca pracy należy sprawdzić, czy zostały spełnione wszystkie warunki niezbędne do zapewnienia takiego zabezpieczenia. Dla ważności przeprowadzonej weryfikacji wszystkie warunki niezbędne do zapewnienia ochrony przeciwwybuchowej zweryfikowanego miejsca muszą pozostać niezmienione.

4.8.19. Weryfikacji, o której mowa w pkt 4.8.18. dokonują wskazane przez Spółkę Grupy osoby, które posiadają specjalistyczne doświadczenie lub kwalifikacje zawodowe w zakresie zabezpieczenia przed wybuchem potwierdzone odpowiednim szkoleniem lub uprawnieniami uzyskanymi na podstawie odrębnych przepisów.

4.8.20. W miejscach zagrożenia wybuchem, w których ocena ryzyka, o której mowa w pkt 4.8.4 wykaże to za niezbędne:

4.8.20.1. urządzenia i systemy ochronne, których uszkodzenie zasilania może spowodować wystąpienie dodatkowych zagrożeń, powinny mieć zapewnioną możliwość bezpiecznego działania, niezależnie od pozostałych elementów instalacji;

4.8.20.2. włączone do procesów automatycznych urządzenia i systemy ochronne wykazujące odchylenia od normalnych warunków działania powinny mieć możliwość ich ręcznego odłączenia przez uprawnione osoby, z zastrzeżeniem, że nie będzie to negatywnie wpływać na warunki bezpieczeństwa;

4.8.20.3. w przypadku uruchamiania systemu wyłączenia awaryjnego zakumulowane energie powinny zostać możliwie szybko i bezpiecznie rozproszone lub odizolowane w taki sposób, aby przestały stanowić źródła zagrożenia.

4.8.21. Jeżeli dokument zabezpieczenia przed wybuchem, sporządzony na podstawie oceny ryzyka, o której mowa w pkt. 4.8.4, nie stanowi inaczej, urządzenia i systemy ochronne dla wszystkich przestrzeni, w których istnieje możliwość wystąpienia atmosfery wybuchowej, są wybierane spośród kategorii oznaczonych jako "kategoria 1", "kategoria 2" lub "kategoria 3", określonych w przepisach dotyczących zasadniczych wymagań dla systemów i urządzeń przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

4.8.22. W zależności od rodzajów palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, występujących w strefach wymienionych w pkt. 4.8.6., stosuje się następujące kategorie urządzeń:

4.8.22.1. w strefie 0 lub 20 - urządzenia kategorii 1;

4.8.22.2. w strefie 1 lub 21 - urządzenia kategorii 1 lub 2;

4.8.22.3. w strefie 2 lub 22 - urządzenia kategorii 1, 2 lub 3.

4.9. Prace przy czynnych pasach drogowych

4.9.1. Prace prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie dróg kołowych generują wysoki poziom zagrożenia dla osób, które je wykonują, oraz dla postronnych uczestników ruchu. W przypadku gdy osoba planująca prace zidentyfikuje konieczność

wykonywania prac w bezpośrednim sąsiedztwie drogi, powinna w uzgodnieniu z osobą upoważnioną do wystawienia Zezwolenia określić szczegółowe wymagania niezbędne do właściwego zabezpieczenia i oznakowania miejsca prac realizowanych przy czynnym pasie drogowym.

4.9.2. Dla wszystkich prac planowanych przy czynnym pasie drogowym, należy zapewnić opracowanie i zatwierdzenie indywidualnego projektu tymczasowej organizacji ruchu, który dokładnie i szczegółowo przedstawia rodzaje, miejsca i sposoby umieszczania oraz działania:

- 4.9.2.1. pionowych i poziomych znaków drogowych,
- 4.9.2.2. sygnalizacji świetlnej,
- 4.9.2.3. sygnalizacji dźwiękowej,
- 4.9.2.4. urządzeń bezpieczeństwa ruchu,
- 4.9.2.5. znaków świetlnych,
- 4.9.2.6. znaków o zmiennej treści i innych zmiennych elementów.

4.9.3.1. Zatwierdzony projekt tymczasowej organizacji ruchu ma umożliwić organowi zarządzającemu ruchem potwierdzenie lokalizacji znaków drogowych, urządzeń sygnalizacyjnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w związku z planowanymi pracami.

4.9.4. W przypadku planowania prac wymagających zajęcia pasa ruchu wymagane jest zezwolenie zarządcy drogi w drodze decyzji administracyjnej.

4.9.5. Podmiot zamierzający dokonać czasowego zajęcia pasa drogowego (Spółka lub Wykonawca na zlecenie Spółki) przed planowanym zajęciem pasa składa wniosek do zarządcy drogi o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

4.9.6. Szczegółowy tryb i zasady wydawania zezwoleń reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 roku w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego.

4.9.7. Prace wymagające zajęcia pasa drogowego można rozpocząć w oparciu o decyzję zarządcy drogi oraz po podpisaniu protokołu przekazania pasa drogowego.

4.9.8. Prace uznaje się za zakończone po zgłoszeniu zarządcy drogi zakończenia robót i podpisaniu przez obydwie strony protokołu przyjęcia przez zarządcę drogi pasa drogowego.

4.9.9. Znaki drogowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu wykorzystane do zabezpieczenia i oznakowania miejsc prowadzenia prac przy czynnych pasach dróg powinny być dobrze widoczne w dzień i w nocy oraz utrzymane w należyтым stanie przez cały okres trwania prac.

4.9.10. Jeżeli prace realizowane są z zajęciem pasa ruchu lub zamknięciem drogi dopuszcza się ustawianie znaków pionowych bezpośrednio na jezdni.

4.9.11. Elementami służącymi do optycznego wygradzania prac realizowanych przy czynnym pasie drogowym są pachołki drogowe, które mogą być stosowane do:

- 4.9.11.1. wyznaczania skosów i torów jazdy pojazdów,
- 4.9.11.2. prowadzenia robót krótkotrwałych lub szybko postępujących,
- 4.9.11.3. awaryjnego, doraźnego oznakowywania miejsc niebezpiecznych,

- 4.9.11.4. wygradzania wzdłuż jezdni powierzchni wyłączonych z ruchu.
 - 4.9.12. Pacholki drogowe powinny być w kolorze czerwonym lub pomarańczowym. Jeżeli przewiduje się wykorzystywanie pachółków drogowych również po zmierzchu, wówczas powinny posiadać białe pasy wykonane z materiałów odblaskowych, a pierwszy i ostatni pacholek ustawiony w szeregu należy wyposażać w światło ostrzegawcze.
 - 4.9.13. Osoby wykonujące prace przy czynnych pasach drogowych są zobowiązane do stosowania helmu ochronnego z paskiem podbródkowym, odzieży ochronnej wyposażonej w elementy odblaskowe w drugiej klasie widzialności, a także obuwia ochronnego.
 - 4.9.14. W przypadku konieczności zapewnienia ręcznego kierowania ruchem należy zapewnić osoby posiadające stosowane uprawnienia i wyposażone w hełm ochronny z paskiem podbródkowym, ubranie ochronne, obuwie ochronne, tarczę do kierowania ruchem (tzw. lizak), narzutkę ostrzegawczą o barwie fluorescencyjnej pomarańczowoczerwonej, z żółtymi pasami z materiału odblaskowego co najmniej klasy drugiej klasy widzialności z nadrukiem koloru czarnego lub granatowego na plecach i z przodu o treści: „KIEROWANIE RUCHEM”.
 - 4.9.15. Spółki w swoich wewnętrznych regulacjach określają szczegółowe zasady organizacji prac przy czynnych pasach dróg, w tym zasady bezpiecznego wykonywania prac awaryjnych, których charakter uniemożliwia zastosowanie trybu przewidzianego dla prac planowanych.
- 4.10. Prace przy urządzeniach energetycznych**
- 4.10.1. Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych prowadzi się zgodnie z instrukcją eksploatacji urządzenia energetycznego lub grup urządzeń energetycznych.
 - 4.10.2. Prace eksploatacyjne, o których mowa w pkt. 4.9.1. wykonują osoby upoważnione.
 - 4.10.3. Spółka może upoważnić osobę do wykonywania w jej imieniu określonych czynności lub prac eksploatacyjnych.
 - 4.10.4. Spółki realizujące prace przy urządzeniach energetycznych lub zlecające tego typu prace Wykonawcom działają w oparciu o zasady określone w opracowanej i zatwierdzonej Instrukcji organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych (IOBP).
 - 4.10.5. IOBP określa wymagania bezpieczeństwa w zakresie organizacji oraz wykonywania prac przy czynnych urządzeniach energetycznych oraz w ich pobliżu będących własnością Spółki.
 - 4.10.6. IOBP określa w szczególności następujące wymagania:
 - 4.10.6.1. wskazanie pracodawcy lub pracodawców wraz z zakresem ich odpowiedzialności;
 - 4.10.6.2. określenie funkcji;

- a) poleceniodawcy wraz z wymaganym zakresem jego kwalifikacji oraz zakresem upoważnienia do wydawania poleceń pisemnych,
 - b) koordynującego wraz z wymaganym zakresem jego kwalifikacji i obowiązków,
 - c) dopuszczającego wraz z wymaganym zakresem jego kwalifikacji i obowiązków,
 - d) kierującego zespołem wraz z wymaganym zakresem jego kwalifikacji i obowiązków;
- 4.10.6.3. określenie zasad:
- a) wyznaczania koordynatora w rozumieniu art. 208 Ustawy Kodeks pracy wraz ze wskazaniem wymaganych kwalifikacji, jakie posiada,
 - b) rejestrowania, wydawania, przekazywania, obiegu i przechowywania poleceń pisemnych,
 - c) łączenia funkcji przy wykonywaniu prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych,
 - d) ewidencjonowania i okresowych badań sprzętu ochronnego elektroizolacyjnego i wskazującego obecność napięcia,
 - e) rejestrowania czynności i wymagań organizacji prac eksploatacyjnych na polecenie pisemne,
- 4.10.6.4. określenie wykazu prac pomocniczych przy urządzeniach energetycznych, które mogą być wykonywane przez osoby niebędące osobami uprawnionymi;
- 4.10.6.5. określenie zasad organizacji i nadzoru prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych wykonywanych przez osoby niebędące osobami uprawnionymi;
- 4.10.6.6. określenie warunków i nadzoru bezpiecznego prowadzenia prac przy urządzeniach energetycznych wymagających użycia sprzętu zmechanizowanego;
- 4.10.6.7. określenie zasad organizacji oraz narzędzi i środków ochronnych, które stosuje się podczas prowadzenia prac pod napięciem, jeżeli prowadzenie takich prac jest przewidziane;
- 4.10.6.8. określenie zasad organizacji wykonywania prac na dwóch poziomach równocześnie, jeżeli prowadzenie takich prac jest przewidziane;
- 4.10.6.9. określenie wzoru polecenia pisemnego, jego drogi obiegu w organizacji oraz rodzaju zmian, jakie mogą być wprowadzone w poleceniu pisemnym wykonania prac eksploatacyjnych i trybu ich wprowadzenia.
- 4.10.7. Prace szczególnie niebezpieczne wykonywane przy urządzeniach energetycznych, realizowane na podstawie polecenia pisemnego, nie wymagają wystawienia Zezwolenia.

- 4.10.8. Pisemne polecenie na wykonanie prac niebezpiecznych przy urządzeniach energetycznych powinno zawierać dodatkowe informacje dotyczące warunków i środków ochronnych wynikających z zagrożeń występujących w miejscu planowanych prac.

Energa

GRUPA ORLEN

ZASADY ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM PROWADZENIA POJAZDÓW

WŁAŚCICIEL REGULACJI	NR WYDANIA	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE
Służba BHP Energa SA	I	1 listopada 2022 roku

Spis treści

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA	3
2. DEFINICJE	3
3. ZASADY OGÓLNE.....	4
4. OPIS POSTĘPOWANIA	5

1. CEL WPROWADZENIA REGULACJI I ZAKRES STOSOWANIA

- 1.1. Celem wprowadzenia regulacji jest wprowadzenie ujednoczonych zasad nadzoru nad bezpiecznym użytkowaniem Pojazdów w Spółkach Grupy Energa.
- 1.2. Niniejsze Zasady mają zastosowanie dla Spółek Grupy Energa, ich Pracowników oraz pracowników Wykonawców, w przypadkach gdy ich Pojazdy poruszają się po terenie należącym do Spółek Grupy Energa.
- 1.3. Zasady swoim zakresem obejmują następujące Pojazdy:
 - 1.3.1. Samochody osobowe
 - 1.3.2. Inne Pojazdy i maszyny poruszające się po terenach zakładów pracy Spółek Grupy Energa.
- 1.4. Zakres objęty niniejszą regulacją dotyczy:
 - 1.4.1. Pojazdów będących własnością Spółki Grupy Energa oraz Pojazdów leasingowanych, dzierżawionych lub wypożyczonych przez Spółki Grupy Energa w przypadku poruszania się tymi Pojazdami po terenie zakładu pracy oraz poza nim.
 - 1.4.2. Pojazdów będących własnością, leasingowych, dzierżawionych lub wypożyczonych przez Wykonawców w przypadku ich poruszania się po terenie zakładu należącym do Spółek Grupy Energa.

2. DEFINICJE

Kadra kierownicza	osoby zatrudnione w Spółkach Grupy na stanowisku, którego funkcją jest kierowanie pracą podporządkowanej komórki organizacyjnej, sprawowanie nadzoru nad realizacją powierzonych tej komórce zadań oraz ponoszenie odpowiedzialności wobec pracodawcy za ich prawidłową realizację.
Pojazd	środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszyna lub urządzenie do tego przystosowane.
Pracownik	osoba zatrudniona w Spółce Grupy Energa lub jednostce organizacyjnej działającej na prawach pracodawcy, na podstawie stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawnej, a także stażysta lub osoba odbywająca praktykę zawodową.
Pracownik floty	Pracownik zatrudniony w komórce organizacyjnej, której zadaniem jest realizacja czynności mających na celu zapewnienie właściwej eksploatacji Pojazdów.
Spółka Grupy / Spółka	Spółka Grupy Energa.
Szkolenie jazdy defensywnej	nadrzędnym celem szkolenia jazdy defensywnej jest podniesienie wiedzy, świadomości i umiejętności interpretacji zależności w

		ruchu drogowym, w celu zapobiegania wystąpienia zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków
Szkolenie bezpiecznej jazdy		nadrzędnym celem szkolenia jazdy bezpiecznej jest podniesienie wiedzy i umiejętności kierowców w obszarze techniki jazdy w celu zapobiegania wystąpienia zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków.
Teren zakładu pracy		rozumie się przez to przestrzeń wraz z obiektami budowlanymi, będącą w dyspozycji Spółki, w której pracodawca organizuje miejsca pracy.
Wykonawca		podmiot zewnętrzny realizujący prace na rzecz Spółki Grupy Energa, niewchodzący w skład Grupy Energa, w oparciu o porozumienie lub umowę.
Wypadek przy pracy		zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe		niebezpieczne zdarzenie związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia.

3. ZASADY OGÓLNE

- 3.1. W Zasadach sformułowano ramowe wytyczne, które na poziomie wewnętrznych regulacji poszczególnych Spółek Grupy Energa, powinny zostać rozwinięte i doszczegółowione z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania danej Spółki oraz zagrożeń związanych z prowadzeniem przez Pracowników Pojazdów.
- 3.2. Niniejsze Zasady określają wymagania w zakresie:
 - 3.2.1. Zarządzania prowadzeniem Pojazdów,
 - 3.2.2. Szkolenia Pracowników kierujących Pojazdami,
 - 3.2.3. Użytkowania Pojazdów samochodowych,
 - 3.2.4. Planowania podróży służbowych,
 - 3.2.5. Poruszania się po terenie zakładu pracy,
 - 3.2.6. Wyposażenia Pojazdów samochodowych,
 - 3.2.7. Zgłaszania zdarzeń z udziałem Pojazdów,
 - 3.2.8. Promowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. Zarządzanie prowadzeniem Pojazdów

4.1.1. Spółki Grupy wyznaczają i powołują Pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie eksploatowaną flotą Pojazdów. Powyższa funkcja może być realizowana przez Pracowników Spółki lub powierzona innym podmiotom.

4.1.2. Spółki Grupy zapewniają właściwe zasoby do realizacji:

4.1.2.1. Nadzoru nad właściwym stanem technicznym Pojazdów, sprawnością ich działania oraz wyposażeniem umożliwiającym ich bezpieczną eksploatację.

4.1.2.2. Koordynacji działań podnoszących kompetencje Pracowników w zakresie jazdy bezpiecznej oraz defensywnej, a także budowanie kultury bezpieczeństwa.

4.1.3. Wyklucza się użytkowania przez Pracowników w trakcie działalności operacyjnej Spółek motocykli, motorowerów oraz czterokołowców.

4.2. Szkolenia Pracowników kierujących Pojazdami

4.2.1. Spółki Grupy Energa informują wszystkich Pracowników, którym powierzane są obowiązki kierowania Pojazdami w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, o zagrożeniach związanych z tą czynnością oraz zasadach ochrony przed nimi. Zagrożenia wynikające z kierowania Pojazdami są ujęte w ocenie ryzyka zawodowego, z którą zapoznawani są Pracownicy.

4.2.2. Spółki Grupy Energa uwzględniają w planach szkoleniowych potrzebę szkoleń dla Pracowników kierujących Pojazdami, z uwzględnieniem specyfiki swojego funkcjonowania oraz poziomu zagrożeń związanych z poruszaniem Pojazdami się po terenie zakładu pracy oraz drogach publicznych (w szczególności opierając się na informacjach o wypadkach komunikacyjnych w Spółce).

4.2.3. Plany szkoleniowe w powyższym zakresie w Spółce uzgadniane są z wyznaczonym Pracownikiem floty oraz Służbą BHP.

4.2.4. Programy szkoleń Pracowników kierujących Pojazdami powinny uwzględniać w pierwszej kolejności rozwój kompetencji w obszarze przeciwdziałania powstawania zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków przy pracy.

4.2.5. Pracownicy, którym powierzono obowiązki kierowania Pojazdami w trakcie wykonywania obowiązków służbowych powinni odbywać szkolenia z zakresu bezpiecznej jazdy oraz defensywnej jazdy, zgodnie z kryteriami określonymi przez poszczególne Spółki.

4.2.6. Zaleca się, aby Pracownicy kierujący Pojazdami, którzy w trakcie roku kalendarzowego byli sprawcami dwóch i więcej kolizji lub wypadków, byli obligatoryjnie kierowani przez Spółkę na szkolenia z zakresu jazdy bezpiecznej oraz jazdy defensywnej.

4.2.7. Zalecane są również dodatkowe szkolenia z zakresu jazdy bezpiecznej oraz jazdy defensywnej dla Pracowników kierujących Pojazdami, którzy w trakcie roku kalendarzowego uczestniczyli w kolizji lub wypadku (na ich wnioski).

4.3. Użytkowanie Pojazdów samochodowych

- 4.3.1. Podczas kierowania Pojazdem obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania z telefonów komórkowych bez urządzeń głośnomówiących lub zestawów słuchawkowych, zakaz czytania i pisania wiadomości tekstowych oraz używania innych urządzeń, nie będących wyposażeniem Pojazdu a powodujących konieczność ograniczenia uwagi związanej z prowadzeniem Pojazdu.
- 4.3.2. Pracownik kierujący Pojazdem ma obowiązek używania świateł mijania lub świateł do jazdy diennej podczas jazdy w warunkach normalnej przejrzystości powietrza.
- 4.3.3. Pracownik kierujący Pojazdem jest odpowiedzialny za nadzór nad bezpieczeństwem pasażerów oraz zapewnienie właściwego zabezpieczenia i rozłożenia ładunku.
- 4.3.4. Pracownik, któremu powierzono kierowanie Pojazdem odpowiada za sprawdzenie Pojazdu pod względem sprawności. Jeżeli pojawią się jakiegokolwiek podstawy pozwalające stwierdzić, że stan techniczny Pojazdu nie jest właściwy, należy ten fakt zgłosić niezwłocznie Pracownikowi floty i nie przystępować do kierowania tym Pojazdem.
- 4.3.5. Pracownicy kierujący Pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5t powinni unikać cofania, szczególnie na terenach należących do Spółki lub innych, gdy może to powodować zakłócenie ruchu lokalnego. W przypadku konieczności wykonywania takiego manewru, należy zapewnić sobie pomoc innej osoby.
- 4.3.6. Manewrowanie parkingowe powinno odbywać się przy minimalnej prędkości. Pracownicy kierujący Pojazdami powinni zawsze parkować tyłem w celu łatwiejszego rozpoczęcia jazdy, lepszej obserwacji otoczenia oraz uniknięcia manewrowania na nie rozgrzanym silniku.
- 4.3.7. Podczas kierowania Pojazdem należy unikać czynności absorbujących uwagę lub oderwania rąk od kierownicy np. strojenia odbiornika radiowego, obsługi multimediiów oraz nawigacji GPS.
- 4.3.8. Podczas kierowania Pojazdem zaleca się powstrzymanie od spożywania pokarmów lub napojów.
- 4.3.9. W Pojazdach Spółek Grupy Energa obowiązuje zakaz palenia.

4.4. Planowanie podróży służbowych

- 4.4.1. Spółki określają szczegółowe wymagania dotyczące zasad planowania podróży służbowych.
- 4.4.2. Planując podróż służbową, przełożony Pracownika powinien rozważyć wykorzystanie alternatywnych, ogólnie dostępnych środków transportu np. transportu kolejowego.
- 4.4.3. Każda podróż służbowa trwająca powyżej 2 godzin powinna zostać zaplanowana z uwzględnieniem przerwy trwającej co najmniej 10 minut.
- 4.4.4. Pracownicy kierujący Pojazdami mają obowiązek zadbać o to, aby rozpoczynać podróż będąc wypoczętym. Kierowca Pojazdu powinni bezwzględnie przerwać podróż, gdy poczuje się zmęczony.

- 4.4.5. Pracownik kierujący Pojazdem ma obowiązek raportować do Pracownika floty oraz swojego przełożonego wszelkie problemy zaistniałe podczas podróży służbowej, szczególnie te uniemożliwiające jej dalszą kontynuację.
- 4.4.6. Przełożony Pracownika powinien tak planować podróże służbowe, aby unikać sytuacji kierowania przez Pracowników Pojazdami służbowymi w godzinach nocnych lub ograniczać je do niezbędnego minimum (wynikającego z konieczności reagowania w sytuacjach wystąpienia awarii).
- 4.5. Poruszanie się po terenie zakładu pracy
- 4.5.1. Podczas poruszania się po terenie zakładów pracy Spółek Grupy Energa obowiązują przepisy ruchu drogowego. Spółki mają możliwość zaostreżenia wewnętrznych przepisów obowiązujących na terenie zakładu pracy w stosunku do obowiązujących przepisów kodeksu drogowego, w zależności od specyfiki danej lokalizacji.
- 4.5.2. Pracownicy podczas pieszego przemieszczenia się po terenie zakładu pracy mają obowiązek korzystać wyłącznie z oznaczonych przejść dla pieszych i wyraźnie oznaczonych ciągów komunikacyjnych dla pieszych.
- 4.5.3. Ciągi komunikacyjne wymagające bezwzględnego stosowania środków ochrony indywidualnej powinny być wyraźnie oznaczone.
- 4.5.4. Zaleca się wprowadzenie całkowitego zakazu rozmów telefonicznych podczas korzystania z przejścia dla pieszych na terenie zakładu pracy.
- 4.6. Wyposażenie Pojazdów samochodowych
- 4.6.1. Spółki określają wymagania dotyczące standardu wyposażenia Pojazdów samochodowych.
- 4.6.2. Zaleca się, aby Pojazdy samochodowe były wyposażone w następujące elementy:
- 4.6.2.1. Wbudowany odbiornik radiowy z funkcją bluetooth umożliwiającą połączenie z telefonem kierowcy i prowadzenia rozmów telefonicznych za pomocą zestawu głośnomówiącego bez odrywania rąk od kierownicy.
- 4.6.2.2. System przeciwdziałający blokowaniu się kół podczas hamowania.
- 4.6.2.3. System kontroli toru jazdy.
- 4.6.2.4. Opony adekwatne do pory roku, nie zużyte, o bieżniku nie mniejszym niż 4 mm.
- 4.6.2.5. Zestaw bezpieczeństwa obejmujący: apteczkę, trójkąt ostrzegawczy, kamizelkę odblaskową oraz sezonowo skrobaczkę do szyb,
- 4.6.2.6. Informację o prawidłowym ciśnieniu powietrza w oponach oraz innych parametrach wymagających kontroli użytkownika w czasie eksploatacji.
- 4.6.2.7. Zewnętrzny, dźwiękowy sygnał informujący o cofaniu w przypadku, gdy dopuszczalna masa całkowita Pojazdu przekracza 3,5 tony lub gdy kierowca nie może kontrolować przez tylną szybę pola za cofającym samochodem.
- 4.6.2.8. Ubezpieczenie assistance – w zakresie pomocy drogowej w obszarze użytkownika samochodu.

4.7. Zgłaszanie zdarzeń z udziałem Pojazdów

4.7.1. Spółki rejestrują wszystkie zdarzenia potencjalnie wypadkowe oraz wypadki przy pracy z udziałem Pojazdów.

4.7.2. Zgłaszanie, raportowanie i analiza zdarzeń, o których mowa w pkt. 4.7.1. odbywa się na zasadach określonych w Załączniku nr 2 do Polityki BHP Grupy Energa „Zasady powiadamiania oraz analizy zdarzeń z obszaru BHP”.

4.8. Promowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

4.8.1. Spółki w ramach organizowanych inicjatyw związanych z podnoszeniem kultury bezpieczeństwa pracy uwzględniają działania proaktywne mające na celu promowania tematyki bezpieczeństwa w ruchu drogowym.